1883 TIZENHETEDIK ÉVFOLYAM. 141. SZÁM. BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 24.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre „ 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Becsben: Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2. Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2. Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10. Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12. Stern Moritz, I. Wollzeile Nr. 22. Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12. Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict^e. Agence Havas (place de la Bourse).

Az evangelikus főfelügyelő.

Az ünnepély, melylyel a magyarországi evangelikus egyház ujon választott egyetemes felügyelőjét székébe beiktatta, egy ujabb és pedig fényes czáfolatát képezte azon jogtalan támadásoknak, melyeknek utóbbi idők alatt ez az egyház ki volt téve s a beszéd, melylyel az ujon választott főfelügyelő Prónay Dezső báró, hivatalát elfoglalta, viszont meggyőzhetett mindenkit arról, hogy mily alaptalanul támadták volt meg az ő személyét is rosszakarói.

Az egyetemes felügyelői állás eddigelé sohasem mérlegeltetett politikai párttekintetek szerint, ez alkalommal azonban azoknak is befolyást kivántak engedni a választások körül. A kormány tapintatlansága odáig vitte a dolgokat, hogy Prónay Dezső báró ellen országszerte folytak a korteskedések azon egyszerü ok miatt, mert a függetlenségi párthoz tartozik. Ezt a bünt nem tudták neki megbocsátani. S ha talán más férfiu állott volna a támadásokkal szemben, nem olyan, a ki daczára fiatalságának, méltóan betöltött multra hivatkozhatott az egyházi pályán, s a kinek már neve is garanczia volt az evangelikus egyházak szemében a jövendőre nézve, nagyon kétes, hogy a kormány keresztül nem vitte volna-e megbuktatását.

S a fiatal felügyelő, kinek korteskedéséből még épen fiatalságát is szemére lobbantották a választások alatt és előtt, a leglovagiasabb, egyszersmind pedig a leghiggadtabb módon torolta meg e támadásokat. A beszéd, melylyel ma felügyelői székét elfoglalta, mindenkit meggyőzhetett arról, hogy a választás méltóbbat nála alig érhetett, hogy meg lesz benne a kellő erély és akarat egyháza jogait megvédeni az államma szemben, de egyszersmind meg fogja tudni vonni a határt, a melynél a politikai és felügyelői kötelességek elkülönöződnek. A kormánynak, mely be akarta vinni az egyház ügyeibe a politikai pártharczot, avval felelt, hogy ő mint győző, s a hatalomnak e tekintetben birtokosa, az egyházat nem engedi belesodortatni a politikai pártharczokba. Méltóbban, valóban alig felelhetett.

S önmérséklését annyival inkább is dicsérhetjük, mert az ellene folytatott rancun nem szünt meg egészen a legujabb napokig, folyt akkor is, midőn a választások sorsa el volt döntve és nyilvánosságra lett hozva. Csak az egyetlen Péchy Tamás, a képviselőház elnöke, ki ellenjelöltje volt az uj tisztségre, mutatta magát hozzája méltó ellenfélnek. Ma, a beiktatási ünnepély alkalmával ő fogadta üdvözlő beszéddel, s első volt, ki meleg, őszinte szavakkal fejezte ki reményét, hogy a hozzákötött várakozásokat be fogja tölteni.

Prónay azt a tért, a melyen az evangelikus egyház és az állam, vagy ha ugy tetszik, a kormány egymással találkoznak, a törvényesség mezején mutatta ki. Ott kell a dolgoknak elintéztetniök, ott nem lehetnek kolliziók, melyek ne a maguk rendes utján lennének elintézhetők. Valaha ez nem igy volt. A protestáns vallások csak türettek az országban, s tele voltak folytonos gravameneik miatt a panaszszal. A főfelügyelő voltakép közvetitő volt a nemzet és a korona között. S akkor a főfelügyelői állás bizalmi állás volt első sorban, s a protestáns egyházaknak érdekében állott oly férfiakat ruházni fel ezen méltósággal, a kiknek szava Bécsben is kedves fülekre talált. Ma erre semmi szükség többé. A protestáns vallások létele nem királyi, nem is kormánykegyek szerint ingadozik, hanem a törvények ingathatlanságára van nyugtatva.

Küzdelme azért ma is lehet, jövendőben is lehet az egyháznak az államma. Hiszen mindkettő oly természetü intézmény, hogy jogait szélesbiteni igyekszik, még pedig sokszor egyik a másik rovására. Imént láttuk csak hasonló küzdelmét a középiskolai oktatásról szóló törvény megalkotásának alkalmából. Prónay Dezső báró egyike volt azoknak, a ki e törvény meghozását ereje teljéből ellenezte. S most, midőn az még szankczionálva sincsen, első azok között, a ki acceptálja annak rendelkezéseit, s ama megnyugvással, vagy inkább engedelmességgel veszi annak intézkedéseit, melyet a törvények iránti tisztelet megkövetel. Eme törvény nagy befolyással lesz az evangelikus egyház iskoláinak jövőjére. Át kell azoknak bizonyos tekintetben alakulniok, bizonyos tekintetben pedig formalitási igényeknek kell megfelelniök. Jól esik látnunk, hogy az ujon választott egyetemes felügyelő első ajánlja fel egyházának a szolgálatot, hogy ezen átalakulásnál ereje és tehetsége szerint segitségére legyen.

Bizonyos erő és önérzet nyilatkozik ezen ajánlkozásban. A tulságos szerénykedés oly állásban, a minőre a közbizalom kiszólitotta, nem is illenék, az egyház jól fölfogott érdekével is alig volna összeegyeztethető. Ép az ily átalakulások idején mindég szükség van az erős vezetésre. Az evangelikus egyház jelen állapotában még inkább, mint máskor. A közoktatási törvény egyik rendeltetése abban is állana, hogy bizonyos nemzetiségi izgatásoknak eleje vétessék, melyek eddig az autonómia nevében üzettek. A multban az evangelikus egyház sem volt azoktól mentt, ámbár a mikor szükség volt reá, önerejéből is tudott segiteni a bajon. S e tekintetben nagyon sok függ, nagyon sok fog a jövőben is függni az egyetemes főfelügyelő személyétől. Prónay Dezső megmutatta már a multban is, hogy mily nagy mértékben számithat reá e tekintetben is a nemzet. Mint a Dunán-tuli egyházkerület felügyelője, esztendőkön keresztül többet tett e tekintetben, mint a többi kerületek felügyelői együtt, az ő vezetése alatti egyházakban nem merte fejét felütni a nemzetiségi izgatás. Ha a kormány helyesen fogja vala fel a nemzet érdekeit, saját magának kellett volna buzgólkodnia Prónay Dezső megválasztásán.

Egyháza őt a kormány akarata ellenére választotta meg, s evvel is bizonyitékát adta, hogy mennyire alaptalanok voltak a támadások ezen egyháznak autonómiája iránt. Mi csak szerencsét kivánhatunk Prónay Dezső bárónak ezen nagyfontosságu méltóság betöltéséhez, de szerencsét kivánhatunk az evangelikusok egyházának is az ő megválasztásához.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A főrendiház ülése május 23-án.

Elnök: Péchy Tamás. *Jegyzők*: Nyáry Jenő br., Rudnyánszky József br.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Szapáry Gyula gr., Orczy Béla b.

Elnök jelenti, hogy amint a belügyminiszter tudatja, folyó hó 24-én, urnapján reggel 7 órakor a budavári helyőrségi templomban ünnepélyes istentisztelet s azután a szokásos körmenet fog tartatni.

Tudomásul vétetik.

Haynald Lajos bibornok-érsek: Mint a hármas bizottság elnöke, bemutatja a bizottság jelentését azon törvényjavaslatról, mely a kincstári telepesek terhére felveendő jelzálogkölcsönről szól, és a melyet a bizottság elfogadásra ajánl.

Cziráky János gr.: A gazdasági bizottságának egy jelentését nyujtja be, mely Muhoray Béla elhalt förendiházi teremőr özvegyének nyugdijazási kérvényére vonatkozik.

A ház a bizottság jelentését elfogadja és igy Muhoray Béla teremőr özvegyének évi 300 forint nyugdij engedélyeztetik, valamint a háznagy által temetkezési költségek fedezésére elölegezett 104 forint visszafizetésétől eltekintvén, az utóbbi összeg az előre nem látott kiadások rovatába helyeztetik és a folyositással az elnökség megbizatik.

Következik a förendiház gazdasági albizottságának jelentése a förendiház 1882. évi október hó 1-től 1883. évi április 30-ig terjedő számadásainak megvizsgálása tárgyában.

A ház a jelentést észrevétel nélkül elfogadja.

Következik **a pénzügyi közigazgatási bíróságról szóló törvényjavaslat** tárgyalása.

Pongrácz Emil br.: Tagadhatatlan, hogy a közadók kivetésének nyilvántartásánál, behajtásánál, ugyszintén az illetékek megszabásánál sok hiba és visszásság fordult elő, részint az illető közegek járatlansága, részint tulbuzgósága következtében. A milyen sok volt a képzelt sérelem, csaknem annyi volt az alapos is. (Igaz!) Az adózó közönség nagyon érezte hiányát a részrehajlatlan, független bíróságnak a pénzügyigazgatás terén. Régóta általánosan érezte azt az anomáliát, hogy az államkincstár fél is, biró is egyszerre, a ki nem fellebbezhető itéleteket hoz. Az sem szenved kétséget, hogy a pénzügyi adminisztráczió terén uralkodó szabálytalan eljárás (mind a mellett, hogy nagyon sok a szabály) — arra vezethető vissza: hogy az adózók és a kincstár között felmerülő vitás kérdésekben, mindig a pénzügyi közegeké az utolsó szó, a kik nem eléggé elfogulatlanok, mert mindig a fiskális érveket kell szem előtt tartaniok. (Ugy van!) A kormány egyátalán nem zárkózott el a független pénzügyi bíróság szervezésének szüksége elől, sőt egyenesen azon volt: hogy a pénzügyi biráskodás eszméje megérlelődjék a közönségben, hogy a fogalmak mentül inkább tisztázva legyenek, hogy e bíróság olyan alapokon legyen felállitható, mely ugy a kincstár, mind az adózó közönség érdekeinek leginkább megfelel. Nem várta be az általános közigazgatási bíróság szervezésére nézve folyamatban lévő tárgyalások befejezését, hanem javaslatba hozta a pénzügyi bíróság felállitását. E törvényjavaslat alapelve az: hogy közigazgatási ügyek, melyeket a helyes adminisztráczió szempontjából kell megitélni, — továbbra is a közigazgatási hatóság fóruma elé tartozzannak, a felebbvitel fokozataiban is; — oly ügyekben ellenben, melyeknél akár egyeseknek, akár testületeknek törvénybiztositotta joga van érintve a pénzügyi bíróságnál keresnek orvoslatot, ha az adminisztrativ hatóság eljárása által sértve találják jogaikat. (Helyeslés.) A pénzügyi bíróság a majdan megalakuló közigazgatási bíróság szervezésének egyáltalán nem praejudikál; az adózó közönség jogai biztositva vannak általa; az adminisztrativ apparatus nem zavarja, nem érinti, és az államkincstárnak nem okoz nagy költséget. A bíróság független, állandó, elmozdithatlan, s igy minden attributuma meg van, a mely alkalmassá teszi feladatának teljesitésére. E bíróságtól el kell várnunk: hogy pénzügyi judikaturánkat összhangzóvá tegye; hogy a törvények és fennálló szabályok egyoldalu magyarázatának véget vessen; hogy állandó principiumok, határozott decisiók által az első és másodfokban határozó organumoknak irányt adjon. Az adózóknak elég garanczia, hogy panaszaikat legalább a legfelső forum részrehajlatlanul, igazságosan dönti el. (Ugy van!) A kincstárnak is garancziát nyujt, hogy érdeke mindenütt védve van, a hol az törvényes.

Szóló ezután részleteiben fejtegeti a törvényjavaslat intézkedéseit, szerinte e nagyjelentőségü instituczió sok kérdésben valóságos remedium lesz az adókérdés organumainak mindenhatósága ellen. Elfogadja a törvényjavaslatot. (Helyeslés.)

A ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja a részletes tárgyalás alapjául.

Következik a részletes tárgyalás.

Az első §-nál a hármas állandó bizottság azt a módositást hozza javaslatba, hogy a hatodik bekezdés c) pontja harmadik sorában ezen szó: «leirása» után a következő szók vétessenek fel: «az adótartozás törlésének telekkönyvi kebeklezése» miután ez folyománya azon módositásnak, mely a közadók kezeléséről szóló törvényjavaslat 4. §-ának 5-ik pontjánál tétetett.

A ház a szakaszt e módositványnyal fogadja el. A 2. §. 1. és 2. sorában e szó: «pénzügyminisztertanács» helyett, a mi sajtóhiba, «miniszertertanács» tétetik. A 3. §. észrevétel nélkül elfogadtatik

Következik a 4. §.

A hármas bizottság e szakaszra nézve a következő módositásokat javasolja: A szakasz első bekezdése második sorából a 18-as szám hagyassék ki, második bekezdésül pedig a következők vétessenek fel: «A pénzügyi közigazgatási bíróság elnöke és biró tagjai hat heti szünidőt vehetnek igénybe, mire nézve részletesebben az ügyrend intézkedik.»

A volt második, jelenleg 3-ik bekezdés változatlanul marad.

A ház a szakaszt a bizottság módositásával elfogadja. Az 5—8. §§. változatlanul elfogadtatnak.

Következik a 9-ik §.

A hármas bizottság a következő módositást javasolja: A 9-ik §. negyedik bekezdésének első és második sorában ezen szavak: «adásának, illetőleg kézbesitésének napjától számitott» helyett irályi szempontból a következők teendők: «adósát illetőleg kézbesitését követő.»

A ház a módositást elfogadja.

A hármas bizottság e módositványára vonatkozólag a bizottsági jelentés igy hangzik: Ezen szakaszra, kapcsolatosan a 25. §-sal, a következők emeltetnek még ki:

A 25. §-ban hézag forog fenn, a mennyiben abban szó van arról, hogy a magánfél kifogást emelhet a pénzügyminiszter illetékessége ellen a felebbezésre adott észrevételekben, vagy külön, az észrevételek benyujtására megszabott határidőn belül; azonban az egész törvényjavaslatban nem fordul elő intézkedés, mely megengedné, hogy a kincstári képviselő által a pénzügyminiszterhez beadott felebbezés a féllel előzetesen közöltessék, hogy a fél erre észrevételeit megtehesse. Eme hézag pótlására tehát tisztelettel javasoltatik, hogy a 9. §. végére a következő uj bekezdés vétessék fel: «A jelen §-ban körülirt eljárást a kir. adófelügyelő köteles követni a közigazgatási bizottságnak határozatai ellen intézett azon felebbezésekre nézve is, melyek az ő nézete szerint a fennálló törvények értelmében eldöntés végett a pénzügyminiszterhez felterjesztendők, a magánfél nézete szerint pedig a pénzügyi közigazgatási bíróság hatásköréhez tartoznak.

A ház ez utóbbi módositványt is elfogadja.

A 10—24. §§. észrevétel nélkül elfogadtatnak.

Következik a 25. §.

A hármas bizottság erre vonatkozólag következő módositványt ajánlja: A 25. §. negyedik bekezdésének eme szavai: «Ha pedig valamely a törvény szerint a bíróság hatásköréhez tartozó ügy a pénzügyminiszterhez felebbeztetik eldöntés végett, a magánfél helyett a következő szöveg tétessék: «Ha pedig a magánfél azt véli, hogy valamely, a kincstár képviselője által a pénzügyminiszterhez felebbezett ügynek eldöntése a pénzügyi közigazgatási bíróság hatásköréhez tartozik.»

A ház a szakaszt e módositással fogadja el; a 26—31. §§-ok észrevétel nélkül elfogadtatnak. A ház egészben véve elfogadja részleteiben is a törvényjavaslatot.

Következik a **kincstári telepesek terhére felveendő jelzálogkölcsönről** szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A ház a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is vita nélkül változatlanul elfogadja.

Elnök a jövő ülést szombaton 12 órára tüzi ki.

Az ülés végződik d. e. 11 óra 20 perczkor.

A dunamelléki reform. egyházkerület közgyülése.

III. nap.

— máj. 23.

Az evangelikus egyház beiktatási ünnepélyén volt küldöttség tagjainak visszaérkezte s az előbbi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után folytatták a kilenczes bizottság munkálatának tárgyalását. A 48. §-ra vonatkozó javaslatnak ama pontját, hogy az egyházmegyék az egyházkerületre 50 ezer népességen alól csak egy-egy, azon felül pedig két-két lelkészi és világi képviselőt küldjenek, egyik egyházmegye akként kivánta módositani, hogy 50 ezer helyett 40 ezer tétessék, de a többség meghagyta az eredeti javaslatot.

Az 53. §-ra vonatkozólag a javaslat azt mondja, hogy a konventi képviselők választása tekintetében megkötő határozat nem hozatik, hanem a kerületi közgyülés esetenként határoz, hogy közvetlenül a kerületi gyülésen választja-e meg a képviselőket, vagy közvetve az egyházi tanácsok által. A kilenczes bizottság e javaslatát **Filó** indokolta, kimutatván, hogy e javaslat készitői a zsinati törvény értelmét és szellemét helyesen fogták fel.

Szász Károly épen ellenkezőleg a törvényből azt magyarázza ki, hogy a konventi tagok is épen ugy, mint a püspök és gondnok az egyes gyülekezetek által választan dók

Gr. **Lónyay** a zsinati törvénynyel összegyeztethetőnek tartja a bizottság munkálatát, és ő helyesli is ezt, mert czélszerü, ha a néha nagy fontosságu dolgokat tárgyaló egyetemes konventi tagok választására a ker. közgyülés befolyást gyakorolhat, mig ellenben veszélyesnek tartaná, ha a gyülekezeti választások esélyeinek tétetnek ki a konventi tagok választása.

Szilády Áron pártolja Szász javaslatát, s nem akarná, hogy a zsinati törvény nyilt értelmével ellenkező módon választandó konventi tagok netán a konvent által nem igazoltatnának, s a konventnek kellene megmagyarázni a törvény értelmét.

Kovács Albert pártolja a bizottság javaslatát, s kifejti az ide vonatkozó zsinati törvény keletkezését.

Jordán István a konventi képviselők választására nézve, hogy elég idő maradjon, szükségesnek látná, hogy a választás ügyében egy évvel előbb intézkedjenek. Ezt a javaslatot el is fogadták. A főtárgyra nézve azonban névszerinti szavazást kivántak. A névszerinti szavazásnál a bizottság javaslata mellett 15 tag és a két elnök, Szász K. javaslata mellett 17 tag szavazott. A szavazatok ekként meglévén oszolva, a kérdésnek végleges eldöntését a jövő évi közgyülésre halasztották.

Szász Károly bár nem szivesen, beleegyezik ebbe a határozatba, de az eljárás ellen némi észrevételeket szándékozik tenni, minthogy azonban e tekintetben a világi elnök gróf Lónyay M. által akadályozva érzi magát, beszédét abbanhagyta, de kijelentette, hogy a mig ő a tanácskozó terem asztalánál, mint a gyülekezetek által választott tanácsbiró ül, kötelességének tekinti szólásszabadsági jogát védelmezni.

Gr. **Lónyay** ezzel szemben kijelentette, hogy ő ugy a szólás-, mint a sajtószabadságnak mindenkor hive és védelmezője volt, ez alkalommal sem akarja azt senkivel szemben sem akadályozni.

Szilády Áron felhozva a sárkeresztúri lelkészválasztási ügyben pár év előtt hozott határozatot, a kerületi határozatra is hivatkozással szükségesnek látja, hogy mielőtt a tanácskozások tovább folytattatnának, mondassék ki, hogy a házszabályoknak ez a kifejezése «az elnökség szavazata» miként értelmezendő, hogy a két elnöknek két szavazata van-e vagy csak egy? A házszabályokban elnökség emlittetik, de ez alkalommal nem az elnökség szavazott, hanem az *elnökök*.

Filó szerint a két elnöknek két szavazata van. Ezután az ülés a jelenlevőknek nem csekély mértékben megzavart kedélyhangulata mellett feloszlott.

Az ágost. evangelikusok egyetemes felügyelőjének beiktatása.

Az ágostai hitvallásu evangelikusok uj egyetemes felügyelője br. *Prónay* Dezsőnek beiktatása az evangelikusok épületének disztermében ment végbe. Ide gyültek össze a szuperintendensek, a kerületi felügyelők és az egyes kerületek küldöttei mintegy háromszázan. Az egyházi férfiak szokásos öltözetükben, a világiak közül igen sokan diszmagyarban jelentek meg. — Az elnöki széket *Péchy* Tamás kerületi felügyelő és *Geduly* Lajos szuperintendens foglalták el, mellettök balról Czékus István, Karsai Sándor és Szeberényi Gusztáv szuperintendensek, jobbról Fabinyi Teofil, Ivánka Imre és Földváry Mihály felügyelők helyezkedtek el. Megjelentek a duna-melléki ref. egyházkerület küldöttei is; gr. Lónyay Menyhért, Antos Adám, gr. Teleky, Siposs István, Ballagi Mór, Filó Lajos és Jordán István.

Péchy Tamás megnyitván a gyülést üdvözölte a jelenlevőket és meleg szavakban emlékezett meg az elhunyt egyetemes felügyelőről, br. Radvánszky Antalról.

Győry Elek jegyző felolvassa a választás eredményét, mely szerint szótöbbséggel a négy kerület br. Prónay Dezsőt választotta meg egyetemes felügyelőjének. A már tegnap ismertetett egyetemes felügyelői utasitást és eskü mintát ujból felolvasván, a közgyülés egyhangulag elfogadta.

Péchy Tamás inditványára ezután 15 tagu bizottságot választottak, mely az egyetemes felügyelőt ment elhivni a terembe. A küldöttség tagjai voltak: Czékus István és Báró József elnöklete alatt Osztroluczky István, Lehoczky Lajos, Wieland Arthur, Prokopius Pál, Szirmay Ödön világiak; Baltik Frigyes, Ritter István, Héring János, Fábry János, Szalágyi Mihály, Láng Adolf esperesek; Müller Mátyás, Csecsetka Lajos igazgató-tanárok. Pár percz mulva megérkezett a küldöttség a diszbe öltözött br. Prónay Dezsővel, kit a teremben egybegyültek harsány éljenzéssel fogadtak.

Péchy Tamás ezután kérdést intézett br. Prónayhoz, hogy ismeri-e az egyetemes felügyelőnek adni szokott utasitást és az eskümintát, br. Prónay kijelentette, hogy ismeri, és a választást elfogadja.

Ezután az egész gyülés átvonult az evangelikus *templomba*, hol már nagy közönség gyült össze. Az oltárral szemben helyet foglalt br. Prónay, balján a szuperintendensek, jobbján a kerületi felügyelők. A gyülekezet elénekelte a 197. számu éneket, mialatt **Karsai** Sándor dunántuli szuperintendens a bányai és tiszai kerületek superintendenseivel az oltárhoz épett és emelkedett beszédet tartott. Emlékeztette a felügyelőt, hogy az iránta nyilvánult bizalom egyrészt a Prónay-család iránt érzett kegyelet kifolyása, mert a főfelügyelői hivatalt, mely 110 év óta áll fenn, több, mint negyven éven át két Prónay vitte: Prónay Sándor és Prónay Gábor; elmondia, hogy az utóbbi (a mostani főfelügyelő atyja) mily tudományos müveltséggel, vallásos buzgósággal és bölcsességgel vezette az egyház ügyeit, és hogy leghőbb vágya, miszerint fiai is szolgálják buzgón az egyházat, teljesedése ment, a mennyiben báró Prónay Dezső egy évtizeden át, mint a dunántuli egyházkerület főfelügyelője, nagy szolgálatokat tett az egyháznak.

A jelenkor szelid szelleme talán nem fogja megengedni, mondá szónok, hogy az evangelikus egyház ismét támadásoknak legyen kitéve, de az egyházfelügyelőnek jut azért fontos feladat, a mennyiben azon kell lennie

---

A HITETLEN.

— REGENY. — 34

IRTA: ED. DELPIT.

MÁSODIK RÉSZ. (Folytatás.)

X.

Egész nap a hegyoldalban bolyongott, kerülve nagybátyját, kerülve minden emberi lényt. A tövises áloesek, a szomoru olajfák alatt kiszikkasztotta a nap heve a mészkövet.

René elmaradozott ott, a kopár sziklák közt, melyek ép olyan elhagyatottak, mint ő, tévetegen jártatva szemét a tájon, Bordigherán tul, Ospedaletti felé. A kéklő ég derüje, a hegyek ormai nyomasztóan hatottak reá.

Ez a nyugodt természet, ez a hullámtalan, csillámló, sima, élettelen tenger az örök pihenés vágyát ébresztette benne.

A száraz fü, a melybe lefekűdt, a sirt ohajtatá vele.

Fölállt, hogy elűzze magától a rettentő kisértést, az élettelen természet csábitását. Lenézett egy szakadék mélyébe.

Szédülés fogta el. A sötét, néma mélység ugy vonzotta . . .

— Egy Jalnosse! — mormolá magában. — Ilyen gyönge legyen! ilyen gyáva! . . .

Elűzte magától a kisértő gondolatot. Siettette lépteit. Ha testét a fáradság megtöri, attól talán elszunnyad a szive.

De a szív csak folytatta gyötrelmes dobogását.

Este a ka zinó ablakai kivilágosodtak, rőt fényöket belevegyitve a csillagok szelid sugaraiba. Arnyak jártak-keltek, nyüzsögtek a márványlépcsőn. A kávéház asztalait körülülték a mulató, nevető vendégek. S fenn a terrászon, a tenger felé: suttogás, titokzatos párok, kecses mozdulatok a hold fényében.

Ah, Pontalnauve! fenséges nagy erdeivel, a csalogányok dalával, a szélben ringatózó lombog susogásával! A szép emlékekkel teli ősi kastély! A fák alatt tett séták . . . az első vallomás . . . meg az utolsó szenvedés! . . .

Hova szállott el mindez? Ki adja ezt neki vissza?

Alatta egy vonat robogott el. A vörös lámpák rezegtek a sötétben, mint valami megvadult szörnyeteg szemei. S eltüntek Mentone irányában. Mentone! Olaszország! . . .

Ellenállhatatlan vágy szállta meg: Madeleinét átni. Pedig futnia kell előle; lemondani arról a szivről, a melynek odaadta volt magát, a mely az övé s átengedni másnak, annak a nyomorultnak.

Szemei véresek lettek, kezei ökölre szorultak öszsze. Nem lesz képes magán uralkodni. Hogyan is fojtsa el dühét, mely keblében forr? Eljő a pillanat, midőn a bosszu, akarata ellen is kitör belőle.

Jobb lesz innen elmenni.

Igen, el, elmenni! Akárhová, czéltalanul, a merre a fájdalom üzi, csak el, de azonnal.

Kevesebbet fog szenvedni, s nem lesz büntárs ebben a kárhozatos házasságban.

Másnap reggel felült a nizzai vonatra.

A véletlennek megvannak a maga kifürkészhetetlen titkai. Ugyanabban a kocsiba ült be Solanac is egy magyar ismerősével.

— Ön az, René?

— Hát ön honnan jön?

— Mentone felől.

Jalnosse összeránczolta szemöldökét.

— Nos, folytatá a gróf, — együtt reggelizünk? Társaságot találunk a Maison-Doréeban.

— Köszönöm.

— Miért?

— Marseillebe megyek.

— Ne mondja! Csak igy egyszerre?

— Csak.

— Hát Tavernelle ur?

— Monte-Carloban hagytam.

— De nemsokára visszajön?

— Nem.

— Hát mit csinál Marseilleben?

— Nem tudom. Egy helyben maradnom: halál. Nagybátyámat nem akarom rászoritani, hogy örökösen kóboroljon velem. Igy hát, jó éjszakát.

Rövid lélekzete elszaggatta szavait. Hangjából harag érzett ki. Solanac nem tudott mit gondolni.

— Tehát szökik?

— Olyan formán. Holnap vagy, ha lehet, még ma este hajóra szállok.

— S megy? . . .

— Algériába. Oroszlánra vagy párduczra vadászni.

— Lám, lám, elfogad társának?

René merően a szemébe nézett.

— Nos? Mi baja, barátom? kérdé Solanac.

— Én azt hittem, hogy az ön jelenléte okvetlenül szükséges.

— Az én jelenlétem? . . . Dehogy! Minek? Különös gondolat! Okosabb lett volna soha ide sem jönnöm. A *bank* három negyedrészben kifosztott. Miért gondolja, hogy a jelenlétem? . . .

— Ne beszéljünk róla többet. . . Nyilván csalódtam.

Solanacnak, Monte-Carloba visszatérve, első gondja volt Tavernellet fölkeresni. René magaviselete, beszéde gondolkozóba ejtette.

Tavernelle eléje rohant.

— Látta az unokaöcsémet?

— Láttam.

— Ah! . . . Szörnyen nyugtalan voltam. Azt sem tudtam, hogy hova lett.

— Ebben a pillanatban érkezhetett Marseillesbe.

— Micsoda? . . .

Tavernelle, értesülvén a két fiatal ember társalgásáról, le volt sujtva. Egyenesen a vasutra sietett s elrohant Ospedalettibe.

A nőket együtt találta.

Az öreg báróné olvasgatott, Bertha kézimunkán dolgozott, Madeleine pedig gyermekét ringatta.

Tavernelle egyenesen odament leányához.

— Mit csináltál Renével?

A három nő ijedten sikoltott föl.

— Felelj, folytatá Tavernelle. — Megszökött, a nélkül, hogy szólt volna. Afrikába megy.

— Lucien, kiáltott föl Bertha, — mit mondasz?

— Az igazat!

— Tudtam, szólt az öreg báróné. — Nekem irt, s megmutattam Madeleinenek. Fölösleges volt Berthát szomoritani.

— De miért ment el igy? kérdé az anya.

— Hogy feledjen, mormolá az öreg báróné.

Madeleine karjaiba szoritá gyermekét: benne keresett bátorságot és erőt.

Tavernelle odahajolt a gyermekhez:

— Szeretlek, kicsikém! de sok szenvedést okozasz.

— Nem ő üzte el Renét, kiáltott föl Bertha, — hanem Madeleine.

Lucien odafordult leányához:

— Ugy-e, nem igaz?

— Mikor mondom, Lucien! Nem értem Madeleinet, nem ismerek reá.

S a szegény, elgyötrött asszony kifakadt.

— Szereti és megöli!

— Bertha néni . . .

— Igen. A halált ment keresni Algériába, mint az apja Indiába.

Szilaj düh szállta meg.

— Ugyan, kérlek, te, ki az én nevelésem vagy, miért üzöd a kétségbeesésbe.

Madeleine a gyermeket mutatta neki.

— Hát aztán? Mit tesz az? Nem tudja-e René, hogy meg van? Fiának, magáénak fogadja. Ne keress ürügyet. Szereted, te boldogtalan, s mindnyájunkat összezuzasz. Én nem hiszek a büszkeségben. Nem lettél te kisebb — nem vagy felelős. René nem is vonhat számadásra, de én igen: számon kérem töled az ő boldogságát. Tartozol nekem vele, de ha nem tartoznál is, térdemen kérlek: add meg. Madeleine, Madeleine, könyörülj rajta, könyörülj rajtam!

S zokogva borult le a megdöbbent leány előtt.

— Berta mit csinálsz? kérdé az öreg báróné.

— Fiamért esdeklek.

— Jalnosse ő. Keresztényi béketüréssel fogja elviselni fájdalmát. A mit te kivánsz, az lehetetlen.

— Lehetetlen! erről ismét ráismerek önre! ordított Tavernelle. — Könyörtelenül ugyanaz most is Ospedalettiben, mint volt Chermettesben.

— Igen, uram, ugyanaz; mindig a kötelesség hive. Madeleine azóta megváltozott; közeledett hozzám: most már nőül akar menni gyermeke atyjához.

— Te! kiáltott Tavernelle. — Odaadod magadat annak a szörnyetegnek!

— Nem, hanem elfogadom nevét fiam számára. Anya leszek; hitves, soha!

— Én pedig azt mondom, hogy nekem az a név nem kell. Renének igértelek. Vagy az övé leszesz, vagy megmarad fiad annak, a mi most. Ah, báróné asszonyom, önnek vas-akarata van! Jó. Az enyém is lesz olyan erős, mint az öné. Megtagadom beleegyezésemet. Megyek. Utazom rögtön. Fölkeresem Renét. Akarod ezt a házasságot, Bertha? Ne legyek Tavernelle, ha Madeleine a menyed nem lesz!

Luciennek nem került fáradtságába Renét utólérni. Minthogy rögtön elutazott, csaknem egyszerre érkezett Algérbe Renével, ki majdnem hátraesett, midőn nagybátyját megpillantotta.

Ez elbeszélte neki a történteket.

— Mit szólsz hozzá? Csomagoljunk ujra. A harcz csak közelről lehet eredményes.

— Ne kezdjünk bele, viszonzá René.

— Miért?

— Mert a Madeleine nyugalma előbbvaló az én boldogságomnál.

— Hiszen őrülten szeret.

— Madeleine mindenek előtt anya.

— Eh, ne bosszants.

— Nem fogom őt zavarni abban, a mit kötelessége teljesitésének hisz. Feláldozza magát, jól tudom. Békét ennek az áldozatnak!

— De . . .

— Megigértem, hogy nem állok bosszut. Láthatja, hogy közte és köztem végkép, megmásithatatlanul el van intézve minden. Belehalok talán, de mindegy. A fő az, hogy ő éljen. Köszönöm fáradozását. Engedje cselekedni nagyanyámat. Adja beleegyezését és ne beszéljünk erről többet. És, ha nem akarja, hogy egyedül maradjak, jöjjön velem a vadakra — ez ki fogja meriteni erőnket és lecsillapitja idegeinket.

René csöndesen, nyugodtan, minden fölindulás nélkül mondta ezt, mintha összebékült volna szive lakójával: a gyógyithatatlan kétségbeeséssel.

Tavernelle dühöngött. Sokkal jobban szerette Madeleinet és Renét, semhogy ilyen könnyedén meg akarta volna magát adni.

De unokaöcscse minden szóra törhetetlen makacssággal felelt. Vonakodott visszatérni Franciaországba, vagy elmenni Olaszországba.

Lucien nem merte magára hagyni s kijelentette neki, hogy nem válik el tőle.

Két hónap óta voltak már Algérben, midőn Madeleinetől levél érkezett, melyben atyját hazahivta. Barencourt és Gaetan Marseilleben várják, hogy együtt menjenek Ospedalettibe.

René épen most valahol a sivatag határán vadászgatott. Hogyan értesitse?

Az a derék Gaetan! . . .

Bármi történt is köztök, Tavernelle még mindig ragaszkodott egykori kedvenczéhez. Alig várta, hogy láthassa. Kétségtelen, hogy René is eléje sietne bátyjának. No hát, ő most megelőzi.

Üzenetet hagyott számára s hajóra szállt.

Az is bizonyos, hogy a magány nyomasztó kezdett lenni rá nézve.

Gaetan átváltozása, Barencourt elfogódottsága meglepte.

— Megkéstünk, mondá az utóbbi. — Mára már vártak bennünket. Ha nem vagy elfáradva, induljunk ma este.

— A hogy akarod.

Lucien hasztalan iparkodott eloszlatni a köztök uralkodó feszültséget; nem sikerült. Barencourt sokat beszélt utazásaikról, de Tavernelle észrevette, hogy lelkét nyomja valami. (Folytatása következik).

hogy az egyházon belül felmerülhető áramlatokat lecsendesítse és így fentartsa benne a jó egyetértést. Biztosította, hogy fáradozásaiért jutalmat fog találni a hivek szeretetében.

A beszéd végeztével az **egyetemes felügyelő** az oltár elé lépett s *Karsay* szokásos kérdéseire kijelentette, hogy a választást elfogadja s az esküt kész letenni. Mielőtt az esküt letette volna, *Schmiedt* József énektanár vezetése mellett a kar énekelt orgonakiséret mellett.

Ezután **Czékus** István szuperintendens mondott imát s **Szeberényi** Gusztáv felolvasta az eskümintát, melyet az oltár előtt álló felügyelő az egész templomban hallható hangon mondott utána. Az eskütétel után **Czékus** István zárimát mondott s a gyülekezet a befejező énekverset elénekelvén, visszatért a *gyülésterembe.*

Ott az elnöki szék mellett br. Prónay Dezső megállott s **Péchy** Tamás üdvözlő beszédet intézett hozzá.

Beszédében felemlitette, hogy az egyetemes felügyelőt saját érdemei s eddigi működése alapján választották meg, a melyek biztositékot nyujtanak arra nézve, hogy a ráruházott tisztségnek meg fog felelni, mint megfeleltek ősei, kik közül kettő viselte az egyetemes felügyelői méltóságot. Az egyház helyzete most nem ugyanaz, mint volt a multban; a küzdelmek és megtámadtatások ideje elmult, de azért komoly teendői vannak az egyetemes felügyelőnek. Mindenekelőtt két feladat van, melyre figyelmét felhivja: az egyik a *felekezeti iskolák ügye.* Az evangelikus egyház büszkeségét ez ideig iskolái képezték, melyek a nemzet kulturális művelésében tevékeny részt vettek. A jelenben azonban az iskolák ügye aggasztó, mert ha még most egy szinvonalon állanak ugyan az ország többi tanintézeteivel, attól lehet tartani, hogy a közel jövőben tulszárnyalva lesznek. Az iskolák ügyét tehát rendezni s összhangba kell hozni az uj középiskolai törvény igényeivel. Az egyháznak megvannak a maga autonom jogai s az egyház elvárja az egyetemes felügyelőtől, hogy e jogoknak tiszteletet fog szerezni. Az egyház most egyesülve van, de ha még Erdély is csatlakozik és küldöttei megjelennek majd a közgyüléseken, mit elérni felügyelő figyelmébe ajánl, mint a négy egyház kerület ohaját: akkor az egyház valóban a magyarországi evangelikusok egyetemes egyháza lesz. (Éljenzés.) A jelen nem nyujt támpontot, de a kisérletet meg kell tenni. — A második feladat, mit a felügyelő figyelmébe ajánl: *a magasabb nőnevelés.* Az egyház eddig kevés gondban részesitette a nőnevelés ügyét, pedig ez csak oly fontos, mint a középiskolák ügye. A nők helyzete a társadalom mai viszonyai között nem azonos a multéval; most a nőnek is szüksége van ismeretekre, képzettségre, hogy a számára nyilt pályákon magát fentartani tudja. Az ismereteket bármely tanintézetben megszerezhetik, de nem a vallásos érzületet, a valláshoz való ragaszkodást, a melyre szükség van, hogy mint anyák gyermekeikbe olthassák. (Zajos éljenzés.) — Szóló reményli, hogy az uj felügyelő szintoly emléket fog maga után hagyni, mint ősei s hosszu ideig fogja viselni a reá bizott tisztséget. Átadja neki az elnökséget.

Péchy beszéde után **Filó** Lajos a helv. hitv. egyház küldöttsége nevében fejezte ki örömét a felügyelő megválasztása fölött. Megemlitette, hogy a két egyház mindig jó viszonyban állott egymással és részt vett egymás örömében és bánatában. Az isteni gondviselés a Mózesek mellé mindig rendelt Jozsuékat: ha az egyik elhullt, jött a másik utána, s az ügyet diadalra segitette. Igy az egyházban is gondoskodott, hogy az elhunyt Mózes után, ki nem vezethette be a vándor népet az igéret földére, jöjjön az uj Jozsue, az uj felügyelő, hogy annyi vész után a vándor egyház népét a béke, a felvirágzás hazájába vezesse. Kivánja, hogy áldás, szerencse és siker kisérje a felügyelő munkáját.

Prónay Dezső báró meghatottan mondott köszönetet s kedves kötelességének nyilvánitotta, hogy uj pályáján kiemelheti, hogy a kapocs nem lazult meg a két egyház között, sőt megszilárdult. A midőn őt üdvözlik, az egyház iránt érzett érdeklődésüknek adnak kifejezést a küldöttek. Igéri, hogy a jó egyetértést mindig iparkodni fog fentartani.

Ezután a küldöttség zajos éljenek közt eltávozott s br. **Prónay Dezső** megtartotta *székfoglaló beszédét,* melyet a jelenlevők megujoló éljenzés közt hallgattak végig. Beszéde következőleg hangzik:

Midőn egy ünnepélyes fogadásnak letétele végett léptem imént az oltár elé, megujult bennem emléke ama pillanatnak, melyben először léptem ugyanezen oltár elé. Ünnepélyes volt és feledhetlen ama nap, a konfirmáczió napja volt. Mint társaimnak választottja léptem akkor is ezen oltár elé, hogy nevükben is hitvallást tegyek, — igy szokta volt ezt rendezni a boldog emlékü Székács, — és midőn az ur asztalához járultam, e szavakkal áldott meg feledhetlen főpásztorunk Székács: «a kinek sok adatott, attól sok kivántatik.» E szavak visszhangja támad föl bennem ma, midőn ismét ez oltár előtt, mint hitsorsosaim választottja tettem ünnepélyes fogadást. A kinek sok adatott, attól sok kivántatik.

Sok adatott-e nekem? és sok kivántatik-e tőlem? E két kérdést intézem magamhoz és a válasz igenlő.

Sok adatott, sőt a legtöbb, mit egyházunk nyujthat, a legtöbb, a mi annak, a ki a közügyekben részt vesz, juthat egy kiválóan bizalmi álláshoz. Fogadják köszönetemet azon diszes bizalmi állásért, melyre emeltek és azon igéretemet, hogy annak isten segedelmével méltóan megfelelni, lesz életem legfőbb törekvése.

Sok kivántatik-e? ez a második kérdés, melyre a válasz igenlő, de nem olyan egyszerü, mert magában foglalja mindazon ügyek czélszerü intézését, melyek egyházunkat ez idő szerint kiválóan érdeklik.

Tudatával birok annak, F. E. Gy., hogy koromnál fogva nem rendelkezhetem a tapasztalatok azon bőségével, melyet a dolog természeténél fogva csak az előre haladottabb kor nyujthat, és az ifjabb, sőt még a férfikor kezdete is rendszerint nélkülöz; nem csekély kételyeket támasztana bennem e tudat, ha nem oszlatná el azokat egyrészről azon körülmény, hogy már olyan korban nyilt alkalmam foglalkozni egyházunk ügyeivel, midőn igen sokan, egyedüli czéljukat a társas élet által nyujtott szórakozások keresésében találják; hogy továbbá alkalmam volt egyházi szervezetünknek minden részletével, az egyházi kormányzatnak különféle ágaival és fokozataival, a kis falusi gyülekezetnek, az esperességnek, a kerületnek ügyeivel közvetlenül megismerkedni.

De reményt nyujt e kételyeim eloszlatására az is, hogy számithatok azok támogatására, kik bizalmukkal megtisztelve, ezen állásra emeltek, sőt remélem, hogy minden fontos ügyben, ugy, mint eddig, ezentul is, mindazoknak közreműködése egyházunk érdekében nem fog hiányozni, kik egyházi közügyeink intézésében részt vettek. Ezen közszellem tartotta fenn egyházunkat, óvta meg szabadságát válságos időkben. Ezen közszellem adja meg jellegét minden intézkedéseinknek, ezen közszellem hatása és befolyása alatt állanak azok, kiket az egyház élére állit, ők e közszellem letéteményesei, jelző kifejezői, feladatuk ennek elsajátitása hü kifejezése. Nem szabad feledniök az irás e szavait: a ki pedig első akar lenni köztetek, az legyen a ti szolgátok. Szolgálatot kiván tőlünk az egyház, esetről-esetre kezdeményező irányadást, a közszellem helyes fölismerésén alapuló vezérlést, de egyes ember uralmát nem ismeri, szervezete a legvalódibb önkormányzat. (Zajos helyeslés.)

De mivel ez jellege egyházi szervezetünknek, épen azért egyes közegeitől sem kivánja egyházunk azt, hogy a társadalmi, vagy politikai közéletből ki legyenek zárva, vagy attól önként teljesen visszavonuljanak.

Magam is azon helyzetben vagyok, hogy más téren is foglalok el bizalmi állást, részt veszek a politikai életben is. Nem tartom feleslegesnek ezen helyzetről röviden megemlékezni. Nem képzelhetek magamnak ma helyzetet, melyben a politikai élet követelményei ellentétbe jöhessenek azon állással, melyet egyházunkban elfoglalok, valamint azt sem tudom képzelni, miként hozhatna ellentétbe azon állás politikai meggyőződésemmel.

Azt határozottan kárhoztatnám, ha valaki azon állást, melyet az egyházban elfoglal és hitsorsosai bizalmának köszön, politikai pártkülönbség nélkül, — föl akarná használni politikai *pártczélok* elérésére. — Ettől eddig is óvakodtam, utalhatok multamra mint kerületi felügyelő, és ezentul is óvakodni fogok. (Éljenzés.)

Politikai meggyőződésemhez ragaszkodom természetesen épen olyan szilárdul, mint nézeteimhez vallásos és egyházi kérdésekben, és ellentétet közöttük még képzelni sem tudok.

De ha fölmerülne mégis a jövőben olyan ellentét a politikai élet követelményei és azon állás között, melynek követelménye, hogy egyházunk érdekeit képviseljem, ezen esetben is, melyet ismétlem, még képzelni sem tudok, tudnám, mi a kötelességem. — Nem volna szabad csalódni bennem sem azoknak, kik bizalmukkal megajándékoztak a politikai pályán, sem azoknak, kik az egyházi téren tiszteltek meg bizalmukkal — legfölebb én lehetném gazdagabb egy csalódással, mert tudnom kellene, hogy ott, hol elvi ellentét nem lehet, és a kötelességek összeütközése mégis fölmerül, ott az egyén gyarlóságában van a hiba, és tudnám ebből levonni a kellő következtetést. (Tetszés.)

Feleslegesnek tartanám bővebben fejtegetni e kérdést, de előle kitérni még sem akartam, röviden érinteni kötelességemnek tartottam.

Egyébiránt könnyiti feladatomat egy körülmény.

Járt uton haladni mindenkor könnyebb feladat, mint ismeretlen vidéken uj ösvényeket keresni. Szerencsés helyzetben találom magamat, mert nem uj ösvények fölkeresését kell feladatomul tekintenem, midőn az egyetemes felügyelői állást elfoglalom, járt uton haladhatok tovább, azon reményben, hogy ha követem azoknak nyomdokait, kik ez állásban megelőztek, helyesen járok el, megfelelek az egyház közóhajtásának, és helyesen szolgálom annak érdekeit.

Engedjék meg, hogy visszaidézzem emlékezetét azon férfiaknak, kiknek Zay Károly, édes atyám, Zsedényi, Radvánszky helyét elfoglalom.

Nem akarom visszaidézni mindazoknak emlékezetét, kik több mint egy század óta egyházunk élén állottak. Megfeleltek mindannyian feladatuknak, kegyeletes megemlékezésünkre méltók ugyan mindannyian, de egy század történetét kellene tárgyalnom, és pedig egyházunk történetének egy fontos, mozgalmas korszakát, ha méltóan akarnék megemlékezni mindazon jeles férfiakról, kik evang. egyházunk egyetemes felügyelői voltak.

Csak azokról legyen szabad megemlékeznem, kiknek elnöklete alatt magam is már részt vehettem egyetemes gyülésünk tanácskozmányaiban, kiknek vezérlete alatt magam is munkálkodhattam, kiket fájdalmasan nélkülözök.

Nem mellőzhetem főt. egy. gy., hogy meg ne emlékezzem arról, ki e hivatalban közvetlen elődöm volt, br. Radvánszky Antalról, kihez rokoni tisztelet és ragaszkodás, őszinte barátság csatolt, de kinek különösen azon fáradhatlan tevékenységét bámultam, melyet hajlott kora daczára egyházunk érdekében kifejtett, ama rendkivüli buzgóságát, mely őt akkor sem engedé nyugodni, midőn az emberek többsége visszavonul a közélettől, ama buzgóságot, mely tettekben nyilvánult, hogy másokat is tettekre serkentsen, ama buzgóságot, melynek ifjui heve nem egy ifjut megszégyeniteni mindannyit lelkesiteni képes volt. Fájdalmasan érint a gondolat, hogy ilyen kiváló férfiut kell nélkülöznünk, fájdalmas azon tudat, hogy annak helyét kell elfoglalnom, kinek oly szivesen küzdenék vezérlete alatt.

Fájdalom, hogy oly rövid ideig tisztelhettük b. Radvánszky Antalt egyházunk élén. És a ki őt megelőzte, Zsedényi Ede, sem lehetett soká vezérünk, pedig benne ritka áldozatkészségü hivét veszté el egyházunk és áldozatkészségének becsét nemcsak az képezte, hogy mit és mennyit áldozott, de képezte az, hogy miként áldozott, képezte az, hogy áldozatkészségének forrása a hit és protestáns egyházunkhoz való szeretetteljes ragaszkodás volt.

És végre engedjék meg, hogy ez ünnepélyes pillanatban fölszólaljon bennem a fiui kegyelet hangja, midőn elfoglalom azon helyet, melyen atyámat látni megszoktam volt. Nem az én feladatom, hogy működését jellemezzem, legyen ez a pártatlan, elfogulatlan történetiróé, ki egyházunk történetével foglalkozik, melyben neki is jut egy lap. Nekem csak egy rövid fohász legyen megengedve: lebegjen fölöttem atyám áldó szelleme, midőn itt is az ő helyét kell elfoglalnom.

A feladatot, mely reám várakozik, kijelöli egyrészről azon közszellem, mely egyházunkban nyilvánul és annak egyik éltető eleme, másrészről kijelöli magának egyházunknak jelen helyzete.

De a jelen helyzetet csak az ismeri föl, csak az itéli meg helyesen, a ki ismeri az annak alapul szolgáló multat. Csak az itélheti meg helyesen valamely épület szilárdságát, a ki a föld alá rejtett alapfalak minőségét is ismeri, vagy ha nem ismeri, kutatja. (Helyeslés.)

Ezért engedjék meg, hogy röviden visszatekintsek egyházunknak

1. multjára,

2. ezután vázoljam jelen helyzetét, elmondjam arról nézetemet és végre ezekből

3. következtessek a *jövőre.*

Meglepő gyorsasággal terjedt a reformáczió hazánkban. Terjedése hazánk történetének legszomorubb korszakára esik és még e szomoru korszakban is hatalmasan nyilvánult hatása, ez veté meg a nemzeti irodalom fejlődésének alapjait, a katholiczizmust is *versenyre* serkenté, kényszerité arra, hogy áldozzon a nemzeti kulturának, emeljen iskolákat. Beállott nemsokára az ellenreformáczió korszaka. Megkezdődött a küzdelem, mely folyt egy századnál tovább. Véres küzdelem volt és szomoru, nagy volt az elkeseredés, de még sem fajult annyira, mint nyugati Európa többi államában. A szent Bertalan-éj, a spanyol inquiziczióhoz hasonló jeleneteket még sem találunk hazánk történetében. A zsarnoksággá fajuló vallási türelmetlenségnek főokozói nagyrészt idegenek voltak, vagy az idegen érdekeknek szolgáltak.

A protestánsok elnyomására, a vallásszabadság eltörlésére irányuló kisérletek az abszolutizmus törekvéseivel állták kapcsolatban.

És a vallásszabadságért folytatott harcz egyszersmind az alkotmányért, a nemzet önállóságáért vivott küzdelem is volt. E küzdelmek jellemzik több mint egy század történetét. Ismerjük azokat, de méltó megemlékezni róluk, méltó azért, mert még a mai nemzedék is élt egy hasonló, ha nem is véres, de szomoru és küzdelmes korszakot egyházunkban, de méltó azért is, hogy hálát adjunk a mindenhatónak, miszerint ma jobb időket élünk. Tudjuk jól mindnyájan, elnyomott egyházunk mennyit szenvedett és mennyire elgyöngült e hosszu harczok alatt, élete a mult századok közepén majdnem a tengődéshez volt hasonló.

A gyengeség és a hatalom kegyétől való függés érzete inditotta egyházunk tagjait a tömörülésre, a melynek következménye az egyetemes felügyelőség fölállitása és az egyetemes gyülés alakulása volt.

E két intézmény jelentőségét a *multban* és *jelenben* legyen szabad különösen kiemelnem.

Midőn egyházunk állapota olyan szomoru volt, mint a mult század második felében, mikor egy-egy templom emelésére külön engedélyre volt szükség, melynek elnyerése csak ritka kivételes esetekben várható fejedelmi kegyelmi tény volt, természetes, hogy azon voltak, miszerint az, kit egész egyházunk az állammal szemben képviselőjének tekintett, olyan egyén legyen, ki személyes tulajdonságainál, társadalmi és politikai állásánál fogva is a lehető legtöbb alkalommal birjon az érintkezésre azon körrel, a melynek szabad tetszésétől függő kegyelmi tényeitől függött az egyház sérelmeinek orvoslása. — Azon korban, midőn még a szabadelvü fölvilágosodott filozóf II. József is csak türelmet és nem jogegyenlőséget tudott adni a protestánsoknak, más volt egyházunk helyzete az állammal szemben, mint ma, midőn a jogegyenlőség és viszonosság szentesitett törvényben sarkall; ama korban, annak egyéniségénél, kit egyházunk élére állitott, olyan kellékek is képezték a *lényeget,* a melyek ma már a változott viszonyoknál fogva *lényegtelenek.* — Igaz, hogy ma is az egyetemes felügyelő van hivatva képviselni egyházunkat a kormánynyal szemben, de a kormány ma parlamentáris kormány, és a parlamentarizmus elvénél fogva esetleg rövid időközökben változó, és az egyház állását szabályozza a törvény és nem egyes ember kegyelmi tényei. Az kétségtelen, hogy a ki egy nagy testület képviselésére van hivatva a kormánynyal szemben, annak gyakran kell az önmérséklés nehéz feladatát gyakorolni és attól óvakodni, hogy pártszempontok elfogulttá ne tegyék. (Zajos éljenzés.) Erre törekszem én is, és mindenkor sulyt fogok fektetni arra, hogy ne legyek akadályozva abban, miszerint egyházam érdekeit az egyház nyilvánitott óhajtásának megfelelően, ha kell, bárhol is képviselhessem. (Éljenzés.)

Az egyetemes felügyelői állás jelentőségében beállott változás jelzésével azonban már is egyházunk jelen állapotából következő kérdésre tértem át.

Vizsgáljuk tehát egyházunk jelen állapotát *először* kifelé az *állammal szemben, másodszor* az egyház beléletét tekintve. Átalában sarkalatos törvények, becikkelyezett békekötések biztositják a vallás szabadságát és egyházunk önkormányzati jogait. Az 1848: XX. t. a hitfelekezetek közötti teljes viszonosságot és jogegyenlőséget is világosan kimondja. Ámde e törvény korántsem ment még át teljesen az életbe.

Egy uj helyzetet teremtett és nézetem szerint nem csekély aggodalmakra szolgáltathat okot a gimnáziumokról s reáliskolákról szóló, az országgyülésen a közel multban tárgyalt törvény. Nem akarom e törvény egyes intézkedéseit ez alkalommal birálat tárgyává tenni, de kötelességemnek tartom a főtiszteletü egyetemi gyülés figyelmét felhivni két körülményre. Az egyik az, hogy igen kivánatosnak tartanám, ha ezen törvénynyel szemben minden egyházkerület azonos eljárást, azonos magatartást követne; kivánatosnak tartanám, ha ezen törvénnyel szemben mindazok, a kiknek az iskolai ügyekre hivataluknál fogva befolyásuk van, lehetőleg egyenlő eljárásban állapodhatnának meg; ez volna azon mód, mely leginkább biztosithatná egyházunknak még fennmaradt jogait a középiskolák ügyeire nézve. A másik az, a mire a figyelmet felhivni kivánom, hogy a középiskolákról szóló törvény 71-ik §. nem csekély biztositékot nyujt nekünk. E szakasz nem teszi lehetővé, hogy az állam befolyását iskoláinkra még tovább terjeszthesse, mintsem a törvény egyes szakaszai, melyek világosan a felekezeti iskolákra vonatkoznak, — azt engedik. — E szakasz teszi lehetővé, hogy netalán fölmerülő kétes esetekben a törvénynek tág magyarázat adassék. — E szakasz teszi lehetővé, hogy az iskolai ügyekben is mindazokra nézve, a melyekben az uj törvény világosan meg nem változtatja az 1791. II. p. 26. törvényczikket, e sarkalatos alaptörvényünkre továbbra is hivatkozhatunk. — A középiskolákról szóló ezen uj törvénynek alkalmazásától fog egyébiránt függni annak hatása iskoláinkra; legyen szabad remélnünk, hogy a tulbuzgóság a törvény végrehajtásánál nem fogja a különben is nehéz helyzetet még sulyosabbá tenni. — Mi pedig legyünk óvatosak és igyekezzünk föntartani iskoláinkat oly állapotban, hogy azokhoz kifogás ne férjen, hogy minden beavatkozást iskoláink ügyébe, mely nem alapul világosan a törvény rendeletén, méltóan visszautasithassunk és méltatlan gyanusitásoknak is elejét vehessük. (Helyeslés.)

Ha pedig okát keresem annak, hogy mi képezte indokát annak, hogy a középiskolák ügyére is az állam közvetlen beavatkozása létre jöhetett, ennek egyik okát abban kell keresnem, hogy ezen állami beavatkozástól várja a hazai közvélemény azt, — a mire ma legnagyobb sulyt fektet, a magyar nemzeti kultura hathatósabb terjesztését és a teljes biztosságot, hogy oly tendencziák, melyeket a közvélemény méltán kárhoztat — az állam nem türhet, nem fognak többé menedékhelyet találni. (Zajos helyeslés.)

Ez egy oly kérdéshez vezet, melyet bár mellőzhetnék teljesen. — De nem kerüljük el a bajt azzal, — ha szemet hunyunk előtte. Egyházunk autonomiája sértetlen föntartásának lehetősége ma tényleg összefügg a magyar kultura követelményeivel. — A milyen mértékben fog szolgálatot tenni egyházunk nemzeti kulturánknak — ugyanolyan mértékben fogja biztositani önkormányzati jogait az állammal szemben és a mily mértékben tudna terjedni azon aggodalom, melyet ma alaptalannak tartok, hogy egyházi autonomiánk leple alatt oly törekvések is rejtőzhetnek vagy találhatnak menedéket, melyeket egy állam sem türhet, ugyanoly mértékben növekednék a veszély, hogy autonomiánk is ujabb támadásoknak lesz kitéve.

Egyházi önkormányzatunk oly széles alapokon nyugszik, hogy már ezen körülmény maga is teljes biztositékot képezhet egyházunk bármily anyanyelvü tagjai számára, hogy anyanyelvöket az isteni tiszteletnél és belügyeikben ott, hol erre szükség fenforog, szabadon ne használhassák; de nem szabad oly törekvéseknek fölmerülni, habár csak elszórva imitt-amott, ha abból nem akarjuk egyházunk kárát látni, hogy e törekvésekben azon magyar kultura, mely ezen állam fönnállásának egyedüli biztositéka, e hon összes polgárai alkotmányos szabadságának terjedésében és megszilárdulásában akadályt találjon. (Helyeslés.)

De mind ez épen oly szorosan tartozik egyházunknak az államhoz való viszonyára, mint magára az *egyház beléletére,* és egyszersmind azon kérdés, mely az egyházra a közel *jövőben* a legnagyobb jelentőségü.

Azon föltételek, a melyektől egyházunk szerencsés fejlődése a közel jövőben függ, a következők, hogy milyen szolgálatot tesz egyházunk a hazai közművelődésnek, hogy mennyiben óvakodik, hogy az egyházi szervezet ne szolgálhasson eszközül politikai pártczélok elérésére, különösen ne szolgáljon olyan törekvések eszközéül, melyeket az állam nem türhet meg, nem türheti meg, hogy társadalmilag bármely alakban, különösen például egy hitfelekezet szervezetének alakzatában szervezkedve lépjen fel.

De ezen feladatot ugy kell teljesiteni, hogy egyházunkban a jó egyetértés és béke fentartassék. (Helyeslés.)

Mindenekelőtt pedig lehetővé kell tenni, hogy az egyházi kormányzattal szemben felmerülő fokozott igényeknek megfelelhessünk és pedig az által, hogy az egyházat kiemelni segitsük azon nagyon is szorult anyagi helyzetből, mely már az egyházi kormányzatnak és rendszeres működésének gyakran korlátokat szab. Ennek egyik módja az egyetemes alap megteremtése. Ezt az alapot Radvánszky b. kezdte és *én is követem példáját s ezennel felajánlok arra négyezer forintot.* (Zajos éljenzés.)

Végül a kerületek támogatását és az isten áldását kéri, mert nagy feladatát csak igy hiszi sikeresen megoldhatónak. (Hosszan tartó zajos éljenzés.)

A nagyhatásu székfoglaló után **Földváry** Mihály a pestmegyei esperesség felügyelője a négy kerület nevében üdvözölte, a többi közt következőleg szólva: Mi nemcsak a tett igéretekben találjuk a biztositékot, hogy reményeinkben nem csalódunk, méltóságodnak jelleme, szent vallásunkhoz való hü ragaszkodása, s a magyar állameszme iránti hazafias érzülete, s törhetlen erélye, nyujtja nekünk a főbiztositékot, hogy méltóságod dicső elődeinek helyét méltón töltendi be. Ezen hitben üdvözlöm én méltóságodat, s kivánom, hogy mint vezérünk, autonom jogaink, a közművelődés, s a hazaszeretet zászlaját keble hitéből s a testvéri szeretettől vezéreltetve soká, igen soká fennen lobogtassa, s a boldog öntudatban lelje fel legédesb jutalmát.

Báró **Prónay** Dezső válaszában köszönetet mondott az egyházkerületek támogatásáért s erősen hangsulyozta, hogy az egyház minden tagja rendithetlen hive legyen a magyar állameszmének, mint a milyen hive ő maga, mert szerinte az egyház csak addig tarthatja fenn autonomiáját, mig a közvéleményt meggyőzi a felől, hogy a magyar nemzetiség harczosa. Kijelenti, hogy nem fogja megengedni, hogy az egyház leple alatt magyarellenes üzelmeket folytassanak. (Zajos éljenzés.)

Az üdvözlések sorát **Schmied** M., a f.-komárommegyei esperesség képviselője zárta be, ki üdvözölte Prónay bárót uj méltóságában mint egykori esperességi felügyelőjüket, b. *Prónay* válaszában kijelentette, hogy örül a megemlékezésnek, mert ott tanulta meg, hogy kis körben is vannak nagy feladatok, és hogy a nagy tisztségben is ki kell a figyelmet terjeszteni a legaprólékosabb ügyekre is.

Ezután a közgyülés egyhangulag elfogadta *Fabinyi* Teofil és *Czékus* szuperintendens inditványait, hogy az ünnepélyen elmondott beszédeket kinyomassák, Prónay székfoglalóját egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktassák és az egyetemes alapra általa felajánlott *4000* frt összegért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazzanak. A pozsonyi theologiai bizottság elnökévé az uj főfelügyelőt egyhangulag megválasztották.

Geduly Lajos szuperintendens mondott végül rövid beszédet, a melyre pár szóval válaszolt az egyetemes felügyelő. Miután Győry Vilmost, Doleschall Jánost, Batizfalvy Istvánt, Bánó Józsefet, Földváry Mihályt és Buchál Dánielt a jegyzőkönyv hitelesitésére felkérte, a közgyülés a felügyelőt éljenezve szétoszlott.

*

Fényes **banket** fejezte be a beiktatási ünnepélyt d. u. 3 órakor. Tulzás nélkül állithatjuk, hogy az Európa emeleti nagy termébe meghivott több mint harmadfélszáz vendég között oly mértékben láttuk képviselve az ország kitünőségeit, mint kevés hasonló alkalommal. S a társaság választékos volta abban is különbözött a szokásos összejövetelektől, hogy itt nem csupán a főváros, de a vidék élitje is képviselve volt az ország minden részeiből párt- és felekezeti különbség nélkül. A református egyház élénk kifejezést adott a protestans testvéregyház iránti érdeklődésének azzal, hogy világi és egyházi főbb funkczionáriusai közül talán egy sem hiányzott. Az Európa szálló nagy terme, noha minden zugát betöltötték asztalokkal, nem volt elegendő a vendégek befogadására, a mellékhelyiségeket is igénybe kellett venni. Meglátszott a jelenlevőknek ugy nagy számán, mint választékosságán, de különösen hangulatán, mily fontosságot tulajdonit a mai napnak a gyülekezet.

Az ily alkalommal szokásos pohárköszöntők sorát b. *Prónay* Dezső, az uj főfelügyelő nyitá meg, az uralkodóra emelt pohárral, a ki megesküdvén az ország alkotmányát biztositó törvényekre, megerősité ama törvényeket is, melyek a magyar alkotmány kiegészitő részét képező protestáns autonomiát biztositják, élteté a királyt és egész családját.

Utána *Geduly* szuperintendens emelte poharát az uj főfelügyelőre, kire az evangelikus egyház nagy reményekkel annyival inkább tekinthet, mivel őt az egyház érdekeiben való működésre nem csupán választóinak bizalma, nem csupán ma letett esküje, de a családi hagyomány is kötelezi.

Trefort Ágost vallás- és közoktatásügyi miniszter, ki az uj főfelügyelő baloldalán foglalt helyet, az állam és egyház, különösen pedig az ágostai evangelika egyház közti érintkezési pontokra utalván, szintén Prónayt élteti, mint a kiben hite van, hogy összhangba fogja tudni hozni az egyház és a haza egyaránt hü fiának kötelességeit.

Szeberényi Gusztáv szuperintendens a minden felekezetek iránt igazságos kormányt élteti, mire föláll báró *Vay* Miklós, a református egyház főgondnoka s nagy figyelemmel hallgatott felköszöntőjében azt kivánja s tekintve fiatal korát, reményli, hogy nem is hiába kivánja Prónaynak, vajha ő is oly hosszu ideig viselné az ágostai egyház élén főfelügyelői bizalmi állását, mint a református egyház élén ö viseli. Tudvalevő dolog, hogy báró Vay Miklós már e század első évtizedei óta visel vezérszerepet a református egyházban.

Czékus superintendens báró Vay Miklóst élteti, mint a ki egyik jelentékeny tényezője volt annak a jó egyetértésnek, mely a két protestáns hitfelekezet között Magyarországon fenállott s őket testvérekké szentelé.

Fabinyi Theofil, a ki b. Prónaynak az egyetemes főfelügyelői állás betöltése körüli választásoknál egyik ellenjelöltje volt, Geduly superintendesre emeli poharát, a most megválasztott világi főfelügyelő egyházi elnöktársára, kit az évek vállaira nehezedő sulya nem akadályoz abban, hogy hivatását buzgón betöltse s a tehernek ő rá eső részét ifjui erővel viselje.

Báró *Prónay* Dezső kettős toastban a helvét hitvallásu felekezet fejeit Tisza, Vay, Lónyay gondnokokat és Török Pál superintendenst, majd meg az evangelikus superintendenseket Kársait, Gedulyt, Czékust, Szeberényit élteti, elmés fordulattal fölfedezvén a sok népszerütlen adó között egy jogos mindenki által méltányolt, szép adót, a hála adóját, melylyel restancziában maradni ö soha nem kiván.

Ivánka Imre bevallja, hogy ő Prónayban jelölt korában egy nagy hibát talált: a fiatalságát. De ez olyan hiba, mely napról-napra fogy. Kivánja, hogy ha majd a főfelügyelő is 64 éves lesz, mint ő, ne legyen nagyobb pecsovics, mint ő.

Ivánka derültséggel fogadott pohárköszöntője után nagy mozgalom támadt a vendégek között. A mellékhelyiségek asztalai mellől is mind a nagy terembe özönlöttek arra a hirre, hogy fölállott *Jókai* Mór. Csakugyan fölállott s Thaly Kálmánhoz szállott, mint hisztorikushoz, a ki azonnal rektifikálhatja, ha nem mondana történeti valót. Egy szegény, félreismert megrágalmazott nemzetiségről emlékezett meg, a melyről pedig megirta a história, hogy mindig az elsők között volt, a hányszor csak a magyar állam szabadságáért kellett küzdeni s mindig az utolsó volt, valahányszor ezért jutalomra kellett kinyujtani kezét. Ez a szegény nemzetiség üdvözölte legelőbb Rákóczinak a Kárpátok ormán «pro libertate» megjelent zászlaját, ez volt az utolsó, a mely azt letette. Még a mikor utoljára fogtunk is fegyvert a fenyegetett alkotmányért, e nemzetiség egyik honvédezrede volt az első, a mely megmászta Szent Tamás sánczait. Kiknek köszönhetjük e tőlünk nyelvre idegen népnek érzelemre velünk e testvéri rokonszenvét? Mi, reformátusok, ugymond, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy behatolhassunk ezekbe a régiókba. Akik nekünk ezt a hazafias missziót ingyen teljesitik, azok a lutheránus tót papok. — Semmi jutalmuk nincs e lelkes fáradozásukért, szegények maradnak, még ha egy fáradozásteli élet esthajnalán egyen-ketten közülök szuperintendensekké válnak is. Legalább a hazafiak elismerése legyen a jutalmuk. Szünni nem akaró, lelkes taps és éljenzés követte ez igazán helyén való, tapintatos és mondhatnók szükséges szavakat, melyek bizonynyal nem fogják eltéveszteni sem az egyik, sem a másik irányban a tőlök remélt hatást, hanem előhirnökei gyanánt fognak fogadtatni mind a két táborban annak az őszinte, igaz testvériségnek, mely a közös hon érdekében annyira óhajtandó, s mely vajha ne lenne már sokáig pusztán oly kivánság, a mely csak a nagy költők szivében él, de ismertessék el végre oly szükségnek, melylyel a nagy politikusnak is foglalkozni kell.

Thaly Kálmán fölszólalásában igazat ad előtte szólónak arra nézve, hogy a mit a történelemből fölhozott. Maga is elmond egy tót népdalt, melyet még a Rákóczi kuruczai énekeltek valaha. A két protestáns felekezet közti testvériségre emeli poharát.

Melczer Gyula versben köszönti föl a főfelügyelőt.

Kramarcsik Károly rozsnyói gimnáziumi igazgató felköszöntője után *Győry* Vilmos a budapesti magyar evangelikus egyház lelkésze támadja meg a reformátusokat, hogy sohase bizakodjanak el tiszta magyar voltukban, mert az csak fikczió. Nekik is meg vannak a maguk tótjai Zemplénben, németjei a Bácskában. Söt mi több, vannak nekik erdélyi szászaik is s horrendum dictu, plane törökjeik. Igaz ugyan, hogy ezeket a szászokat és törököket bármely felekezet szivesen fogná tőlük elhóditani. Élteti erdélyi Szász Károlyt és Török Pál szuperintendenst.

Persze, hogy Győry Vilmos után nem is képzelhető más felszólaló, mint *Szász* Károly, a ki már régen versenyez Győryvel a pohárköszöntőbeli országos elsőség pálmaága fölött.

Könnyü volna őt meghóditani az oly irányzatnak, melynek törekvése hasznát haza és a mivelődés látja. Ily jelszavak alatt vajmi könnyen lenne teljes Erdélylyel az unio, mely a vallás felekezeti téren, fájdalom, jámbor óhajtás csak ma még. Annak az időnek az eljövetelére emeli poharát, a mikor az ágostai evangelikus egyház konventjének örömünnepén Magyarország négy egyházkerülete ne csak őt, az egyedüli Szászt, de a többi erdélyi szászokat is együtt lássa a világ.

Tisza Kálmán miniszterelnök, ki Prónay Dezső jobbján foglalt helyet, nem egyes emberért, hanem egy nagy, és egészében hatalmas testületért emeli poharát. Azért a testületért, melynek kezébe a nemzet erkölcsi és értelmi vezetése letéve van: a papi, tanitói karét és az egyház és iskola terén szereplő többi férfiakért, kiket vajha egy közös szellem lengene át s ne a magok speciális tudását igyekeznének a nemzetbe plántálni, hanem azt, a miről meggyőződnek, hogy arra a nemzetnek a haza és egyház érdekében szüksége van.

Számos felköszöntés füszerezte még e sok tekintetben emlékezetes ünnepélyt, melyet Rácz Pali zenéje s Reiner vendéglős kitünő konyhája tett még élvezetesebbé s a társaság csak hat óra felé kezdett oszlani, bizonyára soká tartó emlékét vivén magával a kellemes együttlétnek.

Bécs, május 23.

A «Kraj» bécsi levelezője röviddel az osztrák birodalmi gyülés elhalasztása után találkozott *Riegerrel* s az osztrák politikai helyzetről érdekes beszélgetés volt köztük. Arra a kérdésre, hogy biztositottnak tartja-e a csehek vezére Ausztriában a mostani belső helyzetet, dr. Rieger azt válaszolta, hogy sohasem tévesztendő el szem elől, hogy Ausztria mindig a valószinütlenségek hazája, s hogy ennélfogva semmit sem lehet apodiktikai bizonyossággal kalkulálni s előre megállapitani. Most legfőkép Ausztriának Németországgal való szövetsége mérvadó, s ez a szövetség nemcsak az osztrák külpolitikának adja meg az irányt, hanem a belpolitikára is visszahatással van. Ezután még a magyar befolyás is figyelembe veendő. Egyelőre nincsen alap arra, hogy valami változás helyeztessék kilátásba, különösen minthogy Taaffe gr. mindig egyenlő mértékben birja a korona bizalmát. Azonban Ausztriában igen nehéz dolog valamely politikai rendszerre vonatkozólag azt állitani, hogy vajjon állandósitva van-e vagy nincs? Évek sorára semmit sem lehet előre megállapitani.

Arra a kérdésre, hogy szláv szempontból előnyös-e az osztrák-német szövetség, Rieger azt válaszolta, hogy az ausztriai szlávok mint szükségességet fogadják el ezt a szövetséget. Kedvezőtlennek semmi esetre sem mondható, sőt inkább mintegy biztositékul szolgál nekik a jelenleg Ausztriában uralkodó belső politikai rendszer fenmaradására. Oroszországra vonatkozólag Rieger megelégedéssel konstatálta, hogy Kálnoky gr. mindig az azzal való jó viszony megtartására törekszik.

Ezután a beszélgetés sora a magyarországi szlávoknak nemzetiségi tekintetben való kedvezőtlen helyzetére került. Dr. Rieger többek közt következőket mondta. Mi egyáltalában nem segithetünk rajtuk, minthogy mi nem avatkozhatunk Magyarország belügyeibe, s azokra befolyásunk sem lehet. Egyébiránt a tótok részben maguk az okai sorsuknak, mert a cseh nyelvet, melyet irodalmi nyelvnek eredetileg elfogadtak, már néhány évvel előbb visszautasitották. Ez által a csehektől eltávolodtak, most kénytelenek — saját maguk gondoskodni nemzetiségükről.

Áttérve ismét az osztrák belpolitikai helyzetre, Rieger ugy nyilatkozott, hogy a *szlávoknak teljes lehetetlenség a németekkel való megegyezés*; a németek nem elégednek meg az egyenjogusággal, ők uralkodni akarnak. Erre nézve pár héttel ezelőtt is eklatáns bizonyságot szerzett magának. Dr. Plenerrel beszélt. Azt jegyezte meg, nem volna-e lehetséges, az általa dr. Fischhoffal Emersdorfban megállapitott programm alapján egyességet kötni? Erre Plener azt válaszolta, hogy a németek nem elégedhetnek meg egyszerü jogegyenlőséggel. Mi egyebet jelenthet ez, mint azt, hogy uralkodni akarnak a szlávokon. A liberalis németekkel nem lehetséges az egyesség, s ez okból kell a szlávoknak a német konzervativekkel szemben való jó viszonyt nemcsak tiszteletben tartani, hanem arra is törekedniök kell, hogy ezt a jó viszonyt minél inkább megszilárditsák.

A lengyelek és csehek közt való kölcsönös viszonyra nézve Rieger azt jegyezte meg, hogy ez a két elem kölcsönösen jobban megismerte egymást, s most több bizalommal vannak egymás irányában. A lengyelek igen jól tudják, hogy számithatnak a csehekre, s hogy a csehek mindig megtartják szavukat.

UJDONSÁGOK.

— máj. 23.

— ***Személyi hirek.*** *Ő felsége,* mint Bécsből irják, jövő kedden az egyik, szerdán a másik tüzérezredet fogja megtekinteni és felette szemlét tartani. — *Napoleon* herczeg, mint Párisból távirják, visszatért Londonból a franczia fővárosba. — *Erzsébet* főherczegnő kiséretével együtt nyári tartózkodásra Badenbe érkezett. — *Hilkov* herczeg, bolgár miniszter, Párisból Bécsbe érkezett. — *Teréz* bajor herczegnő, Münchenből Bécsbe érkezett. — *Schwarzenberg* herczeg érsek-bibornok Bécsből Prágába visszautazott. — *Funták* Sándor védőügyvéd ma Nyiregyházára utazott, hogy a tiszaeszlári ügyben a védelem érdekében a vizsgálati iratokat áttanulmányozza. — *Brám* Miksa kir. tanácsosnak, a déli vaspálya üzletigazgatójának a román király a koronarend középkeresztjét adományozta. — *A dán királyi pár,* mint Pétervárról irják, juliusba megy Pétervárra a czár látogatására; a czárné később néhány hétre Kopenhágába kiséri szüleit.

— **Udvari ebéd.** Bécsből távirják lapunknak e hó 23-áról: Ma délután négy órakor ebéd volt ő felségénél a burgban. Részt vettek: *Vanutelli* pápai nunczius, Rosetti követ, Reusz herczeg nagykövet, Pretis helytartó, Kálnoky közös külügyminiszter és több főrangu, valamint a pápai nunciatura több tagja.

— **Albrecht főherczeg Temesvárt.** E hó 23-áról távirják: *Albrecht* főherczeg dicsérete napi parancs utján tudtul adatott a katonaságnak. — Ma délután a városi vigadóban ebéd volt, melyen a tábornokokon és törzstiszteken kivül a hatóságok főnökei és több városi előkelőség vett részt. Albrecht főherczeg holnap délután Aradra, onnan pénteken délután Temesváron keresztül Fehértemplomra, majd Baziásra, Ada-Kalehre és a Herkules fürdőbe utazik ez utóbbi helyen három napot fog tölteni. A Herkules fürdőből nem Lugosra megy a főherczeg, mint eredetileg tervezve volt, hanem Karánsebesre és onnan Aradon keresztül Erdélybe.

— **A király Neubergben.** Ő felségének kedves kiránduló helye Neuberg. Mihelyt a fajdvadászat ideje megérkezik, az uralkodó azonnal felhasználja az alkalmat, hogy a meglehetős fáradtsággal járó vadászatokban részt vegyen. A király még feláldozott éjjeleit sem sajnálja, s gyakran a legzordabb idővel is meg kell barátkoznia, mégis jókedvvel indul egy-két napra. Megesik, hogy a vadászatoknak épenséggel semmi eredménye sincs, a rókák mozgásai elriasztják a fajdokat, de azért ő felsége türelmét sohasem veszti el. Reggel 7 órakor a király és vadászkiserete rendesen visszatér a neubergi kastélyba, hol azonnal felhordják a reggelit. Reggeli után még körülbelül két óráig együtt maradnak az urak, vidám beszélgetésbe eredve, mely alatt mindenik vadász lehető kedélyesen igyekszik eltöltött vadászatát ecsetelni. Délután öt órakor a nagy étteremben következik az ebéd. Közvetlen azután billiardoznak vagy kártyáznak az urak, néha kugliznak, mely utóbbiban ő felsége is részt szokott venni; a harcz- és labinet-játékot leginkább kedveli. Legutóbb, mikor mind a kilenczet leütötte a király, egész szenzácziót keltett, csakhamar azután ismét leütötte, a mi a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Ez alkalommal 3 frt 70 krt nyert. Már este nyolcz óra előtt az egész társaság nyugalomra szokott térni és alig háromnégy órai nyugalom után ismét talpon vannak. E hó 24-én este ismét Neubergbe utazik a király, mert pénteken nagy nyirfajd-vadászat lesz.

— **Ifj. Gr. Ráday** Gedeon honvédelmi miniszter betegsége napról napra enyhül; ma már sokkal könnyebben érezte magát. Torok, jobban mondva gége-baja elvesztette veszélyes jellegét. Az orvosi konzilium nem is tartotta szükségesnek, hogy még egyszer tanácskozzék a miniszter betegsége fölött. Ma egész nap érkeztek főranguak, képviselők, előkelő honvéd- és közös hadseregbeli főtisztek részéről tudakozódások a miniszteri palotába, honnan mindannyian megnyugtató választ kaptak. A gróf mellett folyvást egy vörös kereszte sápolónő van. Hihető, hogy néhány nap alatt egészen elmulik a baj. A mult éjet a miniszter már teljesen nyugodtan tölté; ma éjjel s teljes nyugodt volt.

— **Arany lakodalom.** Zomborból irják lapunknak május 22-éről. Városunk ma szép ünnepélynek szinhelye volt. A Ferencz csatorna üzlet igazgatója és a Ferencz József rend lovagja *Auer* Ferencz és neje, szül. *Türr* Borbála, Türr István tábornok nővére, aranylakodalmukat ünnepelték. Az esketés d. e. 9 órakor ment végbe a rom. kath. templomban, mely előkelő közönséggel zsufolásig megtelt, és valóban jól ható látvány volt, a midőn az ősz házaspár erős léptekkel, mosolygó arczczal az oltár elé lépett. Délután két órakor a jubiláns párnál 50 teritékü diszebéd volt. A jubiláns pár Kalamakiból (Görögország) szintén kapott üdvözlő sürgönyt Türr tábornoktól, Gerster és Hauser családjától.

— **Szigligeti siremlékét** már felállitották a kerepesi uti temetőben. Egy oly előadás jövedelméből, melyben e czélra drámai és operai tagok együtt léptek föl, gyült be az összeg, mely a költséget fedezte. Az emléket *Schwarz* József műépitész készité; beszterczebányai erős, gránitszerü kőből készült s négy egymásra helyezett darabból áll; majdnem két öl magas és halványszürke szinü. Magas talapja beboritja az egész sirt s azon gulaszerü széles középrész emelkedik, teteje pedig lapos és egyszerü faragásu koronából áll. Oldalára babérkoszoru, felül nyitott, alól szalagcsokorral, van kifaragva. Az egész emléken nincs más fölirat, mint a koszoru alatt arany betükben e név: «Szigligeti Ede». Báró Podmaniczky Frigyes intendans, Paulay Ede és Erkel Sándor igazgatók, Cseppregi Lajos titkár, Csiky Gergely és Vadnai Károly drámabirálók kiséretében, tegnap vette át ez emléket az emlitett műépitésztől. A hátramaradt család gondviselésébe szintén e napokban adják át. Az emlékre begyült pénzből, a sirkő költségeinek kifizetése után még mindig maradt oly jelentékeny összeg, hogy annak kamataiból kitelik az emlék körülpázsitozásának évenkinti kiadása is.

— **Moltke Francziaországban.** A hirneves tábornagy bármerre utazik, mindig tudnak róla valamit beszélni. Részint nyájassága, szivessége, emberekkel való közlékenysége kedveltette meg az öreg urat, a nagy katonai kapaczitást, ki kis dolgok iránt is melegen érdeklődik. Egyszer egyik külföldi fürdőben Oltványi szegedi prépostal ismerkedett meg, kivel jóizü leveleket váltott; a prépost a legkitünőbb fajtáju szegedi paprikával ajándékozta meg az agg tábornagyot, ki igen megörvendett a zamatos «magyar bors»-nak. Most San-Remoban, ebben a nevezetes fürdőben vonta meg magát Olaszországban, a franczia határon. Itália és Francziaország tele van most a vén marsallal. Egy nizzai levelező a következőket irja: Moltke a napokban hosszu sétát tett Mentoneig (franczia terület) és Monacoig s hire jár, hogy a szintén Francziaországhoz tartozó Nizzát és meglátogatja. Egy nizzai lap kijelenti, hogy e sétáknak fontosságát jó lesz erősebben hangsulyozni. Egy mentonei sürgöny szerint, mely egy marseillei lapban jelent meg, Moltkének ottani időzését különféle megjegyzésekkel kisérik; állitólag nagy szenzácziót kelt egész Olaszországban. San-Remoban váratlanul igen nagy szenzáczióval fogadták a tábornagyot. A katonai köröket nem kis gondolkodóba ejti gr. Moltke váratlan megjelenése ezen a vidéken.

— **Angol milliomosok.** Tiz év alatt (a mult tiz évben) tiz ember hunyt el Angliában, ki többet mint egy millió sterlinget hagyott hátra, ötvenhárman többet félmilliónál és százhatvanan többet egy negyed milliónál hagytak örökül. A legutóbbi tiz év alatt változott némileg az arány. Tizenhárom személy hagyott többet hátra egy milliónál, hatvanöten többet félmilliónál és százkilenczvenöten többet negyed milliónál. Az utóbbi tiz év előtt elhunyt leggazdagabb ember volt Rothschild L. N., ki 2.700,000 fontnyi vagyont hagyott hátra; az utána következő leggazdagabb ember, mint Londonból irják, volt Pemberton Liverpoolban. Ez 1.900,000 font sterlinget hagyott hátra családjának és rokonainak.

— **Vasuti szerencsétlenség.** E hó 19-én Chinsa forte és Resiutta közt, a Pontelbából Velenczébe induló gyorsvonaton szerencsétlenség történt. Egy tengelytörés által a három utolsó kocsi kisiklott és a lejtőn óriás gyorsasággal rohant alá. A mozdonyvezető azonnal átlátta a szörnyü helyzetet és jelt adott a fékezőknek. De minthogy a három kocsiról tiz kerék alig pár percz alatt elröpült s csupán két, szintén rozzant kerék tartott, a fékezők mitsem tehettek. E három kocsi 800 méternyire elsodortatott, mig a mozdonyvezető a vonatot megállithatá. A kocsik, a benne ülő utasokkal, egy hidon, alaguton át sodortattak, a nélkül, hogy egy waggon is feldült volna. A konduktor sulyosan megsebesült, de az utasok csak jelentéktelen sérüléseket szenvedtek.

Rövid hirek. *Zalánban* roppant jég volt, mely az egész vidéken nagy pusztitást tett. — *«Csöndes órák»* czim alatt Gelléri Miksa szépirodalmi hetilapot inditott meg, Mikszáthtól is van benne elbeszélés, de egyébként aligha bármi tekintetben is hézagpótló. — *Az Örley-jubileumot* rendező bizottság elnöke, Kálnai Nándor, kéri a gyüjtőiveknek junius 1-ég való beküldését. — *A hold-utczai reform. templomban* e hó 24-én, 11 és fél órakor angol isteni tisztelet lesz. — *Pécsről* irják, hogy Nendtwich Géza, tengerészhadnagy, Nendtwich Sándor pécsi főmérnök fia gyógyithatatlan betegsége miatti elkeseredésében agyonlőtte magát. — *Krakóban* tegnap diónagyságu jég esett s a hegyek közt sürü havazás volt. — *Szegedről* irják, hogy a felsővárosi gyevi-temető árkán átvivő régi hid e hó 21-én délután ép akkor omlott össze, mikor egy gyászmenet ment keresztül a koporsóval; nagyobb sérülést senki nem szenvedett. — *Znaimból* irják, hogy Hordegg közelében egy öngyilkos holttestét találták meg s felismerték benne Benesch Henrik nyugalmazott főhadnagyot.

= **Bankjegyhamisitó banda a fővárosban.** A hamis 50 frtos bankjegy ügyében — melyről a napokban tettünk emlitést — a vizsgálat meglepő eredményt deritett fel, mely arra enged következtetni, hogy a fővárosban ismét működik egy szervezett bankjegyhamisitó banda, melynek a bankjegyek forgalomba hozatalára nagy kiterjedésü összeköttetései vannak. Magadin József ugyanis, a ki tudvalevőleg a Hilbert-féle vendéglőben a hamis 50 frtos felváltásánál rajta vesztett és a rendőrség kezei közé került, tegnap bevallotta, hogy a hamisitványt felváltás végett Pospischil Antaltól, a dohány- és siputeza sarkán lakó kávéstól kapta. E vallomás folytán Pospischilt tegnap a rendőrségre idézték és azonnal le is tartóztatták. Magadin czinkostársát, a ki, mint irtuk: a Hilbert-vendéglő elől megugrott, tegnap szintén elfogták. Ez egy «Czelder A. et Comp.» czég nevében meg-

bizottként utazó szélhámos, a ki valamikor palakő-zsindelyező volt, utóbbi időben pedig mint kétes existencziáju egyén volt ismeretes. Magadin csak nappal volt a mészárosok körében mint felügyelő, éjjelenkint pedig a Pospischil-féle kávéházban a nasi-vasi banda bankárjaként szerepelt. Hogy kik és hányan vannak a banda tagjai, még eddig tudni nem lehet, de az bizonyos, hogy több hamis bankjegyet készitettek, sőt nehányat sikerült forgalomba is hozniok. Igy Magadin nemrég egy hamis 50 frtost felváltott Charamza Ignácz dohány-utczai pékmesternél, ki nem ismerte fel a hamisitványt s csak akkor jött rá, midőn az 50-essel Haggenmacher malmában fizetni akart s a pénztárnok a bankjegyet, mint hamisat visszautasitotta. Charamza jelentést tett a rendőrségnél s átadta a hamis bankót. — Még két egyén jelentkezett a rendőrségnél, kiknél Magadin megkisérelt hamis bankjegyeket felváltani, de sikertelenül. A hamisitványok készitőjére nézve az eddigi vizsgálat még mit sem deritett fel. A mai nap folyamán a rendőrség Hilbertet, Charamzat, Magadint és Pospischilt hallgatta ki. A kihallgatások azt igazolták, hogy Magadin csak a hamisitványok forgalomba hozatalával foglalkozott, melyeket Pospischil adott át neki; hogy az állitólagos Czelder-féle ügynök mily szerepet vitt a bandánál, az még nincs kideritve. A Charamza által letett hamisitványt becsatolták az ügyiratokhoz. A vizsgálatot tovább folytatják.

= **Az orsz. tébolydából megszökött két gyilkos** el van fogva. Klein Lipótot vasárnap este fogta el Merka rendőrbiztos, Megyessy Károlyt pedig tegnap este fogták el a szövetség-utczában. Egy arra járó-kelő egyén a személyleirás után felismerte és jelentést tett erről a központi rendőrségnél, honnan két biztos azonnal a megjelelt helyre sietett s csakugyan sikerült is nekik Megyessyt elfogni.

= **A Duna titka.** A fővárosi vigadó előtti téren tegnap d. u. 4 órakor egy ismeretlen férfi holttestét fogták ki a Dunából. Az illető mintegy 20 éves lehetett, vörös hajjal, sima arczczal. Ruházata sávos szövetü nadrágból, mellényből és egy pár topánból állt. Zsebében 7 «Tantust» találtak, a mi arra enged következtetni, hogy az illető pinczér volt. — Ugyancsak tegnap délelőtt a Rudolf rakparton szintén egy ismeretlen férfi holttestét találták meg.

= **Wagner Richard szinház.** *Friedrich-Materna Amália* asszony cs. kir. kamara-énekesnő ma érkezett meg Bécsből a futárvonattal és Holzwarth-Frohner szállodájában szállott meg. — A müvésznő «*Brunhilde*»-t fogja énekelni «*Die Walkür*»-, «*Siegfried*»- és «*Götterdämmerung*»-ban.

= **Kaufmann és Simon** hamburgi czégnek lapunk mai számában lévő hirdetésére felhivjuk a közönség figyelmét. Főnyereményekkel oly dusan ellátott sorsoláshoz való sorsjegyekről van itt szó, hogy iránta nálunk is nagy érdeklődést lehet feltételezni. E vállalat teljes bizalmat érdemel, mennyiben a legjobb állami biztositással bir s a nevezett czég is, minden üzleteiben s számos nyeremény kifizetésében szigoru pontosságáról ismeretes.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Wagner** «Rheingoldja» ma csillant fel a «gyapju utczai» szinházban. Angello Neumann, a szemes impressário, miután övet keritett London és Róma körül az ő saját énekeseivel és saját zenekarával, ellátogatott hozzánk keletre is, hogy a nagy zeneköltő «éjszaki mithologiáját» nálunk is megismertesse. Tréfán kivül nem hiába való kisérlet; az érdeklődő közönség kétségtelenül szivesen veszi, ha a Wagner-zenéről irt ezredik tárczaczikk helyett végre magát a «végtelen melodiát» élvezheti. S ez a végtelen melódia csakugyan jobb a hirénél. Az ember azt gondolná, ha a kommentátorok mélységes bambaságaira emlékezik, hogy ezt a zenét Schopenhauer filozofiája és Wollzogen «Führere» nélkül nem is lehet élvezni: nos, a közönség e segédeszközök nélkül is méltányolni, élvezni tudta azt, mi e zenében eredeti és zseniális. A legjóakaróbb neutralitással hallgatta és nézte végig, hogyan csalja meg Wotan unalmas istensége a szegény törpe Albrichet. Az igaz, hogy a mi a «Rheingold»-ban történik, a nagy közönség érdeklődését nem igen kötheti le. Wagner ugyanis e bevezető részben az egész trilogiának «metafizikai» alapjait rakja le; annak az aranynak, melyet az istenek és óriások kapzsi vágya a Rajna medréből a fölszinre vet, varázsos befolyása van a későbbi emberek sorsára; hanem mégis igaz, hogy az istenek, óriások és törpék csodálatos psychologiája oly hidegen hagyja az embert, mint akár ha februárban maga fürödnék a Rajna hullámaiban. Az derék mesébe, tudós mithologiába való, de nem drámába, még ha Wagner zsenialis ereje teremti is hozzá a zenét. S a zene? Tudvalevőleg a «Rheingold» zenéjével bántak legmostohábban az enthusiasták és ócsárlók egyaránt, különösen az utóbbiak ugy jártak el vele, mint Fafner Fasolt-tal: agyonütötték. Pedig szép, rendkivül festői zene, melyben helylyel-közel Wagner drámai ereje is megkapólag nyilvánul. Annyira «szines», hogy midőn a Rajna leányai énekelnek, Alberich átkozódik, Mime panaszol, teljes érdekeltséggel nézünk a szinpadra. Egyáltalán Wagnert legjobban élvezhetni, ha egész nyugodtan átadjuk magunkat, szöveg-könyvvel kezünkben a zene hatásának, és abban a pillanatban nem sokat gondolunk azzal az óriás béka-egérharczczal, a mely mellette és ellene napirenden van. A mi közönségünk csakugyan ugyis viselte magát, mint a megtestesült objektivitás s ez dicséretére legyen mondva. Az előadás kielégitett minden méltányos igényt. A diszletek elég csinosak; a szinpad kicsinysége miatt nem is lehetett várni fényesebb, hatásosabb, kiállitást. — Az énekesek is igen jól begyakorlottak. Jól szavalnak kivétel nélkül. *Lieban* urnak (Mime), *Krükel* urnak (Alberich), *Wallnöfer* urnak (Froh), az egyik rajnai leánynak, *Kraus* K. asszonynak igen jó hangja is van. *Caliga* ur legalább jól szavalt. A zenekar, *Seidl* karmester ügyes vezetése alatt hasonlókép jól müködött. Az is jó volt, hogy a jelenetek közt kis szünetet is tartottak, a mi nincs ugyan a szövegkönyv szerint, de azért a közönségnek nagyon jól esett. Szóval, a kiket Wagner érdekel, szivesen fogják megnézni Angelo Neumann társaságát. Ezuttal a közönség csak részben töltötte meg a szinházat: a páholyok telve voltak, de jókora sor zártszék állott üresen. Az igaz, hogy az árak a nem enthuziasta publikum számára egy kissé borsosak.

— **A népszinházban** holnap csütörtökön Nyirő Sándor népszinmüve «A fütty» kerül szinre, mely eddig telt házak előtt adatott. Pénteken «A koldus diák» ez idényben utolszor s szombaton a «Furcsa háboru» kerül szinre. Ez lesz az utolsó operette-előadás. A jövő hét a bucsuzásokkal telik el. Hétfőn kerül utolszor szinre a «A tót leány», kedden Blaha Lujza asszony vesz bucsut «A sárga csikó»-ban, szerdán a népszinmü szereplők s a társulat nagy része bucsuznak «A falu rosszá»-ban, csütörtökön pedig Hegyi A. k. a. és a társulat ama tagjai, a kik az előadásban részt vesznek «Lili»-ben. Pénteken délelőtt a rendes személyvonattal a népszinház személyzete Bécsbe utazik egy havi vendégszereplésre, a honnan Blaha Lujza asszony, Pálmai Ilka és Hegyi Aranka szabadságuk élvezésére fürdőre utaznak s csak augusztusban térnek vissza a fővárosba.

SPORT.

— **A nemzeti tornacsarnok** nagyszámu közönség részvéte mellett ma délután tartotta idei magánnövendékeinek zártornázását. A szabad és versenygyakorlatok különösen sikerültek, mely alkalommal Keresztessy Béla, Szikszay Ferencz, Szikszay Elemér, Maszák Tihamér, Nagy Elek, Bátory Béla, Reusz Frigyes és Szczitovszky János tüntették ki magukat. A távugrásban minden várakozáson felül Szikszay Ferencz tünt ki.

— **A magyar athletikai klub** holnap (csütörtökön) tartja meg ez évi tavaszi viadalát az Orczy-kertben. A főbb nevezéseket már lapunk egyik mult számában közöltük, a következőkben adjuk a nevezők teljes névsorát: 1. *A bajnoki egy órai járásra* Mészáros Ferencz, Ivánka Pál, czekei Katona József, Salamon Ödön, Nagy Lajos, Palánszky Miklós, mindannyian mint kihivók Vessa György harmadszoros bajnokjelölt ellen. 2. *A bajnoki akadály-versenyre*: ifj. Farkas János, Székely Ádám, Sándor Ákos, mindhárman Dáni Vilmos harmadszoros bajnokjelölt ellen. 3. *A gátversenyre*: Sándor Ákos, Rudnyánszky László, Zalka Zsigmond és Feledy Ferencz. 4. *A birkózásra* csak Varga Kálmán. 5. *A kezdők vasparipa-versenyére*: Palánszky Miklós, Flütsch Gyula. 6. *A haladók ökölvivási versenyére*: Streitmann Gyula, Dáni Vilmos és Győrffy Aladár. 7. *A sikversenyre* (4 angol mértföld) Mészáros Ferencz, ifj. Farkas János, Székely Ádám, Dáni Vilmos, Vörösmarty Mihály és Svanda Gusztáv. 8. *A bajnoki távugrásra* csak Székely Ádám. 9. *A kezdők ökölvivására* Nagy Lajos, Horváth Miklós, Ivánka Pál, Salamon Ödön, Nagy Károly és Feledy Ferencz. 10. *Az egyetemi sikversenyre* Sándor Ákos, Albert Aurél, Székely Ádám és Rudnyánszky László. 11. *A kezdők sikversenyére* Zalka Zsigmond, Streitmann Gyula és Feledy Ferencz. 12. *A haladók vasparipa-versenyére* Flütsch Gyula, Vermes Lajos. — A 12 viadalra összesen 26-an neveztek.

A május 24-diki ügetőverseny programmja:

I. *Nagy államdij.* Magyar honpolgár tulajdonában levő, Magyarországban nevelt 6 évnél nem idősebb lovakkal, kettős fogat, pálya négyszer körül. 1-ső dlj 1500 frank, 2-ik dij 200 frank, 3-ik dij 50 frank. 1. Gróf Dessewffy Alajos «Narcis» szürke, 5 éves kancza. «Dáma» fekete 6 éves, kék test, vörös sapka. 2. Báró Jeszenszky József, «Cyklopp» szürke 6 éves, «Rigó» sárga 5 éves, szürke, sárga sapka. 3. Kelet kapitány, nevezi gróf Esterházy Miklós lovait, «Elma« pej kancza 5 éves, «Diletant» sárga herélt 4 éves telivér, apja Weisenknabe sárga test, kék ujj, sárga-kék sapka. 4. Kelet kapitány, nevezi gróf Esterházy Miklós lovait, «Holló» fekete herélt 4 éves, «Gyémánt» fekete herélt 4 éves, sárga test, kék ujj, sárga-kék sapka és kék szalag.

II. *Egyes nemzetközi* handicap, pálya négyszer körül. I. dij 800 frank. 2. dij 150 frank. 3. dij 50 frank. 1. Hiesz Lipót. «Bodrog» almásszürke mén, 9 éves, orosz, fekete-vörös (Starttól). 2. Dőry Lajos, «Gazsi» pej herélt, 8 éves, vörös test, fehér sapka (50 méter). 3. Hiesz Lipót, «Berbenecz» almásszürke mén, 9 éves, orosz, fekete-vörös-kék szalag (25 méter). 4. Ahnelt, «Udalaja» barna kancza, idős orosz, ezüstszürke test, vörös ujj, fehér sapka (Starttól). 5. Giddings Harry, «Red Cross» szürke, idős amerikai, herélt, kék, fehér-fekete, fehér sapka (25 méter). 6. Wawrik Ferencz, «Benefici» fekete csődör, 8 éves orosz, fekete-sárga (150 méter).

III. *Totalisateur-dij,* magyar honpolgár tulajdonában levő kettős fogattal, pálya négyszer körül, handicap. I. dij 800 frank. 2. dij 150 frank. 3. dij 50 frank. 1. Liptay Guidó, «Leda» pej 8 éves, «Dáma» sárga 7 éves, kék test, vörös sapka (50 méter.) 2. Kelet kapitány nevezi gróf Esterházy Miklós lovai, «Elma» pej kancza 5 éves, «Diletant» sárga herélt 4 éves, ap. Weisenknabe, telivér, sárga test, kék ujj és sárga-kék sapka (Starttól.) 3. Gróf Dessewffy Alajos, «Madár» pej 7 éves, «Röpits» pej 8 éves, kék test, vörös sapka (25 méter.) 4. Latinovits és Huszár, vörös deres kancza id., herélt pej. id., fehér test, zöld ujj, zöld sapka (75 méter.) 5. Fáy József, «Kati» pej kancza 8 éves, «Contesse» pej kancza 9 éves, kék test, sárga ujj, sárga sapka (50 méter.) 6. Szemző István, «Gyémánt» megy pej kancza idős, «Vaurient» herélt idős, kék, vörös sapka (75 méter.) 7. Bernrieder József. «Murcus» szürke kancza 7 éves, «Virgoncz» pej kancza 7 éves, sárga sapka (200 méter.) 8. Kelet kapitány, nevezi gróf Esterházy Miklós lovait, «Holló» fekete herélt, 4 éves, «Gyémánt» fekete herélt, 4 éves, sárga test, kék ujj és sárga-kék sapka és kék szalag. (Starttól.) 9. Singer M. «Vernel» herélt, idős, orosz, fekete, «Volokitta» szürke, csődör, idős, orosz, kék-fehér, fehér sapka. (400 méter.) 10. Dőry Lajos, «Gazsi» pej, herélt, 8 éves, «Koldunya» szürke, kancza, 7 éves, vörös test, fehér sapka. (300 méter.)

IV. *Eladó-verseny,* egyes fogat, a nyerő 500 frtért eladó, minden 100 árkülönbezet 25 méter térelőny vagy hátrányban részesül, pálya háromszor körül. 1. dij 500 frank. 2. dij 10 frank. 3. dij 50 frank. 1. Hiesz Lipót, «Ilka» pej kancza, 6 éves, fekete, vörös sapka. 2. Dőry Lajos, «Sári» sárga kancza, 8 éves, vörös test, fehér sapka. 3. Kelet kapitány, «Hohenau» pej herélt, 5 éves, sárga test, kék uj, sárga-kék sapka.

V. *Nemzetközi kettős fogattal,* pálya négyszer körül, handicap. 1. dij 800 frank. 2. dij 150 frank. 3. dij 50 frank. 1. Dőry Lajos, «Gazsi» pej, herélt, 8 éves, «Koldunya» szürke kancza, 7 éves, orosz, vörös test, fehér sapka, 50 méter. 2. Szemző István, «Gyémánt» megy pej kancza, idős, «Vaurient» herélt, idős, kék, vörös sapka, (Starttól). 3. Giddings Harry, «Red Cross» pej, 12 éves amerikai, «Grey Salem» szürke herélt, 11 éves amerikai, kék-fehér-fekete test, fehér sapka (100 méter). 4. Singer M. «Vernel» fekete herélt, idős, orosz, «Volokitta» szürke, csődör, idős, orosz, kék-fehér sapka (150 méter). 5. Hiesz Lipót, «Bodrog» almás mén, 9 éves orosz, «Berbenecz» almás mén, 9 éves, orosz, fekete-vörös. (Starttól.)

VI. *Ugrató kisérletek.* Jelentkezők hiányában elmarad.

*

Utólagos propoziczió.

VII. *Ügető lovaglás,* bármely lóval, pálya háromszor körül. 1. dij 600 frank. 2. dij 150 frank. 3. dij 50 frank, 1. Kelet kapitány, «Hohenau» pej herélt, 5 éves, sárga test, kék ujj, sárga-kék sapka. 2. Ahnelt P., «Prigoschy» fekete orosz, mén, idős, ezüstszürke test, vörös ujj, fekete sapka. 3. Huszár Béla, pej herélt, idős, fehér test, zöld ujj, zöld sapka. 4. Wawrik Ferencz, fekete orosz, mén, 8 éves, fekete-sárga. 5. Ahnelt P., «Udalaja» orosz pej, kancza id., világos kék szalag. Utónevezés kettős tétel a verseny előtt.

VIII. *Fiaker-verseny.* — Tiz fogatnak kell indulni, vagy nincs verseny. Pálya háromszor körül, handicap. Tét 5 frt. 1. dij 130 frt. 2. dij 70 frt. 3. dij 40 frt. 4. dij 30 frt. 5. dij 20 frt. 6. dij 10 frt.

A versenyek kezdete délután 3 órakor, félóránként uj futás.

FŐVÁROSI UGYEK.

— **A nagy paloták** nagy lakásaikkal mind kevesebbre szoriták a kisebb lakások számát s ehez járul a képesség folytonos szaporodása, mely szaporulat a vagyontalan, napról-napra élő elemek százalékát emeli majdnem kizárólag: két iny tényező, mely igen világosan képezi okát a mai lakásszükségnek. Az élelem drágaságához a kisebb, egy-két szobás lakások mesés drágulása járul. Indokolt tehát oly mozgalom s dicsérendő az oly igyekezet, mely az olcsó kis lakások teremtésére irányul. Neményi Ambrus interpellácziója a tárgy körül forgott a minap; s e tárgyat tette szóvá a tanács ma, midőn a polgármesternek Neményi interpellácziójára adandó válaszát tárgyalta. A tanács nézete az, hogy a fővárosi hatóság feladata nem lehet direkte közrehatni a lakásszükség enyhitésére, vagyis feladata nem lehet az, hogy a város maga épitsen u. n. munkáslakházakat, sőt azokat talán maga is kezelje; de miután a szükség csakugyan megvan, a hatóságnak feladata lehetne *közvetve*, városi s esetleg törvényhozási kedvezmények kieszközlése által nővelni a kedvet az épitésekre. Ily czélból a főváros eredménynyel ragadhatja kezébe az initiativát s ezért inditványozza a tanács, hogy a közgyülés a polgármester elnöklete alatt, a két alpolgármester részvételével, a pénzügyi, közegészségi és középitési bizottságok némely tagjaiból vegyes bizottságot alkosson s küldjön ki ama módok megjelölésére, a melyek által a hatóság közvetett uton segithet elenyésztetni a lakás-szükséget. (Inditványozható volna, hogy a sugáruti házak adókedvezménye terjesztessék ki az egész pesti oldalon emelendő oly uj házakra, melyek 3 éven belül legalább 40, de csakis egy- és két szobás lakosztályokból álló lakásokkal épittetnek.)

— **Arany és ezüst egy kávéházban.** A pénzügyminiszter hivatalos intézkedéseket tett, hogy megtudja, csakugyan olyan-e a *Färber-féle kávéház,* mint a milyen a hire, és ha olyan, akkor tegyenek valamit, hogy a Färber-kávéház ne legyen az, a mi. Nagyon nevezetes institució ez a kávéház ott a sugárut tőszomszédságában, a váczi körut és Révai-utcza sarkán. Rendőrségi, fenyitőbirósági aktákba sokszor bele irták már a nevét, mert ez olyan hely, a hol a fekete kávéhoz rögtön ezüst czukros szelenczét is lehet vásárolni, vagy felsmukkozhatja magát akárki lánczczal, medaillonnal, gyürüvel, órával. Épen ilyen könnyen tul is adhat az efféle portékákon. Megveszik azonnal, minden kiváncsiság nélkül a tulajdonjog iránt. Persze potom árért veszik, de az is jó az olyannak, a kinek ugy is égetné a zsebét a portéka. Ugy hivják ezt, hogy az aranynyal és ékszerekkel házalók börzéje. A tizenhárompróbás tanyát rendőri tekintetekből már régen nem kellett volna türni. Be lehetett volna avatkozni a házalást szabályozó rendeletekkel is Aranymüvesek panaszai semmit sem használtak. Most jutott tudomására a pénzügyminiszternek, hogy itt nemcsak az iparügyi és fenyitő törvényekkel kaczérkodnak, hanem forgalomba hoznak aranyat, ezüstöt hivatalos próba nélkül. Ide gyül össze a Duna mindkét partjáról a fényes csecsebecsék közt az olyan is, a melynek nem jó megmaradni a maga alakjában, hanem uj alakot kell neki adni; de akkor meg nem mutatják be a fémjelző hivatalban. A fémjelzés nélküli dolgok árulása pedig csorbitja az állami jövedéket. Ez már aztán sulyos vád a Färber-kávéház üzletére. Ezt a pénzügyminiszter nem türi s ha csakugyan nem türi, még megeshetik, hogy a Färber-kávéház elveszti nevezetességét, azt a rendkivüli kényelmet, melylyel itt a gyanus ékszereken tul lehet adni s lesz belőle közönséges terézvárosi kávéház, mert máskülönben épen olyan kávéház, mint a milyen volt valamennyi a Terézvárosban, mielőtt a sugárut kiépült volna. A közmunkatanács uralkodása óta csak annyi vá'tozott rajta, hogy az aszfalt miatt a földszintről lebujba jutott. Az épület sarokrészét foglalja el a kávéház, s abból gyönyörködni lehet a váczi körutban, a Révai-utczában. Az ablakmélyedések asztalkáinál, a Révai-utcza felőli rész dohányfüst fellegzetében mindig lehet látni üzleti bizalmassággal összehajló, sugó-bugó alakokat, kiknek zsebben vájkál a kezük, s ha kihuzzák onnan, nem üresen huzzák ki. Jönnek-mennek egy udvar felőli ajtón, olyan ajtón, melyhez ha valaki közeledik (olyan valaki, a ki «más») nagyon szépen megkérdezik tőle: mi tetszik, ki tetszik? Az ajtó különben is rendesen zárva van, csak kopogtatásra nyilik meg. Ez a kávéház benső szentélye. Az igazi élet ebben a kávéházban is az ebéd utáni időkben, ugy 3 óra körül fejlődik ki. Hanem ide nemcsak feketézni vagy ujságot olvasni járnak a törzsvendégek. Ezen a börzén ez a legalkalmasabb üzleti időszak. A fővárosban minden napra esik egy csomó árverés, a mit rendesen délelőtt tartanak meg, kivéve a zálogintézetek árverését. A tömérdek kis és nagyobb zálogintézet mind déli 1—2 óra körül árvereztet, hogy a kik délelőtt el vannak foglalva, ide is eljuthassanak; meg aztán ebben az időben nincs is kilátás más árverezőre, csak a házi kundsaftokra. Meg még az is kedvezővé teszi a Färber-kávéház üzleti idejét ebéd utánra, mert ekkoráig a csöndes éjjelek eseményeinek árnyai már elnyulhatnak idáig. Árverés, egyéb gseft mind ide gyüjti egy nap és egy éj aranyos, ezüstös, brilliántos objektumait. Az ékszerekkel házalók ebéd után lehetőleg teljes számban jelennek meg. Óra, láncz, karperecz, gyürü, ezüst gyertyatartó, arany szelencze kézről kézre jár. Itt vannak a kik vesznek, a kik adnak, a kik tuladnak. A ki aranynyal házal (jobban mondva: kávéházal), annak is szüksége van a bankóra; azt bizony nem jó hevertetni semmiféle smukban. Holnap megint lesz árverés; az üzlet soha sem nyugszik, azt pénzzel kell táplálni. Megelégszik, ha a délben kiadott 5 frtért egy óra mulva 6 frtot vesz be. Persze, hogy fényesebb üzletet is csinálnak akárhányszor ebben a sötét kávéházban. El lehet mondani, hogy a mi arany, ezüst és ékszerféle a fővárosban kótyavetyére jut, annak legalább kétharmada ezen a börzén fordul meg, innen indul további utjára. Ha az arany és ezüst marháknak is passzus kellene, az itt nagy baj volna. De eddigelé semmi sem áll utjában az üzlet biztos folyásának. Ha rajta veszit egyet-máson valaki, az csak rosszul sikerült üzlet; semmi egyéb. Az a fő, hogy az arany, meg az ezüst kiállja a próbát; más minden egyéb mellékes. Rosz órákat, idomtalan ékszereket, szétszednek, összelapitnak azonnal ott a zárt ajtó mögött. Szük, sötét és piszkos szobába nyilik az. A homályos üvegeken keresztül az udvarról sem nézhet be senki. Az ember, a ki gyanusan nézegeti ezt az ajtót, mert az csak kopogtatásra nyilik meg, mert még előbb névszerint is megnevezik azt, a ki fölnyissa az ajtót, — a legártatlanabb, legfüstösebb kávéházi oldalszobát látja, ha az üzleti idő után betekint. Egy nehány kis asztal, egynehány szék, ruhatartó szegek a falban — ennyi az egész szoba. Ha valakit bevezetnek ide, mert ügylete van, mert az árverésen elkelt árut első kézből akarja visszaváltani, az sem lát egyebet kávéházi vendégeknél, a kik csörtetik a dominózó követ, keverik a kártyát. Legföljebb egy-egy finom mérleget pillanthat meg, vagy kis kalapács hever a dominó-kövek közt. Elég az hozzá, hogy a pénzügyminiszter, ki a vörösvári rózsaleány ezer forintos erénydijából is perczenteket huzatott le a kincstárnak, a Färber-kávéháznak sem akarja eltürni tovább, hogy konkurrencziát csináljon az állami fémjelző hivatalnak és hatósági intézkedést kiván ellene, hivatkozván a házalást illető régibb és ujabb rendeletekre, az ipartörvényre.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A fővárosi pékmesterek** ma délután megint tanácskoztak a fölött a kérdés fölött, hogy mi módon szerezzenek kárpótlást azért a veszteségért, melyet a legények által kicsikart nagyobb fizetés által szenvedtek. A gyülésen Matheidesz István elnökölt s a pékmesterek nagy számmal voltak jelen. A meg nem jelentek egy része irásban adta beleegyezését a hozandó határozathoz. A gyülés csaknem egyhangulag elfogadta azt az inditványt, hogy ezentul a nagyban vevőknek 1 frtért csak 60 süteményt adjanak (eddig 75-öt is adtak). Ez a határozat azt eredményezi, hogy a fogyasztó közönség elesik az eddigi előnytől, mely szerint 10 krajczárért hat sőt hét süteményt is kapott. — Sokan azt kivánták, hogy a határozat már holnap reggeltől legyen érvényes; mások azonban aggódtak a miatt, hogy egy nehány pékmester nem levén jelen, a határozat se lehet ezekre kötelező s igy azok a régi kedvezményt nyujthatják vevőiknek, a mi veszedelmes konkurrencziát idézne elő. A gyülés végre is belátta ez aggodalom alaposságát s ugy határozott, hogy az uj árszabás csak vasárnap reggeltől legyen érvényes s akkor is csak az esetben, ha azt az összes pékmesterek kötelezőleg elfogadják. A határozatot az összes mesterekkel közölni fogják, s nyilatkozatot vesznek tőlük. E végből minden kerületre nézve külön-külön 3 tagu bizottságot küldtek ki.

— **A Petőfi-társaság Pozsonyban.** Lapunknak e hó 22-ikéről a következőket távirják: A Petőfi-társaság ünnepies fogadása érdekében minden előkészület meg van téve. A vendéghivó Toldy-kör bizottságához hazafias készséggel csatlakozott a városi képviselő testület, kaszinó s a magyar kör. Az érkező vendégeket gr. *Esterházy* István főispán és a Toldy-kör tiszteletbeli elnöke fogja üdvözölni az indulóházban. A német ajku lakosság vetélkedve buzgólkodók, hogy a társaság mentül kellemesebben érezze magát Pozsonyban. Nagyszombatból ez alkalommal bizottságot küld a magyar kör. A pozsonyiak óhajtva várják a Petőfi-társaságot, melynek fogadásával a magyar irodalmat fakarják megtisztelni s kitüntetni. A lakosságban napról-napra mindinkább erősebb gyökeret ver ugyanis a tudat, hogy Pozsonynak jövője a nemzeti irányban való tökéletes átalakulástól függ s minden alkalmat megragad ujabban, hogy hazafiságát bebizonyitsa.

— **A természettudományi társulat** mai üléséről szóló tudósitásunk közlését tárgyhalmaz miatt el kellett halasztanunk.

— **A budapesti 1848/49-ki honvédegylet** e hó 24-én, csütörtökön délután 4 órakor, a belvárosi reáliskola egyik termében, fontos egyleti ügyekben választmányi ülést tart.

— **A magyarországi tanitók árvaházának** alapszabályai a belügyminiszteri záradékkal ellátva, a napokban érkeztek vissza. Ehhez képest a Tóth József pestmegyei tanfelügyelő vezetése alatt álló gyüjtőbizottság legközelebb közgyülést fog tartani, hogy a további teendők felett tanácskozzék.

— **A pesti izr. nőegylet közgyülése** ma délután *Bischitz* Dávidné elnöklete alatt tartatott meg. *Friedmann* Gábor egyleti titkár jelentéséből felemlitjük a következőket. A lefolyt igazgatási évben segélyek fejében 14281 frt 20 kr. osztatott ki. Az egylet leányárvaházában a lefolyt évben 46 gyermek, az árvamenhelyben pedig 16 gyermek neveltetett. Az árvaház kiépitésére az egyletnek mai nap 19736 frt 23 kr. épitési adósságd van. A pesti izr. nőegyletnek harmadik jótékony intézete: az első szegények tápintézete. Minthogy más népkonyha az egész éven át nyitva nem volt, a szenvedő emberiségnek jó szolgálatot tett. 1882. évi április 1-től 1883. évi április 1-ig ez intézetben összesen 59401 személy, hitfelekezeti különbség nélkül étkezett; ezek közt egészen ingyen 8385 személy, a többi 10 krért személyenkint. A nőegylet alaptőkéje 43197 frt 51 kr., az árvaház alaptőkéje 242028 frt 45 kr., a tápintézeti alaptőke 13919 frt 76 krt tesz. A jelentés örvendes tudomásul vétetett.

— **A budapesti II. ker. állami főreáltanoda** «Révai köre» május 27-én d. e. 10 órakor az intézet disztermében (II. emelet) záró ünnepélyt rendez.

— **A magyar izr. hitközségi** hivatalnokok országos egyesülete e hó 29-én délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyülését az izr. elemi tanoda nagytermében.

— **A Szabóky-siremlék-alapitvány.** Az országos iparegyesületnek legutóbb megtartott igazgatósági ülésén Mudrony Soma igazgató jelentést tett, hogy dr. Szabóky Adolf siremléke elkészült és a boldogultnak nevenapján junius 17-én fog leleplezetni.

— **A székesfehérvári Vörösmarty-körben** vasárnap érdekes este volt. *Kiss* József, a Petőfi-társaság tagja olvasta föl a rendkivül nagy és diszes közönség előtt, «A varrógép meséje» verses elbeszélését, e mély érzelmü és kiváló költői szépségü müvet, melyet mikor szerzője Budapesten mutatott be, mi is ismertettünk. A hallgatók tetszéssel halmozták el a költőt, s bár csak most kelt föl hosszas betegségéből és gyöngélkedő, kitünően és fáradatlanul is olvasott. *Kiss* József után *Szücs* Miklós lépett az emelvényre, hogy «az egyéniségről» tartson igen sikerült és jelesül elmondott szabad előadást. A közönség szintén igen kitüntette. Kiss József tiszteletére dr. Neumann Ármin házánál fényes lakoma volt, melyen a Vörösmarty-kör összes választmánya részt vett.

— **A Balaton-egylet** kirándulási szakosztálya dr. Fenyvessy Ferencz elnöklete alatt ma délután értekezletet tartott a balatonmelléki kirándulás ügyében. Előterjesztetett a kirándulás részletes programmja. A sokáig mostohán hagyott vidékre valóban uj jövő vár a Balaton-egylet müködése által. E kirándulásnál avatják föl az első menedék-kunyhót, mely Tihany és a Balaton megéneklőjének, Garaynak nevét viseli. A kiránduláson az eddigi érdeklődés után itélve, szép és előkelő társaság fog résztvenni. A Balaton-egylet által ugyanez alkalommal B.-Füreden rendezendő borkiállitásra már is több szőlőbirtokos küldött borokat. A kiállitás a gyógyterem női társalgójában lesz. A kunyhót Jókai Mór három szép disztichonja fogja ékesiteni. Ez alkalomra kis füzetkét is ád ki az egylet, mely a kirándulási helyek rövid leirását foglalja magában. Keszthelyen ünnepélyes fogadtatás vár a kirándulókra. Az ottani tüzoltó-egylet elhatározta, hogy a kirándulók fényes fogadására minden lehetőt megtesz; hasonlóképen az ottani csónakegylet is. Badacsonyban a yacht-társaság részéről történik a fogadtatás. A budapesti kirándulókhoz Székesfehérvárott is nagy társaság fog csatlakozni. A mi magát a kirándulást illeti, minden e nemü értesitésre a kirándulási szakosztály titkára, Komlódy Gyula (muzeum-utcza, 9. sz.) ad felvilágositást. A kirándulási részvételi jegyek az irók és müvészek társasága helyiségében (nemzeti szinház bérháza) kaphatók. Megemlitendő, hogy tagok számára egy jegy ára 16 frt, nem tagoknak 19 frt, (mely összegbe az utazáson kivül lakás, mulatság-jegyek, étkezések is ben vannak foglalva.)

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Az országbiró gyilkosai a törvényszék előtt.** A Fortuna kisebbik termében ma délelőtt látni lehetett *Pitély* Mihályt és *Jávor* Jánost, az országbiró meggyilkolásának részeseit, a mint egy kisebb lopási és orgazdasági ügyben a vádlottak padján ültek. Ez a Dobos-féle ügy volt, melyet már ápril végén is tárgyaltak, mikor azonban két tanu meg nem jelenése miatt uj határnapot kellett kitüzni. Alig volt még ily jelentéktelen kis ügynek (holmi kabátlopás körül fordul meg) olyan nagy közönsége, mint ennek; a terem tömve volt s még hátul a biróság szobájában is állottak a törvényszék és ügyészség tagjai, hogy megláthassák *Pitély* Mihályt, a kiről ép a reggeli lapokban volt olvasható, hogy az este vizsgálóbirája előtt mindent bevallott. Pitély egy feltüzött szuronyu börtönőr kiséretében lépett be a terembe; nyulánk barna legény, a kin még a zsákvászon rabruha is jól áll meg. — Arczán csak a fogság halaványsága látszik; megtörtségnek nyoma sincs rajta, sőt szabályos vonásaival csinosnak mondható. — De nagy fekete szemei, melyek nyugtalanul forognak, elsötétitik az arczot. A gondos fésülködésen, mely ketté választotta a fekete hajat, látszik az egykori nyalka urasági inas, a ki tart magára. Pitélynek kis bajusza és gyér körszakála van. Az elnök (dr. Weisz) kérdéseire érczes hangon, egyenesen állva őre mellett felelgetett és tagadott mindent, hogy neki része lett volna a Dobos-féle lopásban, orgazdaságban és szöktetésben. *Jávor* János, a kit szintén szuronyos őr kisért be a terembe, siralmas alak; véznasága szinte elvész a bő rabdaróczban; kis koponyáján borzas szőke haj, orra vörös a sirástól és ha szól, tompán kong a szava. Ez is fiatal ember, de a bün már megőregitette és a mint ma ott ült a széken, ugy hatott a nézőre, akár a siralomházban volna. Pitély és Jávor a ma tárgyalt bünügyben azzal volt vádolva, hogy Dobos Jánostól lopott ruhanemüt vásároltak s hogy elősegitették Dobos szökését, mikor a rendőrbiztos tavaly deczember 3-án le akarta tartóztatni. Ez a Balla-féle kávéházban történt a soroksári-utczában. Dobos egy téli kabátot s egyéb ruhanemüt lopott Tauber Leo ügyvédtől. A kabátot eladta Pitélynek, a ki akkor az orosz konzulnál szolgált. Deczember 3-ikán Dobos és Pitély a Balla-féle kávéházba mentek, hol egy rendőrbiztos Dobost le akarta tartóztatni. Dobos kimenekült a kávéházból s Pitély egy a fogasról levett idegen kalapot adott Dobosnak, a ki fedetlen fővel menekült ki. *Elnök*: Beismeri, hogy deczember 3-án együtt volt Dobossal a Balla-féle kávéházban? *Pitély*: Azt beismerem. — *Elnök*: Akkor már rajta volt a Dobostól vett kabát? *Pitély*: Igen. — *Elnök*: Tudta ugy-e, hogy lopott az a kabát? *Pitély*: Nem tudtam én, mert Dobos azt mondta, hogy igy kapta egy fiatal embertől. — *Elnök*: De csak gyanakodott rá, hogy nem igaz uton jutott a kabát Doboshoz? *Pitély*: Arra gyanakodtam. — *Elnök*: Már abból is kitetszik, hogy tudta, hogy lopott a kabát, mert maga szöktette meg Dobost, mikor a kabát miatt letartóztatták. *Pitély*: Én nem szöktettem meg. Megvasalva hozta hozzánk a biztos s mig a biztos bement a generál-konzulhoz, hogy beszéljen vele, addig Dobos megszökött. *Elnök*: Hát a kávéházból? *Pitély*: Onnét sem én szöktettem meg, hanem mások. *Jávor* beismeri, hogy egy gyürüről szóló zálogczédulát kapott Dobostól, de arról ő nem akar tudni, hogy ez a gyürü lopott volt. A kir. ügyész, dr. Kossuthány Géza Dobost lopás büntette és tulajdon elleni kihágás miatt kéri elitélni, Pitély ellen orgazdaság és bünpártolás, Jávor ellen pedig orgazdaság miatt emel vádat; tekintve azonban, hogy az utóbb emlitett két vádlott ellen más bünügy is (t. i. a Mailáth-féle gyilkosság) van folyamatban, kéri a bünösséget kimondó itéletet összbüntetés kiszabása végett e bünügy vizsgálati irataihoz csatolni. A törvényszék *Pitély* Mikályt a btk. 370. §-ába ütköző orgazdaság büntettében s a 374. §-ba ütköző bünpártolás vétségében, *Jávor* Jánost pedig a btk. 370. §-ába ütköző orgazdaság büntettében bünösnek mondotta ki s elrendelte, hogy az itélet összbüntetés kiszabása végett a Majláth gyilkosság miatt vádlottak ellen folyamatban lévő vizsgálat irataihoz csatoltassék. *Dobos* János a btk. 333. §-ba ütköző s a 334. §. szerint minősülő lopás büntette miatt 1½ évi börtönre itéltetett s ebben meg is nyugodott. — Ugy Pitély mint Jávor az itélet ellen felebbeztek, az előbbi dr. *Vaisz* Sándor védőjére bizván a felebbezés kidolgozását. — Mialatt a törvényszék tanácskozni volt a mellékszobában, Pitélyt és Jávort háttal ültették egymásnak, hogy jelek által ne közlekedhessenek. Pitély mosolyogva nézegetett nehány ujságiróra, kik arczképét rajzolták, aztán nevetve sugott pár szót őre fülébe. — A «megtört emberből» nem látszott semmi s mikor a tárgyalásnak vége volt, hetyke léptekkel távozott a teremből.

— **Sajtóügyi tárgyalás Aradon.** Egy nyilttéri közlemény miatt Veress József orosházi evangelikus lelkészt bepörölte *Flamm* Albert orosházi kereskedő s az esküdtszéki tárgyalás e hó 22-ikén volt Aradon. Az esküdtszék vádlottat a becsületsértés vádja alól fölmentette; vádló a vádlott részére 50 frtban marasztaltatott el. Vádló semmiségi panaszt jelentett be.

Pétervár, máj. 23. A kronstadti bank bukása miatt meginditott pörben a törvényszék *Schöman, Sinebruchow* és *Langwagen* vádlottakat polgári jogaik elvesztésére, *Schömant* azonkivül Tobolskba, *Sinebruchow*-ot Archangelbe leendő elszállitásra, *Langwagent* pedig két és fél évi kényszermunkára itélte. A többi vádlottat fölmentették.

A budavári gyilkosság.

Mai számunkban hirt adtunk a vizsgálóbirónak ama jelentős sikeréről, hogy *Pitély* Mihályt, a csökönösen tagadó gyilkost, négy órán át való fakgatás után töredelmes vallomásra birta. E hirünkhez nagyon keveset kell hozzátoldanunk, mert a Pitély vallomása tökéletesen megegyezik Spangáéval, melyről annak idején részletes tudósitást közöltünk. Eltérés csak annyi van e két vallomás között, hogy a mig Spanga csaknem ártatlannak tüntette föl Jávort, Pitély addig olyan dolgokat mondott róla, melyek ha bizonyossá nem is, de valószinüvé teszik, hogy a gyilkosság tervéről tudomása volt.

Megirtuk, hogy *Tóth* Gerő mennyi intést, mennyi biztatást vesztegetett a gonosztevőre, hogy megtörje csökönyösségét s addig beszélt a szivére, a mig sirva fakadt s el-elfuló hangon erősitgette ártatlanságát.

A tegnapi vallatás belenyult a kora hajnali órákba, s a mikor látta a vizsgálóbiró, hogy minden ékesszólásán, minden bizonyitékán kifog a gonosztevő makacssága, *elrendelte Spanga bevezetését.* Pitély arcza halványra vált, mikor meghallotta a vizsgálóbiró parancsát. Folyvást az ajtó felé nézett s remegett egész testében. Mikor Spanga belépett őreivel s megállott a vizsgálóbiró asztala előtt, Pitély lesütötte fejét s nem merte fölvetni szemeit.

Tóth Gerő fölszólitotta Spangát, hogy mondja szemébe Pitélynek, hogyan beszélték meg s hogyan követték el a gyilkosságot, mely miatt fogságba kerültek. Spangának láthatólag nehezére esett, hogy ismételje töredelmes vallomását büntársa előtt, kit maga oktatott arra, hogy a világért se ismerje el bünét, ha a biróság kezébe kerül. Eleintén halkan, akadozva beszélt a vizsgálóbiró felé fordulva, de a mikor figyelmeztették, hogy Pitélynek mondja el minapi vallomását, lehorgasztott fővel beszélte tovább a gyilkosságnak borzalmas részleteit.

Pitélyre mód nélkül kinos hatást tett czinkostársának kapituláicziója, mert egyszerü ijeszgetésnek, cselnek tartotta a vizsgálóbirónak többször ismételt mondását, hogy Spanga megvallott mindent. A haragnak, csalódásnak kifejezése látszott arczán s a mikor kivezették Spangát, mélységes megvetéssel tekintett utána.

A vizsgálóbiró ujra fölszólitotta őt, hogy vallja meg bünösségét, hiszen látja, hogy tagadása merőben hasztalan. A gonosztevő még ezután is azt hajtogatta, hogy ártatlan a gyilkosságban.

— Hát akkor miért vallana rád Spanga? — kérdé a vizsgálóbiró.

— Nem tudom — felelé Pitélyi — de meglehet, hogy bosszuból.

Átlátta a vizsgálóbiró, hogy szép szóval nem boldogul a gonosztevővel s eléje vezetteté Jávort is, ki szemébe mondta, hogy ő is ott volt, mikor Spanga pénzt adott neki, hogy kést vásároljon, s a gyilkosság előtt mindig sugdostak, valahányszor csak összekerültek.

Pitély ezt a gyöngébb ostromot is kiállotta s elülről kezdte a tagadást.

A vizsgálóbiró már-már attól tartott, hogy nem csikarhat ki vallomást a gonosztevőtől, ki ellen semmiféle bizonyitéka nem volt, csak az, hogy alibijét nem tudta kimutatni.

Bevezetteti ujra Spangát, ki most már nem csak hogy szemébe vallott a gyilkosnak, de *sirva kérte*, hogy ne tagadja, vallja meg tettét s ne szaporitsa a vizsgálóbiró dolgát, ki beismerésük nélkül is mindent tud. Pitélyt könnyekre inditotta társának esdeklése s alig birta elmondani azt a néhány szót, hogy vallani kész. Spangát visszakisérték czellájába, Pitély pedig, miután rövid pihenőt engedett neki a vizsgálóbiró, elmondta részletesen a gyilkosság tervezését és végrehajtását. Vallomása, mint emlitők, annyiban tér el a Spangáétól, hogy Jávort is sulyos váddal terheli. Azt modja róla, hogy nagyon jól tudta, miben törik ők ketten a fejüket s mi szükségük van a késre, melyet vele vétettek. Előbb — ugy mond — Jávort szólitotta föl Spanga, hogy vegyen részt a gyilkosságban, de nem akart vállalkozni a vérontásra s azzal mentegetőzött, hogy neki felesége és gyermeke van, hát nem adhatja magát ilyen veszedelmes dologra. Maga helyett Pitélyt ajánlotta Spangának, ki csakhar alkudozást kezdett vele.

Pitély ellen bizonyitékul emlitette Spanga, a mikor először állott vele szemközt, hogy kabátjának ujja tele van gyertyafoltokkal, melyekre ő figyelmeztette az osztozkodásnál. A gyertyát ugyanis Pitély vitte be az országbiró hálószobájába s az olvadó stearin cseppjei foltokat hagytak kabátján. A vizsgálóbiró megnézte a gyilkos ruháját, melyet elfogatásakor viselt s konstatálta, hogy kabátjának ujján máig is látszanak a stearin-cseppek.

Tudvalevő, hogy a budavári gyilkosság bünrészességének gyanuja miatt fogságba került *Szautner* József urasági inas is, kire azért hárult a gyanu, mert Spangával és Bereczczel nagy barátságot tartott. A vizsgálat során kiderült azonban, hogy semmi része sem volt a büntényben s azért ma délután szabadon eresztették.

Berecz Jánost, az országbiró huszárját, még nem hallgatták ki Spanga vallomása óta s pénteknél előbb aligha is kerül vallatásra. Előbb még Pitélyvel mondatják el még egyszer beismerő vallomását, hogy rendes jegyzőkönyvbe foglalhassák, mert erre nem volt idő az éjszaka.

Esküdtszéki tárgyalás.

Esküdtszéki tárgyalás volt ma. A «Bácskai Ellenőr» s a «Szabadkai Ellenőr» sajtóperét tárgyalta a budapesti esküdtszék. Az emlitett két lapban, melyeknek szerkesztője *Sztoczek* Károly, s melyek közül a «Bácskai Ellenőr» már megszünt, többrendbeli vádak közöltettek *Cziglányi* Béla szabadkai törvényszéki biró ellen. E vádak által Cziglányi mint magánember és hivatalnok egyaránt becsületében sértve érezvén magát, a kir. főügyészség utján sajtópert inditott az emlitett lapok ellen. Az inkriminált czikkekben többek közt az mondatik, hogy Cziglányi költött levelek által vallomásra akarta rávenni Mikosevics testvéreket, kik rablás miatt vizsgálati fogságban voltak. Azzal vádolja továbbá a panaszlott czikk, hogy Milassin Lajost minden ok nélkül vizsgálati fogságban tartotta s hogy a Simics-féle ügyben egy vizsgálati fogoly szabadlábra helyezése czéljából felajánlott 10.000 frt biztositékot csak azért utasitotta vissza, mert az ügyben egy vele, Cziglányival ellenséges lábon álló ügyvéd járt el. Mindezeken felül a «Szabadkai Ellenőr» több czikkben «hazug», «rágalmazó», «tutti-frutti», «nyomorult», jellemtelen s tolakodó» embernek nevezi el a vádlót. A tárgyalást vezető birósági tanácsban Kriszt János elnökölt, szavazó birák voltak Brinkmann és dr. Lászy. A főügyészséget dr. Jeszenszky Sándor kir. áll. ügyész képviselte. A felek, nevezetesen Stoczek Károly vádlott és Cziglányi Béla magánvádló személyesen jelentek meg. Az elsőt Mamusich Ágoston ügyvéd védelmezte. Az esküdtszék, a kir. ügyész lemondván visszavetési jogáról, következőleg alakult meg: Harsányi István, Zuluk Bertalan, Hajdu Károly, Bernátsky Antal, Fölsinger Dezső, Rákossi Jenő, Arkay Sándor, Édeskuty Lajos, Gold József, dr. Rony Béla, Bernát Béla, Reitzam József rendes, dr. Varga László és Parányi István póttagok.

Az esküdtek meghiteltetése után vádlott **Stoczek Károly** az általános kérdésekre előadja, hogy 40 éves, a «Szabadkai Ellenőr» szerkesztője s politikai czikk közlése miatt 24 órai fogságra volt elitélve. Ezután felolvasták a vádlevelet s az inkriminált közleményeket, valamint a vádlottnak összes bizonyitékait, melyek az egyes vádpontokra vonatkoznak. Csak ezután következett a tanukihallgatás. A bizonyitási eljárás esti ¾ tiz órakor ért véget.

Jeszenszky Sándor kir. alügyész szép előadásu s tartalmas *vádbeszédében* a többi közt igy szólt: A jogállam nem türheti, hogy egy közhivatalnokának — ki maga is az igazságszolgáltatás székén ül — oly vádakat dobjanak a szemébe, melyeket a btkv. különben is büntetni rendel. A törvény megköveteli, hogy a birói székben csak becsületes ember foglalhasson helyet s ott meg nem türi a becstelent. Ha egy közhivatalnok ellen, hivatalos eljárására vonatkozólag valamely rágalomnak látszó tény igaznak bizonyul: a bizonyitó büntelen marad. A kabinet noireok kora tehát lejárt s a btörvény azt az elvet proklamálta, hogy a közhivatalnok ellen mindent szabad megmondani, a mi igaz, és csak az büntetéssék, a ki nem mondott igazat. Stoczek azt állitotta, hogy Cziglányi mint vizsgáló biró állevelek költésével igyekezett a Mikosevics testvéreket vallomásra birni. Hogy mennyiben igaz ezen állitás, azt kimutattam a bizonyitási eljárás folyamán. Stoczek azt állitotta, hogy Cziglányi minden jogos indok és alap nélkül helyezte Milassin Lajos ügyvédet vizsgálati fogságba. En kimutattam, hogy a vizsgálati fogság nem sujtott ártatlant, mert Milassint a legfőbb itélőszék is 1 és fél évi börtönre itélte. Stoczek azt állitotta, hogy a Simics bünügyben egy vizsgálati fogoly szabadlábra helyezéseért 10.000 frt biztositékot ajánlottak, de Cziglányi a szabadlábra helyezést megtagadta, mert a védelmet oly ügyvéd vezette, kivel ellenségeskedésben élt. Én kimutattam, hogy a 10,000 frt biztositék felajánlása nem volt komoly s hogy a szabadlábra helyezés iránt nem Cziglányi döntött, de döntött a k. ügyész meghallgatása után a kir. tvszék tanácsa, melyben Cz.-nak csak egy szavazata volt. És biztositom a vádlott urat, ha felhozott állitásainak lett volna törvényes alapja, ugy Cziglányi vádlója nem ön, de én volnék! Ezek a rágalmak Cz. mint közhivatalnok ellen. A rágalmat a btkv. 258. §-a rendeli büntetni. A becsületsértő kifejezéseknek pedig Stoczek ur oly gazdag tárházával rendelkezik, hogy abból legyen elég, a hitvány, a hazug, az aláváló, az aljas, a nyomorult, a gazember, a jellemtelen tolakodó himpellér, a megkötözni, a leköpni való stbeket, mint becsületsértőket megjelölnöm. A becsületsértést pedig a btkv. 261. §-a rendeli büntetni. Én tehát ezennel vádat emelek Stoczek Károly ur ellen, a nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás és becsületsértés megtorlásáért. És most önökhöz fordulok, tisztelt esküdt urak! Itt a leszámolás órája a két fél között; az önök kezében az ügy. A két fél közül az egyiknek tisztáznia kell magát. De én nem hihetem, hogy undorral ne fordulnának el a becsületrabló sajtónak jelenlegi és a jelenlegihez hasonló támadásai elől. Ne legyen többé a botrány és a rágalom még egyes hirlapirónak se kenyérkeresete. — Magyarország közvéleménye már elitélte a sajtó azon közegeit, kik rágalomból élnek, kiknek létfeltételeért életeleme a botrány. Önökön a sor most a közvélemény itéletét megpecsételni. Tüntessék fel, esküdt urak, az igazság hatalmát, nyujtsák ki az e hatalomban rejlő sujtoló kart, és mentsenek meg egy tiszta embert a reá szórt rágalmaktól. Ezen bizodalommal kérem, nyilvánitsák Stoczek Károlyt vétkesnek.

Mamusics Ágoston, a vádlott védője hosszabb beszédben iparkodik bebizonyitani, hogy az első támadást Cziglányi intézte Stoczek ellen, kit leginkább azért gyülölt, mert a kormánypártot szolgálta lapjával, mig ő biró létére az ellenzékkel tartott.

Dr. **Jeszenszky** ügyész viszonválaszában a védőügyvéd állitásainak czáfolata után beszédét igy végzi: Tervszerü merényletnek nevezhetném azt esküdt urak, a mit Stoczek ur és társai Cziglányi becsülete ellen elkövettek. Egyesült erővel meghurczolták őt a lapokban, minden kigondolható váddal illették s ekkor Cziglányinak a közönség előtti vádlója Stoczek Károly, bátorságot vesz magának, a hirlappéldányokat az igazságügyminiszterhez egy levél kiséretében felterjeszteni, melyben azt irja, hogy a közönség fel van háborodva e czikkek miatt, s a botrány türhetlen. Itt kezemben a levele. Tehát Stoczek a közönség előtti vádló, a ki maga csinálta a botrányt, az igazságügyminiszter előtt magát a közönség birájául tolja fel s áthelyezését kéri a közönség érdekében. Stoczek tehát a denuncziáns szerepére is vállalkozott, s aljas fegyverekkel küzdött egy piszkos czél felé.

A vádlott rövid védbeszéde után háromnegyed tizenegykor **elnök** összegezte a vád és védelem főbb érveit.

Fél tizenkettőkor visszavonult az esküdtszék, s egy fél órai tanácskozás után **Rákosi** Jenő, az esküdtek főnöke kihirdette a verdiktet, mely szerint a vádlott, Stoczek Károly, ugy a rágalmazásban, mint a becsületsértésben **vétkesnek** mondatik ki, és pedig arra a kérdésre, hogy foglaltatik-e az inkriminált czikkekben becsületsértés, az esküdtszék két közleményre vonatkozólag egyhangulag igennel, egy másik közleményre vonatkozólag 10 igennel és 2 nemmel válaszolt. Arra a kérdésre, hogy a «Cziglányi biró ujabb merénylete» felirásu czikkben van-e

rágalom: 10 igennel s hogy ugyanabban van-e becsületsértés: egyhangulag igennel válaszolt. A vétkességre vonatkozó kérdésekre az esküdtszék 7 igennel, 5 nemmel s egy esetben 9 igennel s 3 nemmel válaszolt.

A törvényszék rövid tanácskozás után kihirdette az itéletet, melyszerint *Stoczek* Károlyt az esküdtszék marasztaló határozata alapján a rágalmazás és becsületsértés vétségében biróilag is vétkesnek mondotta ki s ezért **kilencz havi fogházra** s a rágalmazásért **200** frt, a becsületsértésekért **300** frt pénzbüntetésre és **670** frt perköltség megfizetésére itélte.

Vádlott semmiségi panaszt jelentett be. *Mamusits* Lázár orsz. képviselő és dr. *Horváth* Ignácz kezessége mellett vádlottat a törvényszék szabad lábon hagyta.

A tárgyalás éjfél után ½1 órakor ért véget.

MULATSÁGOK.

— **A szentesi gimnázium** tanuló ifjusága e hó 19-ikén, majálist rendezett, mely minden tekintetben fényesen sikerült; a jó kedv nem hiányzott, s a rendezőség is mindent elkövetett, hogy a jelen volt szép számu közönség jól mulasson. A kedélyes tánczmulatságnak csak a hajnal vetett véget, a midőn mindenki jó emlékkel távozott a fesztelen mulatságról. A négyeseket 50—60 pár tánczolta. — A tánczosnők közt voltak: Nyiry Izabella, Várady Krisztinka, Aigner Ilonka, Koller nővérek, Zsolnay nővérek, Sarkady Mari, Szabó Julcsa, Kristó nővérek, Széll Ilonka, Verner Emma, Sulcz Emma, Főző Jolán, Ringvald Ida, Strasser Bella, Farkas nővérek, Sréter nővérek, Pollák Julcsa, Egető Teréz, Szilágyi Piroska, Zukkermann Helén, Piti Mari stb.

GYÁSZROVAT.

Hidaskürti **Nagy** István földbirtokos és pestmegyei bizottsági tag, elhunyt 40 éves korában, Dabon. Özvegyén: Somoskeöy Jolán asszonyon kivül, három gyermek és nagyszámu rokonság fájlalja elhunytát. Nagy István alaposan képzett, müvelt férfi volt, gondos családapa, szerető barát. Temetésére, mely e hó 24-ikén lesz, több barátja és ismerőse rándul ki Dabra, hol a holttest a családi sirboltban fog elhelyeztetni.

Füzi György tanitó meghalt. Sok rázkódáson ment át életében, mely örömet keveset, bánatot annál többet adott számára. A tehetséges fiatal ember alig 24 éves volt.

A hivatalos lap május 23-ki számából.

Uj egyetemi tanár. Ő felsége dr. *Bókay* Árpád budapesti egyetemi magántanárt és a II. belkóroda tanársegédét, a kolozsvári Ferencz-József egyetemhez az általános kórtan és gyógyszertan nyilvános rendes tanárává a szabályszerü illetményekkel kinevezte.

Rendviselési engedély. Ő felsége megengedte, hogy *Haas* József cs. és kir. alkonzul Sanghaiban, a japáni csász. «Felkelő-Nap» érdem-rendjének IV. osztályát elfogadhassa és viselhesse.

Kinevezések. A nagyszebeni pénzügyigazgatóság, *Héja* Gyula adóhivatali gyakornokot VI. osztályu adótiszttté, a kézdi-vásárhelyi kir. törvényszék elnöke, e kir. törvényszékhez segédszolgává *Horváth* György ottani fogházőrt nevezte ki.

Ügyvédi kamara. A székesfehérvári ügyvédi kamara részéről ezennel közhirré tétetik, hogy *Somogyi* Vincze vaáli lakos ügyvéd, e kamara fegyelmi biróságának 29/883. fegy. szám alatt hozott, s a m. kir. kuria fegyelmi birósága által helybenhagyott határozatával, az ügyvédség gyakorlatától ideiglenesen felfüggesztetett.

A CZÁRKORONÁZÁS.

Az *osztrák-magyar koronázási követség*, mint Moszkvából táviratozzák, ma reg el 10 óra 5 perczkor érkezett meg külön vonatával a moszkvai szmolenaki indulóházba. *Károly Lajos* főherczeget és nejét a Moszkvában időző összes nagyherczegek és nagyherczegnék, katonai méltóságok és a moszkvai osztrák-magyar gyarmat tagjai várták. A perronra a Ferencz József-gránátosezred diszszázada és katonai zenekar volt kirendelve. A század élén az ezred és zászlóalj-parancsnokok foglaltak állást. Midőn a vonat beérkezett a pályaudvarba, a zenekar rákezdte az osztrák néphymnust. Mihelyt a vonat megállt, a főherczegi pár kiszállt a szalonkocsiból. *Károly Lajos* főherczeg orosz ezredesi ruhát viselt a Szent-András-rend kék szalagjával, *Mária Terézia* főherczegné egyszerü barna bársonyszegélyü drapszin uti öltözetet és barna zárt kalapot. A főherczegi párt először Vladimir nagyherczeg üdvözölte, ki osztrák gyalogezrede ezredesi ruháját és a Szent-István-rend nagykeresztjét hordta, utána pedig az orosz uralkodó család többi tagjai. Vladimir nagyherczeg kezet csókolt a főherczegasszonynak, aztán karját nyujtá neki, Károly Lajos főherczeg pedig Mária nagyherczegnőt vezette karon fogva. Most a herczegek a diszszázad felé fordultak, melynek tisztelkedése után Károly Lajos főherczeg, gróf *Wolkenstein* osztrák-magyar nagykövet, a követség személyzete, *Burián* főkonzul és az osztrák-magyar gyarmat küldöttségének üdvözleteit fogadta. A gyarmat zajos ovációval üdvözölte a főherczegi párt: *Schütz* kereskedő pompás gyöngyvirágbokrétát nyujtott át a főherczegasszonynak. *Weber* müépitő üdvözlő beszédet tartott. Károly Lajos főherczeg nyájasan válaszolt és kifejezte azt a reményét, hogy az urakat még lesz alkalma Moszkvában látni. Erre a magas vendégek az udvari fogatokba szállva, a Koncsin-palotába hajtattak, hol az ünnepek alatt szállva lesznek.

*

A czár Moszkvába vonulásához közöljük még a mai részletes táviratainkat kiegészitő következő apróságokat: Tegnap este, bár a kivilágitás nem volt fölvéve a nap programmjába, a város nagy része, főleg a Tverszkája-ut, fényesen ki volt világitva. Tengernyi nép hullámzott a város utczáin és a főkormányzó, Dolgorukov palotája előtt örömtüntetés volt. — A bevonuláson a czár a tábornagyok uj orosz egyenruháját viselte: prémes sapka, sötétzöld kabát, lengyel nadrág és térdig érő csizma. A kis Mihály trónörökös is az uj egyenruhában volt és gyönyörü szürke ponyn lovagolt atyja oldalán. A czarevna és a nagyherczegnék mind orosz öltözeteket viseltek; ragyogó látvány volt az aranyos rococo fogatok sora, melyekben az uralkodó család nőtagjai ültek; a czárné nyolcz fogatu üveghintója után a legfényesebb volt *Mária Alexandrovna* nagyherczegnéé; (kinek nevét egy tegnap éjjeli táviratunk Mária Tereziára ferditette;) a nagyherczegné az ó-orosz diszben fenséges jelenség volt.

*

A *koronázási manifesztumot* a koronázás előtt három nappal hirdetik ki Moszkva utczáin. Ez meglehetős bonyolult szertartással jár. Egy tábornoki rangu főhadsegéd parancsnoksága alatt két altábornagy, két koronázási főszertartásmester, négy szertartó, két szenátusi titkár (valamennyien lóháton) és két lovas-szakasz vonul dobosokkal és trombitásokkal a Kremlből a városba. Mind e méltóságok az egyenruha fölött a birodalom szineit föltüntető selyem écharpe-okat viselnek, melyeket aranyszegély diszit. Mindkét divizióhoz azonkivül gazdag arany szerszámokkal ékitett tizenkét paripa tartozik. A bevonulás napjától a koronázás napjáig minden reggel kilencz órakor e kiséret az arzenál előtti téren a Kremlben a következő rendben áll fel: a két hadosztály arczéllel, miközben a lovas-ezredtől a trombitások és dobosok jobbra helyezkednek el, a lovas gárdaezred pedig a balra áll. A vezénylő tábornok az arczél közepén foglal állást. Előtte két czeremóniásmester, mögötte négy herold mint trombitás vár. A vezénylő tábornok parancsára a heroldok felemelik botjaikat; s e jelre az összes jelenlevők leveszik fövegeiket, a trombitások gyülekezőt fujnak s egy titkár felolvassa a kikiáltást, melyet már közöltünk. Utána a hervedok e manifesztum nyomatott példányait kiosztják a nép közt, mig a trombitások kara az orosz Ljov-féle nemzeti himnuszt fujják. Innen a menet a városba vonul, melyek több terén a leirt módon kinyilvánitják a koronázási manifesztumot. A czeremónia e része az egyedüli, a melyben a czár közvetlenül a néphez fordul.

A császári pár e három napot teljes visszavonultságban tölti, hogy a vallás által előirt ájtatoskodást végezhessék.

*

A *merényletek hirei* természetesen nem maradhatnak el az ünnep fényéből. A pétervári Anicskov-palotában, a hol a czári pár lakik, a család elutazta előtt, vasárnap tizenkettedfél órakor délben gázrobbanás történt, de nem okozott egyéb kárt, mint hogy a Fontanka-kőparton fölszakgatta a követezet. A dolog ugy származott, hogy a palota egyik udvarán erős gázszagot éreztek. Elhivták a gázgyári munkásokat, a kik közül egy oly vigyázatlanul bánt az égő gyujtóval, hogy a repedt csőből kiözönlő gáz felrobbant.

*

A halálraitélt nihilisták megkegyelmeztetését komolyan várják, mert Péter-Pál napkor a foglyokat látogató rokonoknak ezt a börtön tisztviselői elég érthetően tudtul adták. Más oldalról azt jelentik, hogy a czár a koronázási manifesztumban csak apróbb bünösöknek fog amnesztiát adni.

*

A német követ báljára Moszkvában 600 meghivót fognak kiadni s az ünnep alkalmasint a koronázási ünnepszak második felében lesz. E végből Moszkvába fog utazni Schweinitz követ neje is.

*

Moszkva, máj. 23. A Kremlbe történt bevonulás után a czár és a czárné a város déli részén fekvő noskutsnyi park kis kastélyába mentek, hogy ott egészen visszavonulva töltsék a háromszoros böjtöt. A czárt mindenütt lelkes kiáltásokkal üdvözölték. Ma délelőtt a birodalmi zászló fölszentelési ünnepélye ment végbe.

Pétervár, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Midőn a diplomácziai testület külön vonaton indulni készült, az a mulatságos eset fordult elő, hogy a vasutigazgatóság a vonatot idegen hirlapirókkal töltötte meg, kiket a várt diplomatáknak tartott, ugy hogy aztán az igaziak számára más kocsikat kellett a vonathoz csatolni.

Moszkva, máj. 23. (Az «Egyetértés» saját tudósitójának távirata.) A nagy ünnepek szerencsésen kezdődtek meg. A diadalut, melylyel tegnap az ünnepies bevonulás történt, természetesen katonai szemléhez hasonlitott, melybe polgári emberek is keveredtek. A menet többszörös katonasorok közt huzódott végig. A nézők csak jó távolról bámulhatták a valóban pompás látványt. A biztonsági intézkedések különben, melyeket a czár személyes biztonságára tettek, szinte megállitják az ember eszét. A mit értelem és rendőri agyafurtság ki bir találni, azt mind felülhaladták a biztonsági intézkedések. A rendezés óriás hálózatának végszálai *Dolgorukov* herczeg, a koronázási főmarsall kezében értek össze. A herczegnek fáradhatatlanul segitettek e roppant munkában *Tolsztoj* belügyminiszter, *Plehvl* a rendőrség igazgatója, *Orshevszki* tábornok és *Koslov* főrendőrmester.

Ma reggel értesültem az utóbbitól, hogy a tegnapi bevonulás minden rendzavarás nélkül folyt le. *A másfélezer titkos rendőr* már tegnap este jelentette a fölöttök álló tizenöt főnöknek, hogy semmi feltünőt nem vettek észre és hogy alkalmasint a következő napokon sem kell semmitől sem tartani. «Ruszkij bog velikij!» az oroszok istene nagy, kiáltanak a tisztviselők.

A bevonulásról különben még a következő részleteket jelentik. A czárra állitólag igen kellemetlen hatást tett, hogy az első diadaliv a Tverszkája-ut elején *feketére* volt festve. A sötét kapu valóban nagyon komor látvány. A nép örömzaja voltaképen csak a Voszkreszenszki-kapunál tört ki, az ibériai Szüz Mária kápolnája mellett; a legnagyobb volt azonban az éljenzés a vörös téren és a Megváltó kapuja előtt, hol az eredeti orosz stylusban épült tribünökön nemcsak a magas arisztokráczia családjai foglaltak helyet, hanem a parasztok küldöttségei is, festői ruháikban.

Az utczák, melyeken a menet átvonult, rendkivül gazdagon voltak diszitve, de annál kevésbbé izlésesen. A mérnökök elhamarkodva, lázas gyorsasággal dolgoztak. Az árbóczokra a zászlók többnyire megforditva vannak felhuzva, a kormányzóságok czimerei tervtelenül, tarkán vannak összehányva és igazi heraldikai torzkép van a nagy tribünön, mely a Dolgorukov herczeg palotájával szemben áll. Igazi művészi izléssel csak a pavillonok vannak fölékesitve, melyekben a birodalom különböző hatóságai gyülekeztek össze, diadalutján a czárt üdvözlendők.

A *koronázási bizottság* utóbbi időben éjjelnappal dolgozott, csakhogy a munkálatokkal elkészülhessen. A bizottság elnöke *Richter* titkos tanácsos,alelnöke *Druczkoy-Limbeczkij* herczeg, továbbá *Koslov* főrendőrmester igen előzékenyen viselik magukat a hirlaptudósitókkal szemben, kikkel különben egyáltalán kitüntetőleg bánnak.

Ennek köszönhetem, hogy ma megtekinthettem a *császári palota* mesés pompáju *lakosztályait*. Már a *Katalin-terem* is nagyszerü hatásu ezüstös diszitésü karmazsinpiros bársony trónjával, az *András-terem* azonban szinte leirhatatlan. E pompás terem falainak hosszában a czár összes czimei 48 czimerben vannak feltüntetve.

A fenéken van a hegyes csucsfödéllel koronázott trón; a mennyezet alatt áll a két arany trónszék; az egyiken a czár nevének kezdőbetüje: A.III., a másikon a czarevnáé, a támlák orma fölött. A betüket arany griffek emelik, a Romanov-ház czimereivel egyetemben. A trón fölött van a birodalom czimere, két András-jelvény között. Szemben a trónnal ragyognak Nagy Péter névbetüi, ki az András-rendet alapitotta, továbbá I. Pál és I. Miklós czároké. Megtekintettem az Orusheinaja-palotában, a kincstár fényes gyüjteményeiben, a 64 *honvédzászlót*, melyet az oroszok 1849-ben Magyarországon foglaltak el.

Ugyanitt, az Orusheinaja-palotában, mely a kincs- és fegyvertár, volt ma az ujonnan készült sárga selyem birodalmi zászló ünnepies fölszentelése.

Moszkva, máj. 23. Károly Lajos főherczeg és neje érkezésök után nemsokára a czár látogatását fogadták. A czár a többi itt időző külföldi herczegnél is tett látogatást és azután a nyári palotába tért vissza. Tegnap délelőtt 10 órakor érkeztek meg a czári család tagjai, a külföldi herczegek, fejedelmek és uralkodóházak tagjai, a magasabb udvari méltóságok, a követek és Oroszország községi képviselői. A Petrovszki-palotába történt bevonulást reggeli előzte meg. Tegnap még ideérkeztek: *Ferdinand* koburg-góthai herczeg, *Hermann* szászweimari herczeg és fia Bernhard, továbbá a dán és japáni követek.

Moszkva, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Károly Lajos* főherczeg egész délután 1 óráig otthon maradt, villásreggelizett, aztán az összes nagyherczegeket meglátogatta, valamint a külföldi személyiségeket is. Délután 5 órakor tért vissza palotájába. Holnap, Urnapján délelőtt 11 órakor a főherczeg polgári ruhában misét fog hallgatni a lengyel templomban. Este hét órakor az osztrák-magyar követ, *Wolkenstein* gróf által lakott palotában a koronázási követség tiszteletére ebéd lesz, melyen Károly Lajos főherczeg nejével együtt, továbbá a négy kisérő ur is részt fognak venni.

Moszkva, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A «N. Fr. Pr.» értesülése: Mint hirlik, az udvar, mihelyt az Alexandra-palotában a hagyományos háromnapos böjt véget ért, rögtön a Kremlbe költözik és itt marad a koronázási ünnepek egész tartama alatt. Az Alexandra-palota a szép Neszkucs-parkban van, néhány versztnyire Moszkvától, a Moszkva-folyón tul. A XIV. Lajos stylusában épült kastélyban sok drágaság van, de a császári család szobái egyszerüségük által tünnek ki. Felséges kilátás nyilik belőlük Moszkvára. A czár tizenkét képpel diszitett öltöző szobájában van *Zichy Mihály* azon festménye, mely azt a házat ábrázolja, a hol II. Sándor czár a hatvanas években vadászat közben meghált. A ház lépcsőin fegyveres katonaőrök helyett bundás parasztok állanak, bunkós botokat tartva. Ha a császár tekintete e képre esik, lehetetlen, hogy eszébe ne jusson: minő a különbség a hajdan és most közt!

Moszkva, máj. 23. A birodalmi zászló felszentelési ünnepélye ma délben tartatott meg a Kreml-palota fegyver-termében. Az ünnepélyen a czár a czárné és a czári család tagjai voltak jelen. A czár és czárné ma délelőtt minden kiséret nélkül az Alexandrowszki-palotából a Kremlbe hajtattak. Az ünnepélyes bevonulás fényes és zavartalan befolyása mindenütt a legnagyobb megelégedést keltette. Csak egy baleset történt, a mennyiben Stürmer kamarás lovával elbukott és megsérült.

Bécs, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Az Extrablattnak sürgönyzik Londonból: Itt határozottan beszélik, hogy közvetlenül a czári család elutazása előtt a *czárné lakosztályában robbanás történt*. Hogy kik és mikép rendezték, annak még nem jöttek a nyomára. Bizonyos csak az, hogy a császárné mosdóasztala alatt és a kandallóban robbanó szer maradványait találták. A czári család a robbanás pillanatában szerencsére az ebédlőben volt s igy kikerülte a veszélyt.

Moszkva, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A császári pár átköltözött a Neskucs («Sans souci») parkban levő Alexandra-palotába, hol a koronázási háromnapos böjtidőt tölti.

Pétervár, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Itteni politikai körökben még sem küzdhetnek le minden aggodalmat a moszkvai koronázás lefolyása iránt. A czári tekintély megszilárditása végett a koronázás elkerülhetetlenül szükségessé vált. A koronás császár bizonyára nem fogja megtagadni népétől szeretetének jutalmát, reformokat fog nemsokára lépésről-lépésre létesiteni, mert nem lesz többé az a látszata, mintha rábeszélés benyomása alatt cselekednék. A koronázást követő kormányzási tevékenység tisztázni fogja az orosz viszonyokat. Pétervárott lázas izgatottság uralkodik s nagyszerü előkészületek történnek a fényes kivilágitáshoz. A Mars-mezőn már hozzá fogtak a népünnepélyhez szükséges sátrak épitéséhez.

TÁVIRATOK.

Prága, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Valamennyi ujság a tartományi gyülés feloszlatásával foglalkozik. A német irányu «*Bohemia*» azt mondja: Hol keressenek párthiveink vigaszt és segitséget? Kövessék-e ama jó barátok intését, a kik előre jelzik, hogy már az a vélemény kezd uralkodni, mikép a nagybirtokosság körében nem is mennek be a majdnem kilátás nélkül való harczba. Kiszolgáltassák-e saját magukat, minthogy aknákat csinálnak, hogy az egész vonalon kiszolgáltassák őket. Türjék-e fájdalommal az elkerülhetetlent és néma megadással alkalmazkodjanak-e ahhoz a sorshoz, melyet számukra kimértek? Azt hisszük a felelet ez: Nem! Bármilyen komolyan alakult is a közel jövőre nézve a kilátás, bármilyen hatalmasak legyenek is az ellenfelek, a kik velünk szembeszálltak, sorainkban nem a gyáva lemondásnak,hanem ellenkezőleg a kettőzött tetterőnek és határozottságnak kell nyilvánulnia. A *cseh* irányu lapok természetesen egészen más hangon irnak, igy a «*Politik*» következőleg nyilatkozik: Egyik legforróbb és legigazságosabb óhajtásunk teljesült. A régi tartományi gyülés feloszlatása minden tekintetben örvendetes esemény és jelentékeny eredménye a birodalmi gyülésben követett politikánknak. A feloszlatás birodalmi gyülési delegácziónk körülálló és eredménydus politikájának fényes bizonyitékát képezi, és határozott kárhoztató itéleteként nyilvánul annak az ellenzéki zavarra törekvő taktikának, a melyet a mi szélső szabadelvü embereinktől fenyegetve követeltek; a német többség tiz éven át szolgálta a német érdekeket; az uj autonom többségnek tehát sok dolga lesz, hogy a cseh nép igazságos érdekeinek eleget tegyen. A «*Narodny Listy*» az uj tartományi gyülés főfeladatául azt jelöli ki, hogy biztositékot szerezzen arra, hogy a csehek sohasem fograk többé a német nemzeti párt gondnoksága alá kerülni, melyet ez a királyság gyülöl, s a mely érzelmeiért és törekvéseiért rég megérdemelte volna, hogy a hazafiatlanság és a nemzetárulás bélyegét süssék homlokára. Ez iránt csak a választási rendszer megváltoztatása nyugtathatja meg a nemzetet. — A «*Pokrok*» kifejti, hogy a jövő tartományi gyülés legalább megközeliti mindkét nemzetiség képviseletének természetes viszonyait és ezzel az eredménynyel ez idő szerint meg kell elégedni. Ezt ajánlja a politikai észszerüség. Egyébiránt az uj országos bizottság fog egyik-másik igazságtalanságot megszüntetni. Nekünk nincsenj semmi okunk arra, hogy elbizakodjunk. Egyszerüen ismételni fogjuk azt a kisérletet, hogy végre békességhez jussunk; mint eddig, ugy ezután is arra fogunk törekedni, hogy ennek az országnak mind a két egyenjogu néptörzse egymásmellett és egymás alatt rendben s az egyiknek a másik által való megsértése nélkül fenállhasson; arra fogunk törekedni, hogy az üllő és a pöröly theoriája elveszitse érvényességét, Mi, mint előbb is, készen leszünk a békére azzal a meggyőződéssel, hogy ebben a jelben győzünk.

Prága, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A «Neue Fr. Presse» jelentése: *Auersperg* Károly herczeg a cseh tartományi gyülés feloszlatása következtében már lemondott a tartományi főnökségi méltóságról.

Róma, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A három középeurópai állam oly utasitásokat adott konstantinápolyi képviselőinek *Örményországra* vonatkozólag, melyekben a berlini szerződés értelmében való reformok behozatalát javalják s a kezdeményezést a szultánra bizzák.

Róma, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A kabinet a baloldalból és a balközépből fog ujjáalakulni.

Róma, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Elvben el van határozva, hogy a portugalli királynő Olaszországot meglátogatja, de az utazás ideje és a többi körülmények még bizonytalanok.

Róma, máj. 23. Jól értesült körökben bizonyosnak mondják, hogy a kabinet csak részben fog ujjá alakittatni; a válság is nemsokára véget ér. Minden egyéb hir korainak mondható.

Madrid, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) A portugal királyi pár nyolcz napig marad itt s a fémipar-kiállitás holnap tartandó megnyitási ünnepén is részt vesz.

Varsó, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A varsói illetőségü elitélt tanulókat szigoru rendőri felügyelet alá helyezték, a többieket rendőrügynökök kiséretében illetőségi helyökre szállitják. A tanulók elhatározták, hogy Deljanov közoktatásügyi miniszterhez kérvényt intéznek tanulótársaik büntetésének enyhitését kérve. Ha kérelmöknek sikere nem lesz, a varsói egyetemről kilépnek. — *Apuchtin,* ki Pétervárról visszaérkezett, több egyetemi tanárt,kik felpofoztatásakor nála részvétlátogatást nem tettek, állásuktól felfüggesztette.

Varsó, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Az orosz vasuti igazgatóságok utasitást kaptak, hogy minden olyan vasuti tisztviselőt, a kik *idegen alattvalók,* minden katonaszállitás alkalmával távol tartsanak a *direkt forgalmi szolgálattól.*

Varsó, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) A montenegrói fejedelmet a határon a kiküldött orosz tábornok a czár nevében, mint a déli *szláv tenger* mellett lakó szeretett testvérnép képviselőjét üdvözölte.

Christiania, máj. 23. *Selmer* miniszter a birodalmi törvényszék tagjai közül tizenhármat kifogásolt. Mint hirlik, a birodalmi törvényszék jövő héten kezdi meg a tárgyalást Selmer ellen.

Krakó, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Hallomás szerint *Zyblikievicz* tartományi főnököt titkos tanácsosnak nevezték ki.

Belgrád, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A szabadelvü párt Risztics helyébe Milojkovicsot akarná vezérül fogadni. Kétlik azonban, hogy e párt kormányképessége ez által fokoztatnék.

Belgrád, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A Valjevo-Uzica, Nis vidékén esett hó csak a gyümölcsfákban okozott némi kárt, általában a vetések állása igen kedvező.

Belgrád, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A waljewo-obrenovaci engedélyezett vonalrész (70 kilometer) épitésére szükségelt 7 millió denar az országban fog előteremtetni.

Belgrád, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A pénzügyminiszter bizottságot alakitott az 1884-ki költségvetésben teendő megtakaritások ügyében; továbbá 100 polgárt tanácskozásra hivott egybe, hogy mi módon lehetne a szerb nemzeti bank részvényeit az országban elhelyezni.

Konstantinápoly, május 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr.: Itteni körökben különféle hirek keringenek, melyek szerint *Törökország a hármas szövetséghez* csatlakoznék. Bizonyosnak mondják, hogy a szultán s a török körök óhajtanák ezt, ugy hogy még higgadt körökben is komolyan veszik a dolgot.

Alexandria, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az egyiptomi kormány elhatározta, hogy az idegen államok itt tartózkodó alattvalóit, kik eddig semmi adót sem fizettek, személyes adóval fogja megadóztatni, mi által 100,000 font sterlingre tesz szert. Egyuttal minden itteni játékbank bezáratását is elrendelte a kormány.

Alexandria, máj. 23. Ismail-Ejub basa belügyminiszter lemondása elfogadtatott. Utódja valószinüleg a mostani közoktatási miniszter Khairi basa lesz, kinek helyét Badry basa fogja elfoglalni.

KÖZGAZDASÁG.

Sopron, május 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Schenk* Rudolf helybeli kézmükereskedő felett saját kivánatára csődöt mondottak, a követelések bejelentésének határideje aug. 6-ára, a likvidáczió tárgyalása szept. 6-ára tüzetett ki, a csődtömegbizottság választása szept. 10-én fog történni; *Kania* József a tömeggondnok. Nagyobbára a bécsi piacz van érdekelve.

Szeged, máj. 23. A nagy gabonaüzletben a hét végén javult a hangulat, 6000 mm. volt a forgalom. Eladatott: 800 mm. 80½ kilós buza 10 frt 15 krjával, 1300 mm. 80 kilós 9 frt 70 krtól 10 frtig; 1000 mm. kukoricza 6 frt 27½ krtól 6 frt 32½ krig; 700 mm. árpa 6 frt 55 krtól 7 frt 60 krig, 300 mm. rozs 6 frt 70 krtól 6 frt 80 krig. A mai heti piaczra csak 900 mm. gabona hozatott és azonnal összevásároltatott a kereskedelmi forgalomban fizetett áraknál valamivel drágábban, főleg a kukoriczára élénk kereslet volt és 6 frt 50 krig fizettetett. Paprikában nagy a kereslet, az árak 1—2 frttal javultak.

Temesvár, máj. 23. A gabonaüzlet változatlanul szilárd. Mind az eladók, mind a vevők tartózkodók lévén, a forgalom csekély. Árak: Buza 77—80 klgros 8.55—8.40 frt. Rozs 6.70—6.75 frt. Árpa 6.60—6.70 frt. Zab 5.75—5.85 frt. Kukoricza 6.15—6.20 frt. Nyers szesz 29.50—30 frt. Finomabb szesz 31.50—32 frt.

Fiume, május 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Keleti* Károly és *Kuranda* Emil az «Adria» vezérigazgatója ma Budapestre utaztak. A kikötő forgalmának növekedésével szemben tett meggyőződés alapján az «Adria» társulat megnagyobbitását lehetőleg gyorsan végrehajtani szükségesnek tapasztalták.

Bécs, május 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A «W. Allg. Ztg.» jelenti, hogy az osztrák hitelintézetben folyvást értekezleteket tartanak, a melyben *Pallavicini* őrgróf, *Rotschild* báró, *Wodianer* báró s Berlinből *Hansemann* vesznek részt. — Arról van szó, hogy miképen rendezzék el a még függőben levő üzleti vállalatok folytatását a jövő félévben, különösen a *magyar* járadék konvertálása ügyét, igy a magyar pénzügyminiszternek nyujtandó pénzösszegre vonatkozólag, a mely a már felmondott, de még nem konvertált és a junius végén esedékes 6%-os aranyjáradék beváltására szükséges.

Bécs, máj. 23. Az itteni lapoknak jelentik Londonból, hogy Ausztria-Magyarország megragadta a kezdeményezést, azon inditványra nézve, hogy a Szuez-csatorna nemzetközi bizottság ellenőrzése alá helyeztessék. Jól értesült körökben erről semmit sem tudnak.

Páris, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Boulevard-forgalom** 9 ó. 50 p. este. 3%-os járadék 80.15, 5%-os járadék 109.82. olasz járadék 92.67 ottomán bank 785. Szilárd.

A tiszavölgyi társulatból.

A tiszavölgyi társulat központi bizottsága gróf **Károlyi** Sándor alelnök elnöklete alatt tegnap ülést tartott. Dr. **Darányi** Ignácz jelenti, hogy nála megjelent *Kovács* János min. tanácsos tudatva, hogy nyugdijaztatott s e szerint a közp. bizottságnál való kormányi kiküldetése megszünvén, a tiszai érdekeltség szives emlékezetébe ajánlja magát. A központi bizottság élénk sajnálattal fogadta a miniszteri tanácsosnak saját kérelmére történt nyugdijaztatását s jegyzőkönyvileg határozta megörökiteni azon érdemeit, melyeket ugy a központi bizottságban, mint a kölcsön kiosztó hetes bizottságban való fáradhatatlan müködésével a Tiszavölgy körül szerzett.

Titkár jelenti továbbá, hogy *Rapaics* Radó osztálytanácsos ur által felkéretett annak kijelentésére, hogy a közlekedési miniszter és az államtitkár a tiszavölgyi szervezési törvényjavaslattal épen most foglalkoznak s hogy mielőtt annak szövege végleg megállapittatnék, a kormány a központi bizottság több tagját még meghallgatni szándékozik. Ezen bejelentést Rapaics Radó osztálytanácsos hivatalos távolléte folytán személyesen nem tehette meg.

Ezután bemutattatott bold. gr. *Degenfeld-Schonnburg* Imre örököseinek az elnökséghez intézett levele, melyben köszönetüket fejezik ki azon meleg rokonszenvért, melyet a közp. bizottság édes atyjuk elhunyta alkalmából nyilvánitott.

Bejelentetett, hogy a pénztár állása 5747 frt 55 krt tesz s hogy az 1882. évi ¼ kros járulékkal hátralékban vannak még a felső szabolcsi, sövényháza-szegedi, gyálanagyréti, felső-torontáli, török-becsei, tóköze-istvánházai, beregi- és endrőd-turi társulatok, sőt még az 1881. évi ½ kros járulékot nem fizették be: a beregi és endrődturi társulatok.

Bejelentetett, hogy a mult ülés óta következő kölcsönök szavaztattak meg: a) a török-becsei társulatnak 85,000 frt, b) a heves-szolnok-jászvidéki társulatnak 100,000 frt, c) a hosszufoki öbölzetnek (elvileg) 200,000 frt, d) szolnok-csongrád-balparti társulatnak 42,000 frt; összesen 427,000 frt. Ugyancsak a mult ülés óta következő összegek lőnek kiutalványozva a pénzügyminiszter által: a) a felső-torontáli társulatnak 2.200,000 frt, b) nyirviz szabályozó társulatnak 932,000 frt, c) török-becsei társulatnak 85,000 frt, d) szolnok-csongrád-balparti társulatnak 42,000 frt, összesen 3.059,000 frt.

Bemutattatott a pénzügyminiszter leirata a tartalékalapnak az 1883. év második felében leendő elhelyezését illetőleg; e szerint a tartalékalap felerészben 4 százalékos m. aranyjáradékkötvényben, felerészben pedig 4½% m. földhitelintézeti záloglevélben lesz elhelyezendő. Bemutattattak a m. földhitelintézettől a tartalékalapot illetőleg érkezett átiratok, nemkülönben a tiszai kölcsön 1882. okt. 1-én lejárt részletének hátralékairól szóló kimutatás, mely szerint 502,432 frt 10 krból a hátralék 98,365 frt 35½ krt tesz. Ezen tetemes hátralékban leginkább a bodrogközi, sövényháza-szegedi és a temesbegavölgyi társulatok szerepelnek, még pedig ez utóbbi egymaga 51,697 frt 16½ krral.

E körülmény hosszu és beható vitára adott alkalmat.

Dr. **Darányi** Ignácz megjegyzi, hogy a tartalékalap kérdése a legkomolyabb figyelmet igényli. A jelenleg fennálló törvények szerint az adókövetelések ezen tartozásokkal konkurrálnak s az eredmény rendszerint a társulati kölcsön-részlet-tartozások hátrányára üt ki. Az adóbehajtási alantas közegek igen jól tudják azt, hogy a be nem hajtott kölcsön-részletek a közös tartalékalapból fedeztetnek, s azért e kölcsön részletek behajtását könnyebben veszik, a mi elébb-utóbb a közös tartalékalap kimerülésére fog vezetni. Különös figyelmet érdemel a temesbegavölgyi társulat hátraléka, ugy hogy ha gyökeres orvoslás nem is volna lehetséges, a temes-begavölgyi társulat tartalékalapja a közös tartalékalapból kihasitandó és külön kezelendő volna.

Dr. **Jankovich** János min. titkár a pénzügyminisztérium részéről megjegyzi, hogy az illető adófelügyelőkhöz a törvénynek megfelelő erélyes utasitások küldettek s hogy különösen a temes-begavölgyi társulatot illetőleg rendkivüli intézkedés is történt, melytől a mutatkozó visszásságok megszüntetése alaposan remélhető.

Horváth Gyula egy más körülményre hivja fel a figyelmet; a kormánybiztosi kezelés alatt álló területen az 1881: XLII. t.-cz. alapján a likvidáczió megtörtént; azonban mégis a végrehajtások az állam által a társulati érdekeltek ellen ezen likvidáczióra és a beszámitás lehetőségére való minden tekintet nélkül foganatosittatnak, a mi ok nélküli elkeseredésre ad csak alkalmat.

Dániel Ernő szerint cumulativ megtéritésnél a kataszteri megtérités a társulatot illetik, az illető hátralékok azonban egyeseket terhelnek. Ha a beszámitás lehetősége megengedtetnék, az rendszerint a pontosan fizetők rovására ütne ki.

Novák József pártolja a beszámitás megengedését, de csakis ott, hol a megtérités cumulative történik.

Dr. **Jankovich** János min. titkár megjegyzi, hogy például a mindszent-apátfalvi és bökény-mindszenti társulatoknál a likvidáczió már megtörtént ugyan, de az még elintézve nincsen; s e szerint a leszállitás már ezen okból sem volt eszközölhető.

Gr. **Szapáry** István visszatérve a tartalékalap hátralékának kérdésére, legtöbbet attól várna, ha a kormány által kimondatnék általános elvként az, a mi egyes esetekben már különben is elrendeltetett, hogy az adózók befizetései oly formán, mint a községi adóknál is történik, oly arányban osztatnának meg, a mily arányban állanak az adótartozások a viz-szabályozási tartozásokkoz.

Br. **Lipthay** Béla nem tartaná helyesnek, ha a cumulativ megtéritések beszámitásokra használtathatnának fel; ez szerinte nem volna egyéb, mint egy ujabb kölcsön, csakhogy más alakban jelentkezve. Megjegyzi különben, hogy a temes begavölgyi hátralékokat a behajtás körüli mulasztásoknak tulajdonitja; pártolja a gróf Szapáry István által fölvetett eszmét, s azon javaslatot teszi, hogy a temes-begavölgyi társulat igazgatósága szólittassék fel a tetemes hátralékot előidézett okok előterjesztésére.

Horváth Gyula ismételten sürgeti a likvidáczió utján megállapitott összegek folyóvá tételét, mert ha ez megtörténik, akkor az állami követelések érvényesitése végett a behajtást csak azon összeg erejéig kell intézni, a mely a cumulativ megtérités által fedezve nincsen.

Darányi Ignácz a beszámitás elvének feltétlen kimondását nem helyesli, beszámitás tárgyát rendszerint csak egy természetü kölcsönös követelések képezhetik, már pedig egyfelől a cumulativ megtéritések, másfelől az illető érdekeltek hátralékai azonos természettel nem birnak. Es a szerint a Horváth Gyula által felvetett eszmét, csak ugy pártolhatja, ha a cumulativ megtéritéseknek ilyen tartozásokban leendő betudását maga az érdekeltség kéri s ez iránt határozottan nyilatkozik.

A vita befejeztetvén, elnöklő gr. **Károlyi** Sándor határozatilag kimondja, hogy

a) br. *Lipthay* Béla felszólalásához képest megkerestetik a temes-bégavölgyi társulat igazgatósága, hogy a társulatnál mutatkozó rendkivüli hátralék okait deritse fel s ennek megtörténtével fog csak a tartalékalap jövendő sorsa iránt tárgyalás tartatni.

b) *Horváth* Gyula inditványa értelmében a pénzügyminiszter megkerestetik, hogy a liquidált összegeket sürgősen folyóvá tétetni s az egyes érdekeltek szabályozási tartozásainak behajtását — az esetre, ha az 1881. XLII. tcz. alapján való megtérités cumulative történik s ha a társulat a cumulativ megtéritésnek ezen tartozásai törlesztésére leendő forditását maga kivánja, a liquidált összeg erejéig felfüggeszteni méltóztassék.

c) Gróf *Szapáry* István inditványa értelmében felkéretik a pénzügyminiszter oly rendelet kiadására, esetleg oly törvényes rendelkezés kieszközlésére, mely szerint az adózók által történő befizetések oly arányban osztassanak az adózók és vizszabályozási tartozások közt meg, a mily arányban ezek egymáshoz állanak.

Végül felkéretik a pénzügyminiszter, hogy a központi számvevőség által oly részletes kimutatást méltóztassék készittetni, mely a tartalékalap állásának teljes képét tünteti elő.

Ezután bemutattattak a társulatok jelentései a 25 millió forintot meghaladó szükségletet illetőleg; nyilatkozott mindössze 20 társulat, melyek az 1883. évre 475,000 frtot, később pedig 5.638,000 frtot s e szerint összesen 6.113,000 frt szükségletet mutatnak ki. Ezen bejelentések a pénzügyi albizottsághoz utasittattak oly felhivással, hogy a legközelebbi közp. bizottsági ülésnek előterjesztést tegyen; addig is azonban felterjesztés határoztatott intéztetni a közlekedési miniszterhez, hogy a kormánybiztosi kezelés alatt álló társulatok szükségleteit illetőleg szintén nyilatkozni méltóztassék.

Bemutattatott a közlekedési miniszter leirata, melylyel a 84., 87., 88., 89. és 96. sz. tiszai átmetszések munkálatainak árlejtésére a közp. bizottság meghivatott.

Gróf **Károlyi** Sándor alelnök megjegyzi, hogy a központi bizottság képviseletével ezen árlejtésen ő lett megbizva, de azért nem jelent meg, mert azt tapasztalta, hogy magán az árlejtésen való megjelenéssel alig használhat valamit; egészen más volna, ha a központi bizottság a feltételek kiirásánál és a felülvizsgálat eszközlésénél is meghallgattatnék. Ily értelemben a közlekedési miniszterhez felterjesztés határoztatott intéztetni.

Tárgyaltatott azután a kataszteri albizottságnak *Keszlert* János emlékirata tárgyalása alkalmával hozott határozata, mely szerint: «fontolóra véve azon körülményt, hogy egészen eltekintve az emlékirat indokaitól s bármily módon szerveztessék is végleg a Tiszaszabályozás ügye, mindenesetre kivánatos, hogy a tiszavölgyi árterületek katasszteri tiszta jövedelme ne csak a tényleges viszonyoknak feleljen meg, hanem egymás közt is a különböző társulati árterek kat. tiszta jövedelme minél szorosabb arányba hozassék.

Az albizottság a közp. bizottság előtt azt határozta javaslatba hozni, hogy a pénzügyminisztert oly törvényes intézkedés kieszközlésére kérje fel, hogy mihelyt a tiszavölgyi összes társulatok árterei a mutatkozott legmagasabb vizszinhez képest valósithatók lesznek, ezen területek kat. tisztajövedelmének ujbóli felvétele az uj kataszter tartama alatt, is a pénzügyminiszterium által engedélyezhető legyen.

A mi pedig az albizottsághoz utasitott maximum kiszámitásának kérdését illeti, az albizottság azt az álláspontot foglalta el, hogy kataszteri alapon ezen kiszámitás eszközölhető nem lévén, legczélszerübb, ha e végre az értékek, illetőleg értékkülönbözetek a közp. bizottság által elfogadott elvek alapján esetről-esetre vegyes bizottság által állapittatnak meg, miután eleve a tényleges és helyi viszonyok ismerhetése és megfelelő méltatása nélkül valamely kulcsot, mely mindenesetre irányadó legyen, teljesen megállapitani alig lehetne s miután e czélra az értékek és értékkülönbözetek felvételét, e kérdés aktuális voltától eltekintve, minden társulatra nézve egyformán már most eszközölni az értékek hullámzásánál fogva végeredményében magának a felállitott helyes elvnek koczkáztatására vezetne.

Az esetről-esetre eszközlendő becsléseknek vegyes bizottságilag leendő megejtését s különösen ezen vegyes bizottság összeállitását s a központi bizottság által e részben elfoglalt álláspontot illetőleg, az albizottság ugyan nem tartja magát szorosan véve illetékesnek nyilatkozni, mindazáltal figyelmébe ajánlja a központi bizottságnak, hogy ha ily kérdésekben eljárni hivatott első foku vegyes bizottság egy érdekeltségi választottból, egy kormányi kinevezettből s egy a törvényszék által kirendelt tagból áll, akkor a felebbviteli vegyes bizottság elnöke is a kellő egyensuly megóvása végett a kir. tábla, vagy kir. Curia által lenne kirendelendő.»

Hosszabb vita után ezen javaslat br. *Lipthay* Béla azon módositásával elfogadtatott, hogy a valósitások befejeztével az árterületek katasztrális tiszta jövedelmének ujbóli felvétele nem elrendelhető, hanem inperative elrendelendő legyen.

Bemutattatott a Szentes város által pártolás végett megküldött s a közlekedési miniszteriumhoz intézett kérvény következő petituma, a Körös, Tisza és Maros közti területet illetőleg:

a) A 6 millió frt gátépitési és ártérfejlesztési kölcsön-előlegnek ⅓-ad része, azaz 2 millió frt e vidék javára s az állam kincstári terhére engedtessék el, s az érdekeltség terhére irandó 4 millió frt oly kivonati kulcs arányában állapittassék meg a három különböző árvizszin alatt eső területre, a mint azt, a 6 millió frt esetleges kirovásánál véleményeztük (t. i., hogy az 1830-iki árterületek holdankint csakis 1 frttal, az 1855-iki árterületek 77¾ krral s az 1881-diki árterületek 22 krajczárral lennének terhelve.)

b) gátépitésre és ártérfejlesztésre szükségelt összeg oly előlegnek tekintessék, melynek kamatai csak a kirovás napjától számitva követeltessenek az érdekeltségtől, az időközi kamatok elengedésével.

c) Az 1881. évi XLII. t. cz. kedvezménye a visszatéritendő összeg erejéig és a törlesztési idő tartamáig kiterjesztessék.

d) az ideiglenes ártértelekkönyv alapján történendő fizetési különbségek, a müszaki ártérfejlesztés befejezése után a magas kormánytól kiküldendő állami közegek által egy évi záros határidő alatt liquidáltassanak.

e) Engedély adassék arra, hogy egyes birtokos, az ártérére eső kirovási összeg tőkéjét egy összegben lefizethesse, illetve végleg törleszthesse.

f) Jog adassék minden érdekelt községnek arra, hogy a saját területéhez tartozó ártéri földek terhének köny-

nyitése céljából a községi beltelkek házosztály adóját 10 százalék, házbéradóját 20 százalék, I., II. és III. oszt. kereseti adóját 10 százalék, IV. oszt. kereseti adóját 5 százalék kirovással terhelhesse a kirovási időtartam minden esztendejében.

g) A bökény-mindszenti tiszaszab. társulat által az abszolut kormány idejében Szentes, Técs, Szegvár s Mindszent községek anyagi kárára és közegészségi állapotának hátrányára fölül és alul eltöltött, Kurcza folyó jelenben ezen épitési költségekből fölül és alul állandó zsilippel láttassék el.

h) A Békéstől Apátfalváig kiépitett gátak által védett és a legmagasabb árvizszin alá eső eme területek az épitkezési árvédelmi, fentartási kiadásokat és költséget közösen viseljék, egységes és állandó igazgatás szerveztessék, csakis árviz idején a védelem sikeresitése céljából s csakis ennek tartamáig legyen a gátvonal szakaszokra megosztható.

A közp. bizottság az a) pontot illetőleg kimondotta, hogy időelőttinek tartja az állami hozzájárulásra nyilatkozni, reményli azonban, hogy a törvényhozás az 1881. LII. t. cz. 6. §-a által kilátásba helyezett intézkedés, illetőleg leirás elől nem fog kitérni.

A kérvény b) pontja Horváth Gyula felszólalásához képest oly értelemben fogadtatott el, hogy az állam által az épitkezésekre kiadott összegek ez ideig járó kamatai ne legyenek számitandók.

A c) pontban kifejezett kérés az 1881. XLII. t. cz. által már teljesitve lévén, az dr. **Darányi** Ignácz felszólalásához képest elejtetni határoztatott.

A d) pont alatti kérés elvileg helyesnek találtatott ugyan, de az mint időelőtti ezuttal mellőztetett.

Az e) pont alatti kérés hosszabb vita után **Károlyi** Sándor gróf és **Horváth** Gyula felszólalásaihoz képest, oly értelemben fogadtatott el, hogy az ártérfejlesztés megtörténtéig végleges kölcsön vétessék fel és ez csakis az esetre történjék, ha addig az összes tartozások az érdekeltek által nem fizettetnének ki.

Az f) pont gróf **Károlyi** Sándor alelnök javaslatához képest oly értelemben fogadtatott el, hogy a központi bizottság ugyan ez alkalommal a részletekre nézve nem nyilatkozik, de azon elvet, hogy az ármentesités költségeihez ne csak a földterületek, hanem az érdekelt községek, vasutak stb. is járuljanak, teljes mértékben osztja.

A g) pontot illetőleg az alsó zsilip, illetőleg a vizleeresztés szüksége hangsulyozni határoztatott; a felső zsilip kérdésére pedig a kormány figyelme fel fog hivatni.

A h) pontot illetőleg elnöklő gróf inditványára kimondatott, hogy az egységes társulat eszméje helyeseltetik ugyan, de csak ugy, hogy a pénzügyi részt illetőleg az osztályozásnál a tiszai és körösi árterek eltérő viszonyaira tekintet legyen; a gátvonalnak szakaszokra való osztását illetőleg pedig kimondatott, hogy ez ne csak a védelem idejére történjék, hanem már előre is rendszeresen eszközöltessék.

Végül **Károlyi** Sándor gróf és **Horváth** Gyula inditványára kimondatott, hogy a munkálatok befejeztetvén, ugy a mint azt már a képviselőház közlekedési bizottsága is hangsulyozta, mielőbb helyre volna állitandó és az államnak csupán az áttérfejlesztésre volna közvetlen befolyása fentartandó.

Ily értelemben a közlekedési miniszterhez felterjesztés intéztetni határoztatott.

Tárgyaltatott ezután a bodrogközi társulat azon panasza, hogy a felső-bodrogi társulat védtöltései emelésére a nagy erdőn keresztül, Neópest felé egy keresztöltésnek tervezete által a Laborcz és Latorcza s Ungh folyók több ezer holdnyi ármedrét elvonni szándékozik, ezáltal a most nevezett folyók áradatai, melyek a folyam ágyának szélesbitése védtöltések emelése által ugy is nyakukra zudittassanak, kiömlési terekből kiszoritva társulatukat vészszel fenyegetik, mert a Bodrog folyamon s társulatokba eső átmetszések beiszapoltatván, a tokaji szorosnál le nem folyhatnak s társulatuk Latorcza vidékén az eddig biztos használatu földeket elárasztják.»

E panasz tekintetében a közp. bizottság a készleteket kellően nem ismerve, állást nem vélt foglalhatni, azonban annak megvizsgálását **Mailáth** József felvilágositó megjegyzései után a közlekedési miniszter különös figyelmébe ajánlani határozta.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A magyar nyugoti vasut** ma délelőtt tartotta évi rendes közgyülését *Zichy* Ödön gr. elnöklete alatt. Elnök a megjelenteket üdvözölvén, bemutatja Madarassy Pál államtitkárt, mint kormánybiztost és konstatálja, hogy 21 részvényes részéről 5370 részvény tétetett le. *Fackh* Károly vezérigazgató által felolvasott igazgatósági jelentésből kitünik, hogy az üzleti bevételek 1882. évben 1.740,487 frt 35 krt, vagyis 113.643 frt 99 krral többet jövedelmeztek, mint az előző évben. Az üzleti kiadások 1.368,514 frt 52 krt tesznek s az előző évit 38,161 frt 48 krral tulhaladják. E szerint tehát a tiszta bevétel 1882. évben 371,972 frt 83 krra rug, az előző évi 296,490 frt 32 krral szemben. Az 1882. évi kedvező termés, valamint a kereskedelem és forgalomnak ezen évbeni általános emelkedése a pálya forgalmi viszonyaira is jótékony és kedvező befolyást gyakorolt; mert — az előző évivel szemben — ugy a személy- mint az áruszállitásnál emelkedés mutatkozik. A lefolyt üzleti évben 641,014 utas szállittatott; tehát 32,255 utassal több mint az előző évben. Az ezérti bevételek, — az utipodgyász után fizetett dijakkal együtt, — 548,327 frt 95 krra rugnak, s igy az előző évit 27671 frt 16 krral tulhaladják. 1882. évben 376,688 tonna áru szállittatott s azért 1.140,691 frt 33 kr vétetett be. Ugy a szállitott mennyiség, valamint a bevételt illetőleg szaporodás mutatkozik, mert 16,104 tonnával több szállittatott, s 68,911 forint 30 krral több bevétel volt, mint 1881. évben. Az egyéb üzleti forrásokból származó s 1882. évben 51,468 frt 7 krra rugó bevételek is, — az előző év hasonnemü bevételeivel szemben, — 17,061 frt 53 kr szaporodást mutatnak. A vonal az élénk gabonakiviteben csak csekély részt vett; mert fekvésénél fogva a nagy átmeneti forgalomból ki van zárva, s csak a pálya mentén feladásra kerülő mennyiségre, vagyis legfőképen a helyi forgalomra van utalva. Az ennek további fejlesztésére irányzott intézkedések azon reményre jogositnak, hogy a helyi forgalom a vasut vonalain ezután is fokonkint emelkedni fog; s ennek előmozditása céljából az igazgatóság 1883. jan. 1-től kezdve Veszprémben egy szállitóhivatalt is berendezett. Az 1882. évben egészben 74,759 tonna gabonanemü szállittatott; tehát a szaporodás a mult évi szállitás ellenében 4251 tonnát tesz. A gabnaforgalom tehát 1882-ben, az előző évivel egybehasonlitva, majdnem állandó maradt. A szállitott árunemek között legnagyobb szaporodást a szén-czikknél tapasztalunk; mely az összes áruszállitás 21·45%-át teszi. Az emelkedett forgalom irányához képest a kiadások is szaporodtak. Az 1882. évi összkiadásoknak emelkedése — az előző évvel szemben — 2.87%-ot képez, a bevételi szaporodás 6.99%-a ellenében. A fahidaknak vasszerkezetüekkel 1880-ban megkezdett, egymásutáni kicserélése a lefolyt évben, további tiz, összesen 76.7 mtr nyilt közü mütárgynál folytattatott; minek folytán a Mura folyón Grácz mellett épitett nagy vashidon kivül. 1882. év végéig már 19 fahid lett, összesen 146.9 mtr. nyiltközü, vasszerkezetü hiddal kicserélve. A társasági részvények és elsőbbségi kötvények szelvényei javára engedélyezett 10 évi bélyeg- és adómentesség folyó 1883. évi május 1-én megszünvén, ezen kedvezmények meghosszabbitásáért, esetleg pedig az ebbeli kiadásoknak az üzleti számlába betételeért az igazgatóság kellő időben folyamodott a kormányhoz. E tárgyban kibocsátott rendeleteknél fogva a szelvényadónak törvényhozás utjáni rendezése kilátásba helyeztetvén, egyuttal a befizetésnek egyelőre függőben tartása megengedtetett. Mig ellenben a szelvénybélyeg tárgyábani kérelemnek ez uttal hely nem adatott. Noha pedig e tárgyban az összes államhiztositást élvező hazai vasutak által együttesen tervezett további lépések utján még remélhető, hogy a kormány a szelvény-bélyegkiadásoknak az üzleti számlába betételét meg fogja engedni: mindazonáltal jelenleg ily engedély hiányában s szemben a bélyegkötelezettség tényleges beálltával, az igazgatóság javaslatba hozza, hogy a részvények és elsőbbségi kötvények szelvényei után járó bélyegilleték fedezésére a részvényeknek 1883. julius 1-ső s 1884. január 1-én esedékes szelvényeiből egyenkint 13³/₁₀ krajczár levonassék. — *Frank* Antal részvényes kérdi, hogy mily jogalapon hozza javaslatba az igazgatóság, hogy ugy a részvények, mint az elsőbbségi kötvények szelvényei után járó bélyegilletékeket csak a részvényesek viseljék s csak ezek szelvényeiből vonassék le? *Nyiri* Lajos, a társulat jogtanácsosa előadja, hogy az elsőbbségi kötvényekben világosan ki van mondva, hogy ezek szelvényei minden levonás nélkül fizetendők ki, de másrészt a bélyegilleték rendelete szerint a kötvénykölcsön felvevői, vagyis a részvényesek kötelesek ezt a bélyegadót viselni. A közgyülés ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak jelentését tudomásul vette, a mérleget helybenhagyta s a felmentvényt megadta. Dr. *Takács* Lajos és *Kunvári* Fülöp inditványára a közgyülés elhatározta, hogy nemcsak a folyó évi julius hó 1 én és az 1884-diki január hó 1-én esedékes szelvényekből, hanem minden a kérdés eldöntéseig esedékessé váló részvények és elsőbbségi kötvények szelvényei után járó szükséges bélyegilletéket a részvények szelvényeiből fogja levonni. Több tárgy nem levén, a közgyülés véget ért.

⁂ **Az arad-temesvári vasut** ma délelőtt tartotta rendes közgyülését *Blasovits* Károly alelnök elnöklete alatt. Jelen volt 22 részvényes 2150 részvényt 86 szavazattal képviselve. A kormányt *Cseorgheő* Gyula miniszteri osztálytanácsos képviselte. Felolvasottnak vett s a közgyülés által minden részletében jóváhagyott igazgatósági jelentés szerint a *bevételek* tettek személy-, podgyász-, gyors- és katonaszállitmányok után 82,781 frtot, teherszállitmányok után 201,833 frtot, különfélék után 1,733 frtot, összesen tehát 286,347 frtot, vagyis 33,296 frttal többet, mint 1881-ben. Az üzleti kiadások tettek 188,185 frtot, vagyis az előző évhez képest 21,157 frttal többet. Az üzleti fölösleg 98,162 frtot tesz, mely a kormány által biztositott 288,745 frt tiszta jövedelemmel szemben az 1882-ik évre 190,582 frtnyi biztositéki előleget tesz szükségessé, vagyis 12,138 frttal kevesebbet, mint az előző évben. Miután a társulat, előlegképen 185,500 frtot már kapott az 1882-ik évre, még 5,082 frtot szükséges pótolni. A bemutatott számadások is helyeslőleg tudomásul vétetvén, ugy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság megkapta a felmentvényt. Az igazgatóság tiszteletdija 1200 frtban állapittatott meg. A kilépett Kopp Emil igazgatósági tag helyébe Hieronymi Károly, a felügyelő bizottságba pedig Herz Armin, Hübner Gusztáv, Biberauer Tivadar rendes, Juszt Ferencz és Schreiber Győző póttagoknak választatván, a közgyülés véget ért.

⁂ **A magyar északkeleti vasuttársulatnak** e hó 28-ra kitüzött közgyülése a letett részvények elégtelen száma miatt megtartható nem lévén, a közgyülésnek folyó évi junius 6-kára kitüzött második határnapon leendő megtartása végett uj egybehivó hirdetmény fog közzététetni.

⁂ **A magyar szesztermelők** országos egyesületének előkészitő bizottsága ma délután *Korizmics* László elnöklete alatt, *Sponer* és *Hegedüs* orsz. képviselők, *Máday* min. osztálytanácsos, *Leipziger*, *Linzer*, *Neumann* gyárosok, *Weltner* nagykereskedő jelenlétében tanácskozott több fontos tárgy fölött. — Jelesül *Neumann* gyárosnak a hordó-kölcsönzés megszüntetése, illetőleg a szesznek hordóstul való elárusitása tárgyában beadott inditványa fölött érdekes és hosszas eszmecsere indult meg, melynek rendén csaknem egyhangulag az inditvány helyesnek és a termelőkre nézve előnyösnek mondatott, mind az által az eszme keresztülvitelére nézve több nehézség hozatott fel, a melyek főleg a kivitel módozatai és az egyesület által teendő lépésekre vonatkoznak. *Leipziger* alelnök, *Neumann* inditványozó, *Linzer* és *Weltner* igen érdemes fejtegetései után megállapodás történt abban, hogy a bizottság az inditványt a választmánynak ajánlani fogja, kimondván azt is, hogy az egyesület tagjai, valamint a hazai szesztermelők körében általában propagandát indit meg az eszme megvalósitása s illetőleg egy a termelők közt kötendő egyezség tárgyában, ugy, hogy az egyesület ez év őszén tartandó közgyülése alkalmával ez egyezség létrehozása megkisérthető legyen. A hordókölcsönzés megszüntetésének mikéntje és az előkészitendő egyezmény módozatai az egyesület szakközlönyeiben fognak közzététetni. A bizottság még a bécsi vásárra küldött szarvasmarha vasuti szállitásának *Mittelmann* gyáros által inditványozott kérdésével és a még most is tapasztalható akadályaival is foglalkozott, melyekre nézve Máday osztálytanácsos megnyugtató felvilágositásul közölte, hogy a földmivelési ministerium közbenjárására oly intézkedések fognak folyó évi junius hó 1-ével életbe lépni, melyek által egy részt a vonatok menetideje megröviditettik és azok a bécsi vásárra gyorsabban fognak megérkezni, a nélkül, hogy csatlakozás miatt a marhavonatok bárhol hosszabb ideig állanának, ép ugy a Stadlauból Szt.-Marxra induló vonatok is gyorsabban fognak közlekedni. Több tagsági ügy tárgyalása során az előkészitő bizottság elvileg abban is, hogy a kisebb gyárosok főleg mezőgazdasági szeszgyárosok belépésének megkönnyitése céljából a gyártási pótlékok megállapitásában alacsonyabb tételek alkalmazását fogja a választmánynak ajánlani, ugy hogy a legkisebb hozzájárulása a tagoknak 13 (tizenhárom) forintnál többre nem fog rugni és a tizezer frtig terjedő évi szeszadót fizető termelők gyártási pótléka is méltányos fokozat alapján fog kivettetni.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

⁂ **A Rothschild-hitelintézeti csoport tanácskozásai.** Hansemann báró kereskedelmi titkos tanácsos a berlini diskont-társaság tagja, mint táviratilag már jelentettük, tegnap reggel Bécsbe érkezett, hogy a Rothschild-hitelintézeti csoport ottani tagjaival több függőben levő ügy iránt tanácskozzék. Ilyen ügy első sorban a *magyar aranyjáradék konverziójának folytatása.* Arról van ugyanis szó, hogy e müvelet folytatásának terve, mihelyt a körülmények megkivánják, megállapittassék. Ez annál szükségesebb, mivel a bécsi Rothschild-ház főnöke nemsokára elutazik s az egész nyarat Bécstől távol szándékozik tölteni. Azt állitják, hogy a csoportban erősen szellőztetik azt a tervet, hogy a konverziót, a mennyiben még függőben van, ha a körülmények megengedik, egyszerre vigyék keresztül. A bécsi mérvadó pénzügyi körökben a pénzpiacz általános helyzetét általában kedvezőnek mondják. A bécsi tanácskozáson, a magyar hitelbank vezérigazgatója, *Pallavicini* őrgróf is részt vesz.

⁂ **Az ujpesti fonó- és szövőgyár**, melyet *Tatham* Roger angol czég állitott föl s nem rég a forgalomnak átadott, egy konzorczium birtokába ment át, melynek tagjai a magyar országos bank, Fischl testvérek és Tatham a gyár épitője. A vállalat részvénytársasággá alakittatik át, melynek alaptőkéje, tekintettel a tervezett nagyobbitásra, az orsók szaporitására és 150 szövőszék felállitására 600,000 frtban állapittatott meg. Az eddigi tulajdonos a gépeket és a berendezést az előállitási költségeken engedte át a konzorciumnak. A társaság a napokban alakul meg; a részvények egyelőre nem kerülnek a piaczra, mert tulajdonosaik kölcsönösen arra kötelezték magukat, hogy egyideig tárczájukban tartják.

⁂ **A bortermelők és egyéb érdekeltek** tegnap tartott értekezletében — a mint értesülünk — beható tanácskozás és az országos minta-borpincze ujjáalakitására irányuló javaslatok megbeszélése után egy szükebb bizottságra az a feladat ruháztatott, hogy a mintapincze részére felállitandó árucsarnok számára szervezési szabályzatot dolgozzon ki. A bizottság, mely legközelebb megkezdi munkálkodását, a következő tagokból áll: Gr. Andrássy Aladár, dr. Kerkapoly Károly tanár, Máriássy Aladár orsz. képviselő, Hammersberg Jenő kir. táblai biró, Darányi Ignácz, Vásárhelyi Béla, Ivánka Imre, Szalay Imre orsz. képviselők, Ágoston József, Kerntler Ferencz.

⁂ **A török dohányüzlet.** Miután a «Régie cointeressée des tabacs de l'empire ottoman» részére minden formalitás elintéztetett, most a vállalat financzirozásához fognak. Az engedményesekhez tartozó Bleichröder berlini czég, és az osztrák hitelintézet képviselői, — ez utóbbié Ziffer igazgató a napokban találkoznak az ottomán bank igazgatóival Párisban, hogy a financzirozás módozatait megállapitsák. A dohányegyedáruság szervezésére vonatkozólag már ma is bizonyosnak lehet venni, hogy *Baltazzi* Arisztid, mint az egész terv kezdeményezője, az igazgatóságba be fog választatni, de az üzlet tulajdonképeni vezetése *Langnak*, a török dohányegyedáruság eddigi igazgatójának kezében marad, a ki a román dohányegyedáruságnál is kitüntette magát. Négy aligazgató kineveztetése szintén kilátásba van véve.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Május 23. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma valamivel csendesebb irányt követett. A kinálat mérsékelt volt, a vételkedv gyengébb, mindazonáltal mintegy 10,000 mm. adatott el teljesen változatlan árakon. — Egyéb gabonanemekben gyér volt a forgalom és irány és árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki*: 100 mm. 81·5 k. 10.80 frt, 100 mm. 81 k. 10.75 frt, 600 mm. 80.5 k. és 200 mm. 80.3 k. 10.75 frt, 500 mm. 80·4 k. 10.80 frt, 100 mm. 80 k. 10.75 frt, 500 mm. 80 k. 10.70 frt, 200 mm. 79 k. 10.50 frt pótlékos, mind három hóra.

Pestvidéki 100 mm. 77·8 k. 10.37½ frt, három hóra.

Bácskai: 200 mm. 78 k. 10.60 forint, 100 mm. 78 k. 10.60 frt, 100 mm. 76·5 k. 10.47½ frt, mind három hóra.

Fejérmegyei: 300 mm. 80 k. 10.80 frt, három hóra.

Zentai: 3600 mm. 78·5 k. 10.60 frt, három hóra.

Felsőtiszavidéki: 100 mm. 79·6 k. 10.30 frt, három hóra.

Északmagyarországi: 100 mm. 80 k. 10.60 frt, 800 mm. 78.5 k. 10.25 forint, 150 mm. 77.3 k. 10.15 frt, 100 mm. 77 k. 9.85 frt pótlékos; mind három hóra.

Tengeri: 1900 mm. 6.75 frt, 200 mm. 6.67 frt, mindkettő készpénzfizetéssel.

Zab 200 mm. 6.80 frt, készpénzfizetéssel.

Mai hivatalos effektiv árak:

		k/g	frttól	frtig
Buza	ó, bánsági	77—81	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	77—81	10.10	10.65
—	» pestvidéki	77—81	10.05	10.60
—	» fehérmegyei	77—81	10 05	10.60
—	» bácskai	77—81	10.10	10.65
—	» északmagyarországi	77—81	9.75	10.20
Rozs	»	70—72	7.50	7.70
Árpa	» takarmány	60—62	6.90	7.20
—	» égetni való	62—64	7.20	7.80
—	» sörfőzdei	64—66	8 —	8.90
Zab	»	37—40	6.40	6.80
Tengeri	uj, bánsági	75	6.70	6.75
—	uj, másnemü	73	6.60	6.65
—		—	—.—	—.—
Köles		—	7.—	7.75
Repcze	uj, káposzta	—	—.—	—.—
—	uj, bánsági	—	—.—	—.—

Határidőüzlet az időjárás kedvező változása következtében lanyhább irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre 2000 mm. 10.23 frt, 3000 mm. 10.24 frt.

B.-tengeri május—juniusra 2500 mm. 6.74 frt, 2500 mm. 6.75 frt.

Szokványzab őszre 1000 mm. 6.74 frt, 1000 mm. 6.72 frt. 1000 mm. 6.70 frt.

Hivatalosan *felmondatott* ma 2500 mm. *bánsági tengeri*, átveendő e hó 28-án.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén mérsékelt volt a forgalom és az irány valamivel kellemesebb. — Köttetett:

Szokványbuza őszre 1000 mm. 10.26 frt, 2000 mm. 10.28 frt, 1000 mm. 10.30 frt, 2000 mm. 10.28 frt.

B.-tengeri julius—augusztusra 2500 mm. 6.87 frt, 2500 mm. 6.88 frt, 2500 mm. 6.92 frt.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	10.26	—	10.28—
Bánsági tengeri május—juniusra	»	6.75	—	6.77—
Szokványzab őszre	»	6.70	—	6.72—
Káposzta-repcze aug.—szeptemberre	»	14.²/₈	—	14.³/₈—

Délutáni forgalom.

A délután mérsékelt forgalom mellett ellanyhult az irány. — Köttetett:

Szokványbuza őszre 4000 mm. 10.26 frt, 2000 mm. 10.25 frt.

B.-tengeri junius—juliusra 2500 mm. 6.76 frt.

Esti forgalom.

Az esti tőzsde lanyha irány mellett üzlettelen volt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	10 22	—	10.25—
Bánsági tengeri május—juniusra	»	6.75	—	6.77—
B.-tengeri julius—augusztusra	»	6.88	—	6 90—
Szokványzab őszre	»	6.70	—	6.72—
Káposzta-repcze augusztus—szept.-re	»	14.¹/₄	—	14.³/₈—

Terménytőzsde.

Terményekben mérsékelt volt a forgalom.

Szilva határidőre csendesebb, *boszniai* zsákáru október—novemberre 10.75 frton, *szerbiai* zsákáru október—novemberre 10.50 frton köttetett 56 kilogrammonkint.

Disznózsir lanyhább, pesti áru hordóval együtt 73.75 frton adatott el.

Értéktőzsde.

A mai tőzsdén a kedvezőbb időjárás, valamint ama körülmény következtében, hogy Hansemann és Pallavicini Ede őrgróf a Rothschild-hitelintézeti csoport függőben levő üzletei ügyében Bécsben tartózkodnak, tekintet nélkül a gyöngébb párisi boulevard-jegyzésekre, szilárdabb irány uralkodott s ugy a hitelrészvények, mint járadékok a tegnapi árfolyamokhoz képest jelentékenyen emelkedtek. Az utótőzsdén magasabb berlini és párisi jegyzésekre a javulás ujabb haladást tett.

Előtőzsde.

Az előtőzsde mindamellett, hogy Párisból alacsonyabb boulevard-jegyzéseket jelentettek, tekintettel a vetések állására vonatkozólag érkező kedvező hirekre, barátságosabb volt. Osztrák hitelrészvény 304.40, és 305.60 közt váltakozott; magyar hitelbank 301.75 és 302.75 közt, magyar 4%-os aranyjáradék 89.10-től 89.15-ig, magyar papirjáradék 87.30-on, osztrák-magyar államvasut 333.25—333⅜-ig, nemzetközi vaggonkölcsönző társulat részvényei 113.50-en köttettek.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 305.40—305.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde barátságos hangulatban nyilt meg, később azonban gyengült az irány gyengébb berlini jelentésekre. Helyi értékekben élénkebb üzlet fejlődött, különösen malmokban, melyek élénken kerestettek. Osztrák hitelrészvény 305.60—304.60 közt váltakozott, magyar hitelbank 301.75 és 302.25 közt ingadozott, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 90.75-től 90-ig, budapesti bankegyesület 99.50-ig köttettek. — Befektetési értékek közül köttettek: magyar 4%-os aranyjáradék 89.15-től 89.05-ig, magyar papirjáradék 87.35-től 87.25-ig, magyar vasuti kölcsön 138-on. Malmok közül: molnárok és sütők malma 368-tól 370-ig, Viktória-malom 450-en, Lujza-malom 282-től 283-ig, Erzsébet-malom 253-on köttetett. Egyéb értékek közül forgalomba jöttek: osztrák magyar államvasut 333.75-től 333.50-ig, nemzetközi waggonkölcsönző intézet részvényei 113.50-től 114.50-ig, rima-murányi vasmű 126-tól 125.75 ig, Schlick-féle vasöntöde 234-től 239.50-ig, kőbányai téglagyár 244.50-től 246-ig, Drasche-féle téglagyár 159.75-ön. Váltók és valuták változatlanok maradtak, 20 frankos arany 9.51-en köttetett.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 304.80—304.90, magyar hitelbank 301.50—302, magyar 4%-os aranyjáradék 89.05—89.10, magyar papirjáradék 87.25—87.30.

Prämiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3.50 frt, nyolcz napra 8—8.50 forint, egy hóra 17—18 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsde jobb párisi és berlini jelentésekre kedvezőbb volt. Osztrák hitelrészvények 304.70 és 306.40 közt váltakozván, maradtak 306.20 pénz, magyar hitelbank 303 után maradt 302.75 pénz, magyar 4%-os aranyjáradék maradt 89.15 pénz, magyar papirjáradék 87.35 pénz.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 306.20—306.30, magyar hitelbank 302.75—303, magyar 4%-os aranyjáradék 89.15—89.17½, magyar papirjáradék 87.35—87.40.

Felszámolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	89.—	Osztrák hitelintézet	305.—
» 5% papirjáradék	87.25	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	301.—	«Union» bank	—.—
» pénzv.éslesz.bank	90.—	Állami vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Déli vasut	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—		

Sertéskereskedelmi csarnok

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, május 23. Az üzlet lanyha. — Magyar uraşági öreg, nehéz 58—59 forint, fiatal nehéz 60—61 és fél forint, közép öreg —— forint, könnyü 58—59 forint. Szedett nehéz 58½—59 forint, közép 57—58 forint, könynyü 56—57 forint. — Romániai, bakonyi nehéz 58—59 forint, átmeneti, közép 57—58 frt átmeneti, könnyü 55½—57, átmeneti, eredeti nehéz ——, átmeneti, közép —.— — átmeneti Szerbiai nehéz 60—60½, átmeneti, közép 57—58½ átmen., konnyü 56—57. Hizó egyéves élősulyban 4% 53—56, hizó két éves élősulyban 4% ——. Két éves hizó a vasutról mázsálva ——. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el vevőnek páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittettek.

Hajóforgalom.

Budapest, máj. 22. A Duna balpartján következő vizi ármüvek kötöttek ki, u. m.: Cs. kir. gőzh. társaság u. h. gránit koczkakő 457 darab Felsőmagyarországból. — Kicsér Samu 20 talpdeszka 600 mm. Komáromból. — Müller Zsigmond 16 talpépületfa 400 mm. Garamból. — Wallenfeld Károly m. h. 5. sz. falkő 100 km. Bogdánból. — Luczenbacher Pál ut. 25. sz. faltégla 40000 db, Ujvölgyből. — Lusics Miklós mh. tengeri 4200 mm. Nagy-Becskerekről. — Ugyanaz mh. tengeri 3600 mm. Nagy-Becskerekről.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, máj. 23. (Az «Egyetértés» távirata.) Ama hir, hogy Hansemann és Pallavicini gróf bankigazgatók Bécsbe jöttek, uj ösztönzést adott az üzérkedésnek s mivel a külföldi esti tőzsdék is szilárd árfolyammal zárultak s a bevonulás Moszkvába háboritlanul történt, azért a mai előtőzsde forgalma élénkebb volt, megszilárdult, sőt részben emelkedő árfolyamokkal. Valuták üzlet nélkül.

11 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 305.30, *magyar hitelbank* 302.25, déli vasut 149.70, osztr.-magyar államvaspálya 333.80, bécsi épitőtársulat 92.25, májusi járadék 78.55, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 89.17½, husz frankos arany 9.51½, birodalmi márka 58.57½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde iránya szilárd maradt, előnyben részesülnek az iparpapirok. Valuták, váltók valamivel lanyhábbak.

2 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 304.80, *magyar hitelbank* 301.50, angol-osztrák bank 113.50, unionbank 116.60, bankegyesület 107.50, osztrák-magyar államvaspálya 333.40, Károly-Lajos vasut 300, gőzhajózási részvény 600, tramway 217 50, déli vasut 149.30, májusi járadék 78.50, osztrák aranyjáradék 98.95, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.12½, husz frankos arany 9.51½, birodalmi márka 58.60.

Bécs, máj. 23. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények 99.75 Erdélyi földtehermentesitési kötvények 99.25. 5½% Magy földh. záloglevél 102.25. Erdélyi vasut 164.25. Magyar keleti vasut 99.20. Magyar sorsjegy 114.75. Szőlődézsma váltsági kötvények 97.50. 6%-os aranyjáradék 120.50. Tiszavölgyi sorsjegyek 110.—. Magyar 4%-os aranyjáradék 99.12. Magyar vasuti kölcsön 137.75. Magyar hitelbankok 301.50. Alföldi vasut 170.—. Magyar északkeleti vasut 158.50. Keleti vasuti elsőbbség 91.75. Tiszav. vasut-részvény 249.50. M. lesz. és váltób. részv. 89.50. Kassa-oderbergi vasut 145.—. Magyar papirjáradék 87.40.

Bécs, máj. 23. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 304.90. Déli vasut 149.40. 4%-os aranyjáradék 98.95. Váltó Londonra 120.20, Kár.-Laj. vasut 300.—. 1864-es sorsjegy 170.—. 1860-as sorsjegy 135.—. 4·2%-os ezüst-járadék 79.05. Török sorsjegy 26.25. Angol-osztrák bank 113.50. Államvasut 333.50, Napoleondor 9.51½, 4·2%-os papirjáradék 78.55. Hitelsorsjegy 170.50, Váltó német bankhelyekre 58.55. Cs. kir. arany 5.66. Osztrák-magyar bank 839.—. Tartva.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A délutáni magánforgalomban osztrák hitelrészvény és magyar 4%-os aranyjáradék emelkedtek, részben javult külföldi jelentésekre, részben pedig a járadék-konverzióról terjesztett kedvező hirekre. — Jegyeznek: Osztrák hielrészvény 305 és 307.50 után 307.20, déli vasut 149.50—150, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.17½ és 89.32 után 89.30. Végül marad osztrák hitelrészvény 308, déli vasut 150.25 után 150, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 89.35.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Osztrák hitelrészvény holnapra 3—4 frt, nyolcz napra 8—9 frt, egy hóra 17—18 frt, három hóra 33—35 frt, egyéb változatlan

Magánkamatláb. Első helyi váltóra 3¼—3¾ százalék, távolabbi látra és domiczil-váltóra 3¾—4¼ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai üzlet határozottan lanyha hangulatban nyilt meg. *Buza* május-juniusra 10.10 frton, őszre 10.62—10.60 frton, *rozs* őszre 8.40 frton és *zab* őszre 7.07 frton köttetett, marad mind igy, inkább áru mint pénz. *Tengeri* május—juniusra 7.30, julius—augusztusra 7.33 és augusztus—szeptemberre 7.40 frton jegyez, miután a határidőkben 2—3 krral magasabb árfolyamokon volt némi forgalom.

Szesz ára ma ismét megszilárdult valamivel. Kész gabonaáru 32.75 frtjával adatott el.

Délután buza őszre valamivel szilárdabb és 10.62—10.64 frton köttetett, marad 10.65 frt pénz és áru; egyéb üzlettelen és változatlan.

Kész áruban jelentéktelen volt az üzlet, mert ugy a kivitel mint a fogyasztás csak gyengén vett részt a bevásárlásokban. Az irány csendes volt és az árak általán keveset változtak. Eladatott: *Buza*: *szentesi* egy rakomány juniusi szállitásra 79.5 k. 11.15 frt három hóra; *veprováczi* 1400 mm. 79 k. 10.65 frt készpénzen, mindkettő Bécsbe szállitva; *északmagyarországi* 700 mm. 80—81 k. 10.47½ frt Tornócz.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakció-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek.

Május hó 23.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.				
*3%-os évjáradék		80.12	——	—.—
*Törlesztési évjáradék		81.57	——	—.—
Lombard	U	328.—	155.13	+ 0.96
Magyar aranyjáradék 6%	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Becsi Unio bank	U	—.—	—.—	—.—
*5%-os évjáradék	U	109.77	—.—	—.—
Osztrák államvasut	U	712.—	334.39	+ 0.95
*Osztrák földhitel		—.—	—.—	—.—
Osztrák aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank	M	—.—	—.—	—.—
Magyar 4% aranyjáradék	U	76.63	89.42	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	47.55	
BERLIN.				
Osztrák papirjáradék	K	66.80	78.46	— 0.18
Osztrák ezüstjáradék	K	67.20	78.97	— 0.08
Magyar 4% aranyjáradék	U	75.90	89.18	+ 0.03
Magyar államkötvény	K	96.80	113.69	+ 0.03
Osztrák hitelrészveny	U	523.—	305 97	+ 2.09
Osztrák államvasut	U	572.—	334.61	+ 0.30
Galicziai vasut	U	128.40	300.26	+ 1.15
*Romániai		—.—	—.—	—.—
Orosz papirpénz		203.40	119.09	+ 0.29
Osztrák 5% papirjáradék	K	79 70	93.50	— 0.09
Magyar 6% aranyjáradék	U	102.70	120.67	— 0.10
Magyar papirjáradék	U	74.20	87.23	— 0.15
Keleti vasut elsőbbségi kötv.	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelrészvény	U	—.—	—.—	—.—
Déli vasut	U	267.—	151.28	— 3.98
Kassa-oderbergi vasut		61.80	145.18	— 0.13
Váltó Bécsre		170.60	58.59	+ 0.01
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		57.60	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	58.55	
FRANKFURT.				
Papirjáradék	K	66.93	78 60	— 0.07
Osztrák aranyjáradék	K	84.43	98.96	+ 0.60
Osztrák hitelrészvény	U	260.12	305.20	+ 1.60
Osztrák államvasut	U	284.25	333.55	— 0.24
Déli vasut	U	132.62	150.44	—.—
Magyar-galicziai vasut	K	139.25	163.72	—.—
Váltó Bécsre		170.60	58.59	— 0.04
Osztrák 5% papirjáradék	K	79.43	93.20	— 0.15
Osztrák ezüstjáradék	K	67 43	79.22	— 0.13
Magyar aranyjáradék 6%	K	102.68	120.65	— 0.10
Osztrák-magyar bank	K	712.75	836 58	— 0.84
Galicziai vasut	U	256.50	300.86	— 1.23
Erzsébet nyugoti vasut	K	188.87	221.62	— 0.59
Tiszai vasuti elsőbbségek	K	—.—	—.—	—.—
Magyar papirjáradék	U	74.25	87.29	— 0.14
4½% földhitel záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	58.55	

Trieszt, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Csendes. Váltó Londonra 120, olasz piaczokra 47.60, husz frankos arany 9.52, májusi járadék 78.60, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.20, osztrák hitelrészvény 305, Lloyd részvény 676, olasz járadék 90.37, olasz bankjegy 47.60.

Berlin, május 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Hansemann bécsi utja kedvezőn hatott és az irány megszilárdult, habár a forgalom bátortalan maradt. Osztrák hitelrészvény, kommandit-kölcsön és *magyar 4%-os aranyjáradék* javult; osztrák vasutak gyengült, Károly-Lajos hanyatló eladásokra, sziléziai vasutak csendesek, marienburgi és kelet-porosz hanyatló, bányaértékek élettelenek; orosz javult. Zárlat kedvezőbb külföldi jegyzésekre. Magándiskonto 2⁵/₈%, román járadék 103.80, dortmundi 194.75, Laura-huta 131.25, kommandit 199.75, orosz 73.75, első keleti kölcsön 57.62, második 57.62, felső-sziléziai vasut 258.25, olasz járadék 91.87.

Berlin, máj. 23. (Utótőzsde.) 4.2% papirjáradék —.—. 4.2% ezüst-járadék —.—, 6% magy aranyjáradék —.—, 5% magyar papirjáradék —.—, 5% keleti vasut elsőbbs, kötv. —.—, Magyar hitelrészvény —.—, déli vasut részvény 267.—, kassa-oderbergi v.-részv. —.—, orosz bankjegyek —.—. II. kibocs. kel. kölcsön —.—, M. jelzál. hitelb.-részv. —.—, magyar országos bankrészv. —.—, 5% osztrák papirjáradék —.—, ultimo aranyjáradék —.—, 4% magyar aranyjáradék —.—, magyar kel. v. kötv. —.—, hitelrészvény 523 50, osztrák államv. részvény 573.—, Károly-Lajos vasut részv. 128.50, román vasut részvény —.—, bécsi váltóár —.—, 4% osztr. aranyjáradék —.—. magyar leszámitoló és váltóbank részv. —.—. Szilárd.

Frankfurt, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A megszilárdult irány tartós, mert Páris és London kedvezőleg hatottak. Egyiptomi hedvelt 74.50, diskonto 2³/₄ százalék, osztrák hitelrészvény 260.75, osztrák-magyar államvaspálya 285.25, Károly-Lajos vasut 256.62, váltó Bécsre 170.60, Londonra 20.49⁷/₁₀, Párisra 81.7¹/₂, osztrák déli vasut 132.75, csehországi északi vasut 171.12, osztrák vasutak csendesek.

Frankfurt, máj. 23. *(Esti zárlat.)* Papirjár. —.—. ezüst jár. —.— 4% magy. aranyjár. 75¼, Osztr. hitelrészv. 262.75, Osztr. államvasut 285.62. Déli vasut részv. 133.50, Magyar galicz. vasut — —. Váltóár Bécsre —.—. Magyar leszám. és váltóbank —.—. osztr. arany járadék —.—. M. orsz. bankrészv. —.— 5% osztrák papirjár. —.— 4% osztr. aranyjár. —.— 5% magyar papirjárad. —.—. Osztr.-magy. bankrészv. —.— Károly-Lajos vasut 257.50. Erzsébet nyugati vasut —.—, 4½ százalékos földhitel záloglevél —.—. Nagyon szilárd.

Páris, máj. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Mivel a londoni táviratok egybehangzón azt jelentik, hogy ott már semmi veszély sem fenyeget és további fizetésképtelenségtől nem kell tartani, azért a mai előtőzsdén a javulás ismét erőteljesebbé vált, annál is inkább, mert a kontremine fedezéseket eszközölt. Nevezetesen Szuez-részvényben és egyiptomban volt élénk forgalom, az első 48 frankkal, az utóbbi 5 frkkal felszökkent; ottomán bank, osztrák-magyar államvaspálya, osztrák déli vasut egyenkint 2—2 frkkal javultak, osztrák tartományi bank 1 frankkal.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 5% évi járadék 109.77, 3%-os járadék 80.12, törleszthető járadék 81.55, Szuez-részv. 2465, egyiptomi 370, osztr.-magyar államvaspálya 712, osztr. déli vasut 328, osztr. tartományi bank 531, *magyar országos bank* 483, osztr. alpesi bányatárs. 156, ottomán bank 785, *magyar négyszázalékos aranyjáradék* 76.65, osztr. aranyjáradék 84.

London, május 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Egyptomi 72.31, spanyol 64, török 11.68, ottomán bank 21.06, osztrák déli vasut 12.75, olasz járadék 91.25, *magyar 4% aranyjáradék* 75.37.

KÜLFÖLDI ARUTŐZSDEK.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidij waggon-rakományokban 100 kilokint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s bükkönyért ½ márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 58 forint 60 kr. Párisra 100 frk vista 47 frt 55 kr.

Május hó 23.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.				
Buza	folyó hóra	26.10	12.41	—.—
—	juniusra	26.25	12.48	—.—
—	julius-augusztusra	26.80	12.74	—.—
—	utolsó 4 hóra	27.30	12.98	— 0.05
Liszt	folyo hóra	57.—	17.06	— 0.06
—	juniusra	57.25	17.12	— 0.08
—	julius-augusztusra	58.40	17.46	— 0.03
—	utolsó 4 hóra	59.50	17.79	— 0.03
Olaj	folyó hóra	102.50	48.74	+ 0.24
—	juniusra	99.75	47.43	—.—
—	julius-augusztusra	85.—	40.42	+ 0.12
—	utolsó 4 hóra	77.—	36.61	— 0.36
Szesz	folyó hóra	49.25	25.50	— 0.66
—	juniusra	49.75	25.76	— 0.54
—	julius-augusztusra	50.75	26.33	— 0.52
—	utolsó 4 hóra	51.50	26.67	— 0.29
Szállitási dij:	Budapestről	8.27	3.93	
—	« Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.				
Buza	májusra	198.50	11.63	+ 0.03
—	szept.—oktoberre	193.75	11.25	— 0.09
Rozs	májusra	149.50	8.76	+ 0.03
—	szept.—oktoberre	150 75	8.83	+ 0.03
Zab	május—juniusra	131.—	7.68	—.—
—	junius—juliusra	131.—	7.68	—.—
Olaj	májusra	74.50	43.66	+ 0.88
—	szept.—oktoberre	61.60	36.10	+ 0.30
Szesz	május—juniusra	55.20	32.35	+ 0.06
—	aug.—szeptemberre	56.60	33.17	—.—
Szállitási dij:	Budapestről	3.93	2.30	
—	« Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.				
Buza	május—juniura	193.50	11.34	— 0.03
—	junius—juliusra	193.50	11.34	— 0.03
—	szept.—októberre	195.50	11.46	— 0.03
Rozs	május—juniusra	145.50	8.53	— 0.08
—	junius - juliusra	145.50	8.53	— 0.08
—	szept.—októberre	148.—	8.67	— 0.06
Olaj	május–juniusra	70.—	41.02	—.—
—	szeptember — októberre	61.—	35.75	—.—
Szesz	helyben	55.40	32.46	— 0.06
—	májusra	55.50	32.52	—.—
—	junius—juliusra	55.50	32.52	— 0.18
—	augusztus-szeptemberre	56.60	33.17	— 0.06
Ropcze	szept.—oktoberre	289.50	16.95	+ 0.07
Szállitási dij:	Budapestről	4.81	2.80	
—	« Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN:				
Buza	májusra	20.60	12.07	—.—
—	juliusra	20.20	11.84	—.—
Rozs	májusra	15.—	8.79	—.—
—	juliusra	15.20	8.91	—.—
Olaj	helyben	36 50	42.78	— 0.12
—	májusra	36.40	42.66	+ 0.12
Szállitási dij:	Budapestről	5.95	3.45	

Boroszló, máj. 23. *Buza* 20.20 márka (=11 frt 84 kr.) *Zab* 13.50 márka (=7 frt 91 kr.) *Olaj* 54.— márka (=31 frt 64 kr.) *Tengeri* 15.80 márka (=9 frt 26 kr.) Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.60 kr.

Berlin, máj. 23. *Buza* és *rozs* szilárd. *Zab* és *szesz* nyugodt. *Olaj* javult.

Páris, máj. 23. *Buza, liszt* és *olaj* szilárd. *Szesz* csendes. Időjárás: szép.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Budapesti husárak.

— május 23.

Ökörhus 100 kilogramm	54	frttól	57½	frtig.
Tehénhus 100 kilgr.	52	»	58½	»
Borjuhus 100 kilogr.	60	»	65	»
Bivalhus 100 kilogr.	48	»	52½	»
Nyers szalonna 100 kilogr.	68	»	73	»
Sertészsir 100 kilogr.	74	»	75	»

Marhavásár.

Budapest, május 23. A ma tartott heti marhavásárra felhajtatott összesen 1223 drb nagy, és 777 drb apró marha. Ebből eladatott:

16 drb bika darabja	140	frttól	240	frtig.
758 drb ökör párja	260	»	360	»
300 drb vágó tehén párja	240	»	300	»
113 drb fejős tehén drbja	140	»	170	»
36 drb bival párja	180	»	200	»
713 borju darabja	26	»	30	»
64 drb bárány párja	5	»	6½	»

Bécs, (St. Marx.) máj. 23. (Messing testvérek távirati tudósitása az «Egyetértés» részére.) A mai vásárra felhozatott 4015 db. borju, 1287 db. élő és 420 db. leszurt sertés, 2733 db. élő és 95 db. leszurt juh és 1120 db. bárány. A *borjuvásáron* az irány szilárdnak mutatkozott, az árak helyt állottak. Fizettek élő borjukért 36—52 krt, leszurt borjukért 42—60 krt kiloja után. Bárányok párja 6—14 frton kelt. — A *sertésvásáron* a forgalom ismét vontatott volt. Fizettek élő sertésért 34—56 krt, leszurt sertésért (inkább keresett) 48—60 krt kiloja után. — A *juhvásáron* a hangulat igen lanyha, jelentékeny rész eladatlan marad. Az árak nyomottak. Fizettek kiviteli juhért 20—29.50 frtot, selejtesért 10—15 frtot párja és leszurt juh kilojáért 36—52 krt.

Lóvásár.

A mai heti lóvásárra felhozatott 354 db ló, melyből eladatott átiratás mellett 108 db. Ui lólevél mellett 56 db., összes eladás tehát 164 db. A lovak ára dbonkint 18 frttól 42 frtig a csekélyebbeké s a jobb faj kocsilovaké 65 frttól 180 frtig váltakozott darabonkint. — Bécsi vágóra 8—10 darabot vásárolt Spitzer József 16 frttól 38 frtig.

Vidéki üzlet.

Szentes, máj. 22. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Heti piaczainkon a forgalom még mindig szük korlátok közt mozog, termelőink a mostani árak szerint fölösleges gabonáikat nem akarják eladni, hogy a jobb ár bekövetkezik-e, az csak a jövő titka. A tegnapi hetipiaczon mindösze csak mintegy 300 mm. buza adatott el 9—9.40 frtig, árpa csak helyi fogyasztásra kelt 5.50—6 forintig. Kukoricza nagyon keresett, még Kecskemétre is szállitják kocsikon és köböl számra 5.30-tól 5.50 frtig vásároltatott.

Kecskemét, máj. 22. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Hetivásárunkon kelt mmkint buza 9.30—9.60 frton; rozs 6.40—6.60 frton, árpa 6.80—7.10 frton, zab 6.60—6.80 frton, köles 6.30—6.60 frton, tengeri 6.60—6.80 frton, burgonya 2—2.30 frton.

Zombor, máj. 22. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Gabnakereskedés utolsó napokban igen élénk volt. Tetemes szállitásaink voltak, de a vételkedv is jó és igy a behozatal könnyen adatott el, következő árak mellett: Buza 78.80 kr., 9.50—9.90 frt, fehér zab 5.90—6 frton, közönséges 5.70—5.80 frt, tengeri 5.80—5.90 kr. n. métermázsánkint kicsinyben.

Országos vásár.

Gyöngyös, máj. 22. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Az e hó 20-án és 21-én tartott országos vásár a vidék részéről rendkivüli látogatottságnak örvendett. A kellemes idő és jó utak is kedveztek és igy mi sem tarthatta vissza a vidéki közönséget, hogy szükségleteiket a vásár alkalmából fedezzék. Különösen élénk volt a *lóvásár.* Dus kinálat mellett a nagy számban megjelent vásárlók részéről, az egész lóállomány igen jó árban kelt el. *Szarvasmarhákban* a felhajtás gyenge volt. Ezzel szemben a kereslet igen élénk és igy az árak aránylag nagyon magasak. Elkelt: jármos ökrök párja, 280—350 frtig, tehén dbja 80—180 frtig. Tinókban az üzlet lényegtelen volt. Egyéb nevezetesebb cikkekből különösen *kádármunka* hozatott nagy tömegben a piaczra, a gyenge kereslet mellett azonban csak részben és nyomott árakon akadt vevőre. *Ruhaszövetekben, kész ruhákban, czipész-* és *csizmadia árukban* a forgalom közepesnek mondható. *Gabonában* gyér hozatal mellett csekély üzlet fejlődött.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Vetések állása.

Temesvár, máj. 23. A két napig tartott eső és hüvös időjárás, a vetésekre mindenütt jótékonyan hatott. Azon szállongó hir, hogy az eső rozsdássá teszi a vetéseket, alaptalan, mert eddigelé a környéken rozsdáról szó sincs.

Szentes, máj. 22. (Az «Egyetértés» tudósitása.) A mult heti meleg időjárásunk egyszerre kellemetlen hüvössé változott, ma reggel például a hőmérő árnyékban

7 fokot mutatott R. szerint; óhajtandó volna, hogy minél előbb langyos eső és azután meleg állana be, mert ha az idő igy tart, a vetéseket a növésben nagyon hátra veti. — Ugy őszi, mint tavaszi vetéseink még eddig igen szépen állanak. A kukoriczakapálás már mindenfelé javában folyik. — Jószágaink közt sincs semmi baj, mert a lehető legjobb mezőben járnak.

Sztanisics, máj. 22. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Tegnap délután 6 órakor és ma délelőtt 11 órakor sürü jégesőnk volt. Vetésekben kevesebb kárt okozhatott, de hogy mennyire ártott a gyümölcsnek és szőlőknek, csak később lesz megállapitható.

Zombor, május 22. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Tegnap és tegnapelőtt kitünő meleg esőnk volt, mely a vetésekre nagyon jól hatott. Kiváltkép a tavaszi vetésnek már nagy szüksége volt az esőre és mivel épen jókor jött, ugy a kilátás az aratás eredményére most annál kedvezőbb, mert a vetések állása nem hagy semmi kivánni valót hátra. Rozs már a kalászokat hajtja, buza még nem, mert a tavasz későn jött, s ezért előreláthatólag az aratás 10—12 nappal később fogja kezdetét venni, mint rendesen. Tengeri szépen kelt ki és most mindenhol már kapálják.

Nagy-Becskerek, május 22. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Időjárásunk igen kedvező. A sok eső eddig kárt nem okozott. Hőmérsékletünk teljesen megváltozott; 18 fokról 8 fokra szállt le, sőt ma hajnalban csak 4 fok meleg volt. Repczetermésünk tetemesen javult, többnyire már virágzik s jó középtermést igér; buza kitünően fejlődik, bokros és egészséges; zab és árpa szintén nagyon kedvezően fejlődik. Réteink nagyrészt viz alatt állanak a sok esőzés és a Tisza magas állása következtében.

Kecskemét, máj. 22. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Gazdáinkat az időjárás hatalmasan rettegteti. A sok eső rendkivül sok kárt tett; mert a különben is nedves talaj elnini nem képes, elpárolgásról pedig szó sem lehet kellő mértékben a mostani hideg időjárás mellett. A köd a megygy, alma és baraczk gyümölcs között nagy pusztitást vitt véghez s igy a kár óriási. Most pedig még a fagy van hátra, hogy minden reményünk teljesen meghiusuljon. Ma 5 órakor reggel + 5° volt. A hideg napközben is kitartó.

Gyöngyös, május 22. (Az «Egyetértés» tudósitása.) A gyönyörü tavaszi időt hüvös, szeles és borus idő váltotta fel, mi a tenyészetre egyáltalában nem mondható kedvezőnek. Gazdáink meleg időt és esőt óhajtanak. A vetések elég jól állanak. Az őszi vetésnek a száraz hideg ugyan némely helyen ártott és megritkitotta, de általában kielégitőnek mondható. A tavaszi kevésbbé jól áll és nagyon megkivánja az esőt, hogy fejlődésében megakadályozva ne legyen. Tengeri szépen kel, szőlő lassan indul fakadásnak, egyéb kapásnövények kevéssé hátra maradottak. A gyümölcsfák teljes pompájukban vannak. A «fagyos szentek» nem csináltak galibát.

NAPIREND: Május 24-én.

Naptár: Csütörtök. — Római kath.: Urnap. Janka. — Prot.: Janka. Domonkos. — Görög-orosz: (május 12.) Epifánius. — Zsidó: (ijár 17.) Noah. — Nap kél 4 ó 13 p., nyug. 7 ó. 40 p. — Hold kél 9 ó. 44p. este, nyug. 6 ó. 4 p. regg.
Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.
A szatmármegyei kör alakuló közgyülése d. u. 4 órakor a képviselőház I. osztályának termében.
A magyar athletikai klub nyilvános viadala délután 3 órakor az Orczy-kertben.
A Koburg herczeg hadastyán-egylet X. alapitási ünnepélye a városligeti Klemens helyiségben.
Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 7—12 és d. u. 2—7.
Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9-től d. u. 1.
Iparmuzeum a műcsarnok épületében d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Gazdasági és tanszermuzeum a Köztelken d. e. 10—12-ig és d. u. 2—4-ig.
Muzeumban: term. rajz és népismetár d. e. 9— d. u. 1.
Akademiai könyvtár d. u. 3—7-ig.
Egyetemi könyvtár d. u. 3—7.
Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1.
Állatkert nyitva egész nap.
Császárfürdőbe hajó indul félóránkint.
Margitszigetre hajó indul óránkint.

Kivonat a hiv. lap május 23-i számából.

Arverések a fővárosban. Rosenberg Móricz 1434 frtra becs. ingóságai jun. 1 (fő-utcza 31). Strassenreiter Antal 3018 forintra becs. ingatl. május 31 (torony-utcza 21. szám).

Arverések a vidéken. Szeiderer Anna 2566 frtra becs. ingatl. jun. 15 Szombathely. Strasskraba Mária 6233 forintra becs. ingatl. aug. 30 Pozsony. Pallesch Mátyás 269 frtra becs. ingatl. aug. 22 Malomháza (Sopron). Lehrman Arnold 3000 forintra becs. ingatl. julius 19 Bereczk és Soosmező (K.-Vásárhely). Darvassy Sándor 9600 forintra becs. ingatl. aug. 21 Nagyvárad.

Csődhirdetmények. Lepatsek József kecskeméti lakos ellen, bej. jun. 28. Csődbiztos: Csorba Károly törvényszékibiró, tömeggondnok: Magyar László ügyvéd.

Csődmegszüntetések. Steiner Kálmán szolnoki lakos ellen.

Pályázatok. A temesvári kir. pénzügyigazgatóságnál szemlészi, — a m. kir. tengerészeti hatóságnál III. oszt. révkalauzi állomásokra.

A kis lottó huzásai május 23-án.

Brünn	8	29	47	55	12

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Csávolszky Lajos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Fehér ló szálloda.
Dombay A. birt. Erdély.
Messa A. birt. Nagy-Kürtös.
Auerhammer F. Somlyóvásárh.
Bekker S. jző Kóka.
Emler S. hiv. Beszterczė.
Törvényes I. hiv. Sajta.
Alberti A. malomt. Bagh.
Schwarz I. kdő Debreczen.
Schwarz A. kdő Brassó.
Heim I. kdő Bécs.
Diamant F. fakdő Czegléd.
Bleuer A. kdő Süll.
Eckstein Zs. kdő Szecső.
Weiner A. kdő Bécs.
Paula I. kdő Debreczen.

Fehér hattyu szálloda.
Köhler I. vend. Bábolna.
Glauber V. kdő Temesvár.
Diamant I. kdő Temesvár.
Hoffer I. kdő Dombovár.
Perlgrund M. kdő Esztergom.
Schirf D. kdő Debreczen.
Polgár I. birt. T.-Polgár.
Deutsch M. birt. Czegléd.
Koharich A. hiv. Pozsony.
Ländler F. gazd. Gutta.
Treuhaft I. bérlő Stratzena.
Eisler M. mészáros Tokod.

Holzwarth-Frohner száll.
Lg. Raab E. birt. Stiebár.
Szumrák D. birt. Losoncz.
Diener E. birt. Anarcz.
Bruck G. mérn. Bécs.
Hoffmann O. mérn. Bécs.
Gwinner R. mérn. Bécs.
Kautzky I. mérn. Bécs.
Dr. Kestel S. ügyv. Bécs.
Abeles I. kdő Bécs.
Maier H. kdő Bécs.
Strauch A. hiv. Bécs.
Wilke K. gondnok Mosty.
Führer A. mérn. Pozsony.
Kohn I. és leánya Beszterczeb.
Keller I. mgzó Apatin.
Szommer A. kdő Érsekujvár.

Hungária szálloda.
Korbuly M. birt. Kolozsvár.
Molnár E. birt. Keszthely.
Gerey M. birt. Bukarest.
Ihász L. birt. Lebénye.
Leboczky L. birt Turóczm.
Vásárhelyi B. képv. B.-Jenő.
Dombay A. mgzó Kis-Endrö.
Petrich M. főszbiró Szabadka.
Turcsányi L. biró Kőszeg.
Dr. Pertits J. ügyv. Szabadka.
Frits Ö. ügyv Kolozsvár.
Sumichraszt A. Vágbesztercze.
Dr. Horváth M. Szabadka.
Dr. Landauer A. Szabadka.
Sossberger Gy. ügyv. Szabadka.
Dr. Berzsenyi D. Kis-Czell.
Follner A. mérn. Bécs.
Schneller I. tanár Pozsony.
Klimó V. ev. lelk. Radván.
Ehrhardt I. mgzó Landsberg.
Fellner H. hiv. Bpest.
Neumann A. hiv. Gyurgyevó.
Dr. Berzsenyi I. Kis-Czell.
Nemes I. k. jbiró Turócz.
Petrovics E. gazdt. Deregnyó.
Gálfy I. gyógysz. Szabadka.
Beck G. gyáros Doebeln.
Borgeoz M. kdő Prága.
Schlesinger D. kdő Szentes.
Taustik I. kdő Prága.
Schmidt F. kdő Sopron.
Martiuovits M. kdő Krajova.
Ackermann A. kdő Palánka.
Dombovics M. kdő Apatin.
Albucht O. kdő Berlin.
Doller J. kdő Bécs.
Baumgarten K. kdő Bécs.
Schreitmüller K. Landsberg.
Beer A. vend. Landsberg.

István fhg. szálloda.
B. Prónay A. birt. Valkó.
Levin Zs. mgzó Valkó.
Löwy V. kdő Zombor.
Ungár S. bérlő Várkony.

London szálloda.
Stander H. hiv. Lugos
Perién C. birt. Sladna.
Bercsán I. sütöm. Lugos.
Dobrosta kdő Bécs.
Baky A. hiv. K.-Sz.-Miklós.
Schäfer M. hiv. Szeged.
Stabel A. mérn. Grácz.
Thern M. mgzó Lugos.
Ziegler K. mgzó Lugos.
Kraft H. mgzó Lugos.
Kohn E. hiv. Temesvár.
Kohn D. mgzó Arad.
Rimbök K. igazg. Bécs.
Schubert T. titkár Lipcse.

Marchal-szálloda az «Angol királynő» hez.
Gr. Strachwitz H. Bécs.
B. Radvánszky G. Radván.
Gyivkó C. birt. M.-Bél.
Rado D. birt. Sonyéri.
Kempelen I. birt. Moha.
Grosse I. főfelügy. Bécs.
Dr. Sredoje Gy. ügyv. Szabadka.
Dr. Gyorgyevics M. N.-Becsk.
Königsberg I. kdő Bécs.
Graf P. kdő Bécs.
Oblath S. kdő N.-Becskerek.
Neumann E. kdő Arad.
Reichler B. kdő Arad.
Steinhaus D. kdő Arad.
Oblath M. kdő Szeged.

Magyar király szálloda.
Sterthal F. birt. Szalonta.
Naszády I. birt. N.-Kikinda.
Rácz Gy. birt. Kula.
Ertl J. birt. Szonta.
Mihaides M. mgzó Pozsony.
Kerekréthy M. Nyiregyháza.
Winkler L. tanár N.-Várad.
Dr. Meskó L. ügyv. Nyiregyh.
Szabó L. ügyv. Zenta.
Somossy Gy. lelk. N.-Várad.
Karnász I. szbiró Becskerek.
Almásy F. gazdt. Kapoly.
Dobrin R. kdő N.-Kanizsa.
Weiss I. kdő Barcs.
Heim I. kdő Eszék.
Klein I. kdő Sárosd.
Tramer I. kdő Krakkó.
Steiner M. kdő Brünn.
Pollák I. kdő Prága.
Rozenstok Gy. kdő N.-Palánka.
Weiss B. kdő Bécs.

Nemzeti szálloda.
Gr. Thoroczka M. Kolozsvár.
B. Schönberger J. altbn. Bécs.
Hild Gy. ezr. Szeged.
Szöke K. birt. Felcsut.
Fodor P. hirt Verbász.
Bruzék P. Emma Kis-Zellő.
Henrieri A. birt. Nógrád.
Vörös P. birt. Nógrád.
Tolnai A. birt. K.-Sz.-Miklós.
Kiss S. birt. Győr.
Turmann J. birt. Miskolcz.
Kapi Gy. igazg. Sopron.
Stering I. esp. K.-Hőgyész.
Lits S. főfelügy. Simonytornya.
Dr. Kósa I. ügyv. Nyitra.
Szendrőy E. ügyv. Győr.
Répászky A. ügyv. Miskolcz.
Somogyi Gy. Nyiregyháza.

Páris szálloda.
Steinfeld I. birt. Debreczen.
Kösler I. igazg. Bécs.
Reschák I. mgzó Bécs.
Makay S. mgzó Gyarmath.
Wolf A. kdő Varvár.
Hoszu A. hiv. Halas.
Oross Ch. mérn. Bécs.
Kaufmann M. kdő N.-Károly.
Gunst A. kdő K.-Sz.-Márton.
Reinlein A. kdő Marienfeld.
Stranszky I. kdő Stubenbaad.
Himmler A. kdő Gyarmath.
Cohn S. utazó Cassel.
Fekete A. utazó Szeged.
Landstein A. kdő Bécs.

Pannonia szálloda.
B. Fiáth F. főisp. Veszprém.
B. Maden birt. Pétervár.
Prónay P. birt. N.-Berczel.
Cziple Zs. birt. Sziget.
Mamusich A. ügyv. Szabadka.
Mogyoróssy J. ref. pap Z.lah.
Dukesz P. kdő N.-Várad.
Mezey F. kdő D.-Ványa.
Lénárd I. ügyv. Szabadka.
Dr. Kabald N. csillagv. Berlin.
Szilárdy Ö. birt. S.-Tarján.
Pemberger Gy. gazd. Záhony.
Juon I. kdő Bóhos.

Schmidt-Orient szálloda.
Spiller A. gyáros Stuttgart.
Schwarz I. éksz. Stuttgart.
Sztankoczy M. hiv. Debreczen.
Poszert J. kdő Debreczen.
Molnár L. ügyvj. Sándorfalva.
Mauter J. tanár Kassa.
Schalter A. ev. lelk. Kralacz.
Bodisky M. ev. lelk. Pongyolok.
Geduly F. ev. lelk. Lónyabánya.
Vitáris J. postam. Lónyabánya.
Lehotay P. birt. Lónyabánya.
Stern A. gőzmt. Verpelét.
Lukovits R.-né B.-Gyula.
Plohak F. malomt. Cetrobats.
Elfer R.-né B.-Gyarmat.
Rosenheim J.-né Kassa.

Tigris szálloda.
Osztroluczky G. birt. Pozsony.
Ruprecht L. birt. Sajtoskál.
Szeberényi I. ügyv. B.-Csaba.
Fried S. orvos Bécs.
Prepeliczay ügyv. Temesvár.
Achim A. főesp. Szarvas.
Raab K. esp. K.-Bánya.
Bakay P. lelk. Ocsora.
Jeszenszky lelk. M.-Berény.
Mihályfy I. tanár Szarvas.
Spitzer G. bérlő Ada.
Schleifer K. hiv. Pozsony.

Vadászkürt szálloda.
Kovácsics A. birt. Zombor.
Antunovits M. birt. Zombor.
Radvánszky K. birt. Sztarnya.
Máriássy D. birt. Eperjes.
Máriássy Mária birt. Eperjes.

Arany sas szálloda.
Nyáry L. birt. N.-Körös.
Schalkház I. birt. Esztergom.
Fogarasi N. birt. Erdély.
Draskovich F. birt. Kalocsa.
Mike S. birt. Kalocsa.
Sugár V. kdő Miskolcz.
Dr. Medveczky S. R.-Szombat.
Dr. Asztalos Gy. Erdély.
Szigethy G. hiv. Erdély.
Szilassy I.-né birt. Pata.

Erzsébet szálloda.
Antonescu I. képv. N.-Bogsán.
Csiky F. birt. M.-Vásárhely.
Nagy I. és neje Némethi.
Tannert I. birt. P.-Sz.-Király.
Keresztesy K.-né birt. Kassa.
Hollósy E. birt. Paracska.
Blau I. kdő Dabas.
Olbé L. trv. biró Eger.
Bathó I. ügyv. Jászberény.
Steiner M. hiv. Komárom.

Európa szálloda.
B. Schwarz Gy. tőzsér Bécs.
Szarka M.-né birt. Csongrád.
Mr. Hitzoff F. Sz.-Pétervár.
Mr. Kubasoff P. Sz.-Pétervár.
Nulik Mária mgzó Bécs.
Heyder Gy. kdő Bécs.

Elhaltak Budapesten 1883. május 21.

Szuchanik K. 57 é. napsz.-nő utról tüdővész.
Peitler F. 47 é. kömüves VI. k. sugár-ut 2. tüdővész.
Pap L. 46 é. hentes VIII. k. vig-u. 3. tályog.
Fürpasz B. 59 é. napszámos VIII. k. vig-u. 12. tüdővész.
Gaar K. 4 é. molnár leánya II. k. medve-u. 10. gyomorhurut.
Benko M. 80 é. napsz.-nő II. k. retek-u. 83. aggkór.
Kohn I. 14 é. fuv. fia II. k. rókus-u. 15. kimerülés.
Novák F. 55 é. aszt. II. k. Sármány-u. 12. tüdőlob.
Margit J. K. 22 é. szatócs neje III. k. tavasz-u. 3. tüdőgümő.
Dörner Z. R. 74 é. gépész özv. III. k. sz.-endrei-u. 9. gümőkór.
Kovácsi Zs. 4 é. bognár fia III. k. sz.-endrei-u. 66. szivbaj.
Löb A. 29 é. bérkocsi neje I. k. Gellértrakpart 10. tüdőgümő.
Althab J. 3 é. czipész fia I. k. Gellértrakpart 14. diphteritis.
Bosnyakovics J. 1 é. kdő fia I. k. hadnagy-u. 47. bronchitis.
Klein S. 3 é. kocsis fia VII. k. rózsa-u. 11. croup.
Oszter Antal 57 é. vasuti hivt. VII. k. rózsa-u. 33. tüdővész.
Tabár F. 2 é. borbély fia népszinház-u. 38. gümőkór.
Sipos M. 27 é. napsz. VIII. k. templom-u. 30. tüdőlob.
Leitner A. 26 é. házmester neje V. k. vadász-u. 13. gümőkór.
Troják A. 44 é. napsz. V. k. Haggenmacher-malom megfulás.
Sehamburg J. 62 é. mgzó V. k. vadász-u. 34. tüdőlob.
Bauer J. 25 é. bérkocsis I. k. Attila-u. 109. öngyilkos.
Kummer Z. M. 42 é. hivt. özv. I. k. uri-u. 24. agykérlob.
Trözter E. 2 é. pinczér leánya VIII. k. zerge-u. 7. tüdőgümő.
Rosenstein E. 44 é. özvegy VIII. k. koszoru-u. 17. szivbaj.

NYILT-TÉR.

A f. é. **junius 1-én** lejáró magyar **papirjáradék szelvények** általunk már **e hó 26-ától** kezdve minden **lovonás nélkül** beváltatnak.

Magyar leszámitoló és pénzváltóbank.
Dorottya utcza 6.

A ROHITSI savanyuviz ,Tempel-forrás' előnyös alkatrészeinél fogva ajánltatik, mint a legkedveltebb **üditő savanyuviz**, továbbá **gyomor- és bélhurut, gyomortágulás, váltóláz, görcsös állapot, emésztéshiány, lép- és májdaganatok, sárgaságtünetek, epekő**, s egyáltalában minden **hurutos bántalmaknál**.
Főraktár Magyarország és tartományaira **HOFFMANN JÓZSEF** nagykereskedő czégnél **Budapesten**, akadémia-utcza 8. szám. 6472

Egy orvos-sebésztudor,
ki hajlandó volna egy nagy, számos év óta fenálló praxist átvenni, kerestetik. Ajánlatok Dr. Nr. 100 jegy alatt e lap kiadóhivatalába intézendők. 6772

A beállott gyapju nyirási idény alkalmából bátorkodunk a t. gyapju termelő és kereskedő uraknak több mint 40 év óta fenálló gyapju mosó gyárunkat becses figyelmébe ajánlani.
Bővebb tudósitással kivánatra készséggel szolgálunk. 6771
Wolfner Gyula és Társa.
gyapju-mosó gyára Budapesten
iroda: Károly-körut 9. sz. a.

Az általános közkedveltségben részesült
mohai ÁGNES forrás
hazánk egyik legszénsavdúsabb
SAVANYUVIZE
kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a viz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyeken a szervi élet támogatása s az idegrendszer müködésének fölfokozása kivánatos.
Borral használva már is kiterjedt kedveltségnek örvend.
Forrásleirások kivánatra ingyen szolgáltatnak.
Friss töltésben mindenkor kapható
ÉDESKUTY L.
m. k. udv. szállitónál, Budapest, Erzsébet-tér 7.
Ugyszintén minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben. 6494

1864-es igérvények
folyó évi junius hó 1-én tartandó huzásra.
Főnyeremény o. é. 200,000 forint.
Elárusitja 4 forintjával és 50 kr. bélyegdijért 6744
LUFF M. illatszerész,
Budapesten, váczi utcza 28. sz.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.
Budapest, május 24-én.
TUROLLA EMMA k. a. utolsó vendégjátékául:
Borgia Lucretia.
Opera 3 felv. Forditotta Jakab I. Zenéjét szerzette Donizetti.
Személyek:
Don Alfonso — Ódry
Donna Borgia — Turolla
Gennaro — Hajós
Maffio Orsini — Saxlehner E.
Jeppo Liveretto — Vass
Don Apostolo — Szendrői
Ascanio — Zsitvai
Oloferno — Kiss D.
Gubetta — Tallián
Rustighello — Dalnoki
Pohárnok — Ujvári
Az opera után:
ROCOCO.
Ballet 1 felv. Szerzette és betanitotta Campilli Fr. Zenéjét szerzették Liszt Ferencz, Weber K. M. és többen.
Kezdete 7 órakor.
Holnap, május 25-én.
GABÁNYI ÁRPÁD ur felléptéül:
Uj betanulással először:
HÁROM KALAP.
Vigj. 3 felv. Irta Hennequin A. Forditotta Szerdahelyi K.
Ezzel:
ŐSZINAPSUGÁR
Vigjáték 1 felv. Irták Meilhac és Halevy, forditotta Kuliffay.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, május 24 én.
BLAHA LUIZA asszony mint vendég.
A FÜTTY.
Eredeti népszinmü dalokkal 4 felvonásban. Irta Nyirő Sándor. Zenéjét Serly L.
Személyek:
Bus Pál — Tamássy
Kata — Párt҆ényiné
Katicza — Blaha L. assz.
Vig Péter — Tihanyi
Sára — Klárné
Peti — Szabó
Penna Márton — Solymosi
Gubics — Horváth
Az alispán — Mezei
Alispánné — Rákosi Szidi
Izé — Kassai
Sáp — Ujvári
Öregbiró — Kovács
Deres Jóska — Vidor
Rongyos ember — Eőry
Csendbiztos — V. Kovács
Verbunkos kápl. — Hatvani
1-ső parasztg. — Behumi
2-ik » — Füredi
3-ik » — Izsó
Egy asszony — Zárainé
1-ső paraszt fiu — Ágostoni B.
2-ik » » — Németh G.
Kezdete ½8 órakor.
Holnap, május 25-én.
BLAHA LUIZA asszony mint vendég.
Ez évadban utolszor:
A koldusdiák.
Operette 3 felv. Irta Zell és Genée. Forditották Evva Lajos és Fái J. Béla. Zenéjét szerzette Millöcker Károly.

NÉMET SZINHÁZ.
Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*
Budapest, május 24-én.
A Wagner Richárd-szinház vendégjátéka. Neumann Angelo vezetése alatt és a Wagner-Richard-szinház művészei és művésznőinek közremüködése mellett. Egyszeri összelőadás Wagner Richardtól.
Der Ring des Nibelungen.
Ünnepi szinjáték három estében és egy előestében.
DIE VALKÜRE.
Előest 3 felv.
Kezdete ½8 órakor.

IDŐJÁRÁS május 23. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700 +	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	64.9	DNY 2	+ 9.5	▲2	◐
Beszterce	—	—	—.—	—	—
Beszterczebánya	62.2	E 1	+ 8.4	—	●
Budapest	64.1	ENY 1	+ 11.2	—	◔
Csáktornya	64.9	DNY 2	+ 11.1	—	◐
Debreczen	63.3	DK 2	+ 10.0	—	◐
Eger	64.3	EK 2	+ 8.3	1	◔
Eszék	—	—	—.—	—	—
Fiume	65.8	NY 1	+ 13.5	—	◐
Késmárk	64.0	NY 3	+ 6.4	n	●
Keszthely	65.9	E 2	+ 11.6	—	◔
Kolozsvár	63.2	NY 2	+ 7.8	—	◔
Magyar-Óvár	64.9	NY 1	+ 12.8	—	○
Mármaros-Sziget	62.5	DK 1	+ 6.8	2	◐
Nagy-Enyed	65.1	EK 1	+ 7.0	—	◐
Nagy-Szeben	63.8	ENY 2	+ 8.2	18	◐
Nagyvárad	63.2	DK 2	+ 9.1	—	○
Orsova	64.5	ENY 2	+ 10.0	2	●
Pancsova	65.4	ENY 1	+ 10.0	2	●
Selmeczbánya	64.7	NY 4	+ 7.0	—	◐
Sopron	64.5	E 1	+ 12.0	11	◐
Szatmár-Németi	60.0	NY 3	+ 8.6	1	◐
Szeged	63.6	ENY 1	+ 10.4	—	●
Sepsi-Szt-György	60.5	NY 1	+ 7.0	5	●
Szolnok	63.6	NY 4	+ 10.8	▲3	●
Temesvár	—	ENY 2	+ 10.0	3	●
Trencsén	63.0	◎	+ 10.6	1	◐
Ungvár	60.5	ENY 2	+ 7.4	—	◐
Zágráb	65.4	D 2	+ 10.6	—	○
Bécs	65.2	NY 2	+ 12.2	—	●
Bregenz	67.3	DK 1	+ 10.7	—	○
Lesina	66.7	◎	+ 15.0	—	○
Pola	66.2	ENY 1	+ 19.4	—	○
Prága	64.8	D 1	+ 10.1	—	●

Áttekintése a mai időjárásnak:
Európában: A nagy légnyomás (767—768) a kontinens délnyugati, a depresszió (755—756) annak északkeleti részében van. — Mérsékelt szelekkel az idő nyugaton derült, keleten változó, részben csapadékokkal. A hőmérséklet kissé nagyobbodott. — A Balkán félszigeten tegnap havazott.
Hazánkban: Többnyire északnyugati és nyugati mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet valamint a légnyomás is kissé nagyobbodtak. Az idő nyugaton lassu derülést mutat; keleten változó felhőzetü, esőkkel. — Aradon és Szolnokon kevés jégeső volt.

Kilátás a jövő időre:
Hazánkban: Kevés hőváltozás mellett többnyire változó felhőzet, helyenkint esőkkel várható.

VIZÁLLÁS 1883. május 23.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	3.08	—	apadó	M.-Sziget	1.13	—	apadó
Komárom	3.00	—	változtl.	Beregszász	—	—	—
Budapest	3.20	—	áradó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	4.26	—	áradó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	4.39	—	apadó
Ujvidék	4.95	—	apadó	Szolnok	6.21	—	apadó
Pancsova	4.74	—	változtl.	Szeged	7.11	—	apadó
Orsova	4.48	—	áradó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	1.44	—	áradó
Barcs	1.71	—	apadó	**Maros**			
Eszék	3.06	—	áradó	Arad	2.30	—	áradó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	5.53	—	áradó	Temesvár	0.61	—	áradó

FANRKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései május 23.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	77 k/g frttól	77 k/g frtig	78 k/g frttól	78 k/g frtig	79 k/g frttól	79 k/g frtig	80 k/g frttól	80 k/g frtig	81 k/g frttól	81 k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig
bánsági buza ó	szilárd	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
tiszavidéki «	«	10.10	10.15	10.20	10.30	10.35	10.45	10.50	10.55	10.60	10.65	— —	— —	— —	— —	— —	— —
pestvidéki «	«	10.05	10.10	10.15	10.25	10.30	10.40	10.45	10.50	10.55	10.60	— —	— —	— —	— —	— —	— —
fehérmegyei «	«	10.05	10.10	10.15	10.25	10.30	10.40	10.45	10.50	10.55	10.60	— —	— —	— —	— —	— —	— —
bácskai «	«	10.10	10.15	10.20	10.30	10.35	10.45	10.50	10.55	10.60	10.65	— —	— —	— —	— —	— —	— —
m. északk. «	«	9.75	9.80	9.85	9.90	9 95	10.—	10.10	10.15	10 15	10.20	— —	— —	— —	— —	— —	— —

Gabona	Ó vagy új	Faj	Irányzat	Minőségü suly hektoliterenként	100 kilogramm ára frt -tól	kr.	frt -ig	kr.
rozs	ó	—	szilárd	70—72	7	50	7	70
árpa	«	takarmány	szilárd	60—62	6	90	7	20
«	«	égetni való	«	62—64	7	20	7	80
«	«	sörfőzdei	«	64—66	8	—	8	90
zab	ó	—	szilárd	37—40	6	40	6	80
tengeri	uj	bánsági	szilárd	75	6	70	6	75
	«	másnemü	szilárd	73	6	60	6	65
köles	«	—	szilárd	—	7	—	7	75
káposzta-repcze	«	—	«	nélkül	—	—	—	—
bánsági repcze	«	—	«	—	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr.	áru frt	áru kr.
buza	—	tavaszra	—	—	—	—
	lanyha	őszre	10	26	10	28
tengeri	lanyha	máj.—juniusra 1883.	6	75	6	77
zab	—	tavaszra	—	—	—	—
	lanyha	őszre	6	70	6	72
repcze káposzta	lanyha	aug.—szeptemberre	14 2/8	—	14 3/8	—
« bánsági	—	julius—augusztusra	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	6%	120.30	120.60
Magyar királyi aranyjáradék adómentes kisorsolt	6%	120.30	120.60
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	89.05	89.35
Magyar papirjáradék adómentes	5%	87.25	87.55
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	137.75	138.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	138.25	139.—
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	— —	— —
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	91.75	92.25
Magyar 1873. keleti vasutarany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	113.25	—.—
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	99.—	99.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		114.50	115.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		114.50	115.50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	109.75	110.50
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	— —	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	99.75	100.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	98.25	99.—
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	98.50	99.25
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	98.—	98.50
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	99 —	102.—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	99.—	99.75
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	93.25	93.75
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)		—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	97.50	98.—
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov.	5%	78.50	78.75
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	5%	78.50	78.75
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius	5%	79.—	79.25
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október	5%	79.—	79.25
Osztrák aranyjáradék 4% kamat	4%	98.75	99.25
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	93.50	93.75
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p.p.	4%	119.50	120.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	135.—	136.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	138.75	139.75
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		170.—	171.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		170.—	171.—
Pest város kölcsöne 1870-ből	6%	103.75	104.25
Pest város kölcsöne 1871-ből	6%	103.75	104.25
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne	5%	97.—	97.25
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	32.—	33.—

RÉSZVÉNYEK.

Osztal 1882-re	ÉRTÉKPAPIROK	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
	a) Bankok.			
12.—	Ált. magyar municipalis hitelint.	200	198.—	205.—
5.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
9.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	99.50	100.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Iparbank, budapesti	100	28.—	29.—
2—	Központi partársulati hitelintézet	80	— —	— —
19.50	Magyar Általános Hitelbank	200	301.50	302.—
12.46 7/8	Magyar jelzálog-hitelbank	200	— —	— —
6.23 7/16	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	106.50	107.—
5.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	90.—	90.50
9.46	Magyar országos bank részv.-társ.	100	— —	— —
17.50	Osztrák hitelintézet	160	304 80	305.—
45.—	Osztrák-magyar bank	300	840.—	842.—
13 —	I. magyar iparbank	150	165.50	166.—
—.—	I. magyar iparbank II. kib.	150	151.—	153.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	571.—	573.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	— —	— —
7.—	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
12.50	Bécsi biztositó társaság	200	223.—	230.—
13.50	Bécsi élet-ésjáradék-biztos. társ	200	258.—	260.—
192.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3440.—	3450.—
—.—	Foncière pesti biztositó intézet	100	73.50	74.—
2.96 9/16	Magyar-franczia biztos. társaság	50	— —	— —
46.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	1000.—	1020.—
	c) Gőzmalmok.			
50.—	Concordia gőzmalom	500	560.—	565.—
120 —	Első budapesti	500	1260.—	1270.—
20 —	Erzsébet malom	200	253.—	255.—
60 —	Hengermalom	500	670.—	680.—
35.—	Lujza	160	282.—	284.—
35.—	Molnárok és sütők	200	370.—	372.—
150 —	Pannonia	1000	1260.—	1270.—
50.—	Viktória	300	450.—	454.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
12.—	«Adria» magy. tengeri hajózási részv.-t.		210.—	215.—
— —	Alföld-fiumei	200	171.—	171.50
— —	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
— —	Báttaszék-dombovári	200	168.50	169.50
2 —	Déli vasut	200	150.—	151.—
— —	Észak-keleti vasut	200	159.—	159.50
— —	Erdélyi vasut	200	163.50	164.—
— —	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	— —	—.—
— —	Kassa-oderbergi vasut	200	145.50	146.—
— —	Magyar-galicziai vasut	200	162.50	163 50
— —	M.nyug.v.(székesf.-győr-gráczi v.)	200	167.—	168.—
— —	Osztrák-magyar államvasut	200	332.75	333.—
— —	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
— —	Tiszavidéki vasut	200	249.—	250.—

Osztal 1882-re	ÉRTÉKPAPIROK	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
—.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	600.—	602.—
26.—	Pesti közuti vaspálya	200	418.50	419.50
16.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy.		243.—	248.—
	e) Takarékpénztárak.			
5.50	Budapest III. kerületi	50	62.—	64.—
33.—	Országos központi	300	480.—	485 —
300.	Pesti első hazai	1000	4570.—	4585.—
34.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	485.—	488.—
4.50	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	96.—	98.—
	f) Különféle vállalatok.			
8—	Alagut	105	113.—	114.—
7.50	Általános waggon-kölcsönzőtárs.	80	94.—	95.—
—.—	Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	—.—	—.—
10.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	155.—	157.—
50.—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	705.—	708.—
28.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	414.—	416.—
14.—	Gyapjumosó és bizt. első magyar	200	—.—	—.—
28.—	Kereskedelmi testület épülete	210	590.—	595.—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	536.—	539.—
60.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	840.—	850.—
9.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	130	159.50	160.—
— —	Nemzetk. waggon-kölcsönző-r. t.	100	113 50	114.50
—.—	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
— —	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	125.75	126 25
7 —	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	116 —	117.—
18.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	239.50	240.—
3.—	Schlick-féle vasönt. s gépgy. II. kib.		—.—	—.—
40.—	Serfőzde első magyar	400	625.—	630.—
30.—	Sertéshizlaló	200	370.—	375.—
— —	Sóskuti kőbánya	200	47.—	50.—
20.—	Spodium és csontlisztgyár	200	263.—	265.—
— —	Szálloda részvény-társaság	200	81 —	82 —
5.—	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	108.—	109.—
—.—	Téglagyár, kőbányai	160	246.—	248.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	102.25	103.—
	Magy. földhitelintézet papirérték	5%	101.—	101.50
	Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	94.—	94.50
	Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	119.75	120.25
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.20	101.45
	Magyar jelzálogbank	5%	98.25	98.75
	Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	100.—	101.—
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	100.30	100.60
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	99.—	99.50
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	92.—	92.30
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék-és hitelintézet	6%	99.80	100.30

ÉRTÉKPAPIROK	Befizetett frt		Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.				
Alf.-fiumei v. (n.v.-északi von.)	200	5%	97.75	98.25
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	94.50	95.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	93.25	93.75
Dunagőzhajózási társulat	300	5%	— —	— —
Dunagőzhajózási társulat	100/200	6%	— —	— —
Észak-keletivaspálya	300	5%	92 —	92.50
Észak-keletivaspálya (aranyban)	300	5%	115.50	116.50
Észak-keletivaspálya (aranyban)	1000	6%	125.—	126 —
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	6%	— —	— —
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	93 50	94 —
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	92 50	93.—
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.)	200	5%	96 —	96 50
Magyar nyugativasut 1874. kib.	200	5%	95.—	96 —
M.vas.elsőbbs. beruh.aranyban	200/1000	5%	111.—	111.50
I. erdélyi vaspálya	200	5%	93.25	93.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	— —	— —
Kassa-oderberg ivasut, ezüstben	200	5%	97.25	97 75
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn.v.)	300	5%	93.75	94.50
Kassa-oderb. v. (osztrákvonal)	200	5%	— —	— —
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)	100	5%	119 —	120 —
Osztrák-magyar államvasut		5%	— —	— —
Tiszavidéki vasut		5%	101.—	101.75
Budapesti lánczhid	100	6%	103.25	103.75
Kőszén- és téglagyár kötvények	100	6%	— —	— —
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.25	98.—
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			170.50	171.50
Budavárosi sorsjegy			41.50	42.50
Keglevich sorsjegy			17.50	18.50
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.			6.40	6 70
Osztrák vörös kereszt-egylet			12.20	12.50
Pálffy sorsjegy			37.—	37.50
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.65	5.67
Császári királyi arany (kör.)			5.65	5.67
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.51	9.53
20 frankos arany			9.51	9.53
20 márka			11.72	11.74
Török aranylira			—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			58.55	58.65
Váltók árfolyama (látra).		Bank-k.láb		
Német bankpiaczok 100 márk		4%	58.60	58.75
Amsterdam 100 hollandi frtért		4%	99.30	99.60
Brüssel 100 frankért		4%	47.50	47.60
Páris 100 frankért		3%	47.55	47.65
Marseille 100 frankért		3½%	— —	— —
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3%	47.50	47.60
Zürich 100 frankért		3%	47.50	47.60
London 10 font sterlingért		3%	120.—	120.30
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olasz bankpiaczok 100 lire nuove ital.		5%	— —	— —

Bécsi tőzsde május 22.

A) **Általános államadósság.**	PÉNZ	ÁRU
Egységes jár., papir, május—novemb. 5%	78.45	78.60
Egységes járadék, papir, febr.—aug. 5%	78.45	78.60
Egységes járadék, ezüst január—jul. 5%	79.05	79.20
Egységes járadék, ezüstb. ápr.—okt. 5%	78.95	79.10
Sorsolással, 1854-ből 250 frt sorsj. pp. 4%	119.75	120.25
Sorsolással, 1860-ból 500 frt sorsj. o. é. 5%	135.—	135.50
Sorsolással, 1860-ból 100 frt sorsj. o. é. 5%	138 75	139.25
Sorsolással, 1754-ből 250 frt sorsj. o. é.	170.—	170.50
Sorsolással, 1860-ból 500 frt sorsj. o. é.	170.—	170.50
Como-járadék 42 lira	37.—	39.—
Államjószági jelzáloglevél 120 frt 5%	148.30	148.80
Bécs-glogn. v. els. jegy. 100 frt p. p. 5%	98.—	— —
B) **A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államadóssága.**		
Osztrák aranyjár. adómentes 100 frt 4%	98.75	98.90
Osztr. papirjár. visszafiz. 1881 100 frt 5%	93.45	93.60
C) **A magyar korona országainak államadóssága.**		
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt 6%	120.30	120.50
Kisorsolt magyar aranyjár. 100 frt 6%	120.50	120.70
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt 4%	89.—	89.15
Magyar papirjáradék 100 frt 5%	87.20	87.35
Magyar vasuti kölcsön. 120 frt ezüst 5%	138.75	139 25
Magyar vasuti kölcsön. 120 frt ar. k. 5%	137.50	138.—
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt 6%	—.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1869-ből 300 frt 5%	91.80	92.10
Keletivasutiál. kötv. 1873-ból 300 frt 5%	112.75	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1876-ból 100 frt 5%	99.35	99.60
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100 frt 5%	— —	— —
Magy. államkölcs. 1873. sors. 100 frt 5%	—.—	—.—
Magyar urbéri válts. kötvény 100 frt 5%	—.—	—.—
M. szőlődézsma-válts. kötv. 100 frt 5%	97.25	98.—
Magyar nyeremény-kölcsön 100 frt	114.50	115.—
Magyar nyeremény-kölcsönà 50 frt	114.50	115.—
M. tiszav. s szegedi ny. sorsj. 100 frt 4%	110.—	110.25

D) **Földteherm. kötv. 100 frt pp.**	PÉNZ	ÁRU
Csehországi 5%	106.—	107.—
Bukovinai 5%	98.20	98.60
Galicziai 5%	98.75	99.—
Karinthiai 5%	105.50	— —
Krajna és tengerparti 5%	104.	105 —
Morvaországi 5%	104.25	105.25
Alsó-ausztriai 5%	105.75	106.75
Felső-ausztriai 5%	104.50	105 50
Salzburgi 5%	102.—	— —
Sziléziai 5%	110.—	— —
Stiriai 5%	103.—	105.—
Tiroli 5%	99.—	— —
Horvát- és szlavonországi 5%	99.—	102.—
Erdélyi 5%	99.30	99.80
Temesi bánság 5%	98.75	99.25
Temesi 1867-iki sorsolási záradék 5%	98.—	98.50
Magyar 5%	99.75	100.—
Magyar 1867-iki sorsolási záradék 5%	98.70	99.20
E) **Más közkölcsönök**		
Dunaszabályoz. sors. 1870-ből 100 frt 5%	113.75	114.25
Dunaszab. kölcsön 1878-ból 100 frt 5%	102.60	103.—
Pestvárosi kölcsön 1871 6%	103 50	—.—
Pestvárosi kölcsön 1880 5%	97.25	97.75
Triesztvárosi kölcs. 1865 6%	—.—	—.—
Triesztvárosi kölcs. 1879 6%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1867 5%	101.75	102.50
Bécsvárosi kölcsön 1874 (ar. v. ez.) 5%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (sorsolás)	123.50	124.—
Olasz járadék 100 lira 5%	—.—	—.—
Szerb nyer. kölcs. 100 frk 3%	32.—	32.50
Török vasuti kölcsön 400 frk	26.—	26.50
F) **Záloglevelek, jelzálog-kötvények és kötvények** (100 frtért).		
Osztr. ált. földh.-int. sors. ar. v. ez. 4½%	118.20	118.60
Osztr. ált. földh.-int. 33 éves visszf. 5%	— —	— —
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf. 5%	—.—	—.—
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf. 4½%	95.25	95.50
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf. 4%	91.80	92.30
Csehorsz. földh.-társ. 36 éves visszf. 5½%	104.—	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf. 5%	102.50	103.—

	PÉNZ	ÁRU
Központi földhitelint. bank 38 é. 5%	100.—	100.50
Gácsországi földhitelintézet 18 é. 6%	—.—	101.—
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é. 5%	101.20	101.70
Osztrákjelzálogbank 10 éves visszf. 5½%	100.50	102.-
Osztrák jelzálogbank sorsolással 5%	101.—	101.50
Osztrák-magyar bank 5%	100.20	100.50
Osztrák-magyar bank 4½%	99 35	99.50
Osztrák-magyar bank 4%	92 05	92.20
Első osztrák takarékp. sorsol. 30 év 5½%	101.75	102.25
Első osztrák takarékp. sorsol. 32 év 5½%	101.75	102 25
Magyar földhitelintézet 5½%	102.25	103.25
Magyar földhitelint. sorsolása 33 év 5%	100.50	101.50
Magyar földhitelint. sorsolása 4½%	94.—	94.25
Magyar földh.-int. sors. 39 év arany 5%	119.60	120.—
Magyar jelzálogbank 25 évi sors. 5½%	101.—	—.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors. 5½%	101.—	—.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors. 5%	98.25	98.75
G) **Elsőbbségi kötvények.**		
Albrecht pálya 300 frt ezüst 5%	95.—	95.50
Alföld-fiumei pálya 200 frt ezüst 5%	97.90	98.20
Arad-temesvári vasut 200 frt ezüst 5%	— —	— —
Cseh északi vasut 300 frt 5%	103.75	104.25
Cseh nyugati vasut 300 frt 5%	100.40	100.70
Dunagőzhajózási társ. 300 frt ezüst 5%	113 —	—.—
Dunagőzhaj. társ. 100/200 frt ezüst 6%	107.75	108.25
Dunagőzhajózási társ. 200 frt arany 5%	—.—	—.—
Duna-drávai pálya 200 frt ezüst 5%	93.40	93.90
Erzsébet pálya 100 frt ezüst 5%	102.—	102.25
Erzsébet p. 300 frt o. é. 1862-iki kib. 5%	102.—	102.25
Ferdinánd északi pálya 100 frt p.p. 5%	105.—	105.50
Ferdinánd északi pálya 100 frt o.é. 5%	100.25	101.—
Ferdinánd északi pálya 300 frt ez. 5%	107.—	107.75
Ferencz-József pálya 200 frt ez. 5%	103.30	103 60
Pécs-barcsi pálya 200 frt ez. 5%	101.—	101.50
Károly-Lajosgácsi pálya 300 frt o.é. 4½%	98.80	99.10
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez. 5%	97.25	97.55
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ez. 5%	94.—	94.50
Lemb.-czern.-jassii p. I. kib. 300 frt o.é.	94.50	95.—
Lemb.-czern.-jassii p. II. kib. 300 frt ez.	99.20	99.50
Lemb.-czern.-jassii p. III. kib. 300 frt ez.	95.75	96.—
Osztrák észak-nyugati p. 200 frt ez. 5%	102.75	103.25

	PÉNZ	ÁRU
Rudolf-pálya 300 frt ez. 5%	101.50	101.75
Erdélyi pálya 200 frt ez. 5%	93.25	93.60
Osztrák államvaspálya 500 frank 3%	182.—	182.25
Osztr. állam.-p. 1874. kib. 500 frank 3%	178.—	180.—
Déli pálya 500 frank 3%	139.—	139.50
Déli pálya 200 frt ar. 5%	120.50	120.90
Dél-északném. összek.-p. 100 frt o.é. 5%	97.50	98.50
Dél-é.-n. összek.-p. 1879. k. 100 frt o.é. 5%	96.60	97.—
Tiszavidéki pálya 1000 frt o.é. 5%	101.—	101.25
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt o.é. 5%	94.—	94.25
Magyar észak-kel. pálya 300 frt ar. 5%	91.90	92.20
M. nyug. (Székesf.-győr-grácz) 200 frt 5%	96.—	96.50
H) **Különféle sorsjegyek.**		
Hitelintézet 100 frt o.é.	170.50	171.—
Clary 40 frt p.p.	38.25	38.75
Dunagőzhajózási 100 frt p.p.	108.—	109.—
Innsbruck városi 20 frt o.é.	20.50	21.25
Keglevich 10 frt p.p.	17.50	18.50
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o.é.	17.75	18.25
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o.é.	23.—	24.—
Buda város kölcsöne 40 frt o.é.	41 50	42.50
Pálffy 40 frt p.p.	37.—	37.50
Vörös-kereszt sorsjegy 10 frt o.é.	12.05	12.30
Rudolf alapitvány 10 frt o.é.	18.75	19.25
Salm 40 frt p.p.	52.50	53.—
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o.é.	23.—	23.50
St.-Genois 40 frt p.g.	45.—	45.50
Stanislau városi 20 frt o.é.	22.50	23.50
Trieszt városi 100 frt p.p.	127.50	128.50
Trieszt városi 50 frt o.é.	64.—	65.—
Waldstein 20 frt p.p.	28.50	29.—
Windischgrätz 20 frt p.p.	37.25	38.25
Nyereményjegyek 3%-nyi kölcsön	25.—	28.—
Magyar vörös kereszt-sorsjegy 5 frt o. é.	6.40	6.50
I) **Bankok részvényei.**		
Angol-osztrák bank 200 frt 5%	113.25	113.50
Bécsi banktársulat 200 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi bankegyesület 100 frt 5%	107.30	107.60
Osztrák ált. földhitelintézet 200 frt 5%	219.50	220.25
Pestimagyar keresked. bank 500 frt 5%	— —	—.—
Keresked. és ipar hitelintézet 160 frt 5%	303	303.25
Magyar általános hitelbank 200 frt 5%	299.75	300.25

	ÁRU	PÉNZ
Alsó-ausztriai leszámit. társ. 500 frt 5%	858.—	862.—
Magy. lesz. és pénzváltó bank 100 frt 5%	89.50	90.—
Bécsi giro- és pénztáregylet 200 frt 5%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank 200 frt 5%	61 —	63 —
Magyar jelzálogbank II. kib. 200 frt 5%	106.25	106.75
Osztrák tartományi bank 200 frt 5%	131.—	131.50
Magyar országos bank 200 frt 5%	— —	— —
Magyar ált. municip. hit.-int. 200 frt 5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt 5%	838.—	839.—
Unio-bank 100 frt 5%	116.40	116.70
Általános forgalmi bank 140 frt 5%	145.75	146.25
K) **Közleked. vállalatok részv.**		
Albrecht pálya 200 frt o.é.	81.—	82.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt o.é. 5%	171.25	171.75
Buschtiehradi vasut 500 frt p.p. 5%	900.—	902.—
Buschtiehradi v. (lit. B.) 200 frt o.é.	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társas. 500 frt p.p.	599.—	600.—
Duna-drávai pálya 200 frt ez. 5%	168.75	169.25
Erzsébet pálya 200 frt p.p. 5%	220.75	221.25
Erzséb. p. Lincz-Budweis 200 frt o.é. 5%	—.—	—.—
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p.p. 5%	2812.—	2817.—
Ferencz-József pálya 200 frt o.é. 5%	196.25	197.25
Pécs-barcsi pálya 200 frt o.é. 5%	219.50	220.50
Károly-Lajosgaliczicz. p. 200 frt o.é. 5%	301.25	300.75
Kassa-oderbergi pálya 200 frt o.é. 5%	145.25	145.75
Lemberg-czern.-jassi p. 200 frt o.é. 5%	170.50	171.—
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt o.é. 5%	676.—	678.—
Osztrák északnyugoti p. 300 frt o.é. 3%	199.50	200.—
Rudolf-pálya 200 frt o.é. 5%	168.—	168.75
Első erdélyi pálya 200 frt o.é. 5%	163.75	164.25
Osztrák államvasuttárs. 200 frt o.é. 5%	333.—	333.50
Déli pálya 200 frt o.é. 5%	149.50	149.75
Déléscak-ném. összek. p. 200 frt o.é. 5%	149.25	149.75
Tiszavidéki pálya 200 frt o.é. 5%	249.50	250 50
Bécsi Tramway 200 frt o.é. 5%	217.75	218.—
Magy. gácsországi pálya 200 frt o.é. 5%	162.25	163.—
Magyar északkeleti pálya 200 frt o.é. 5%	158.75	159.25
M. nyug. székesf.-gráczi 200 frt o.e. 5%	167.—	168.—
L) **Iparvállalatok részvényei.**		
Osztr. általán. épitő-társaság 200 frt	106.50	107.—
Judenburgi vasmü 70 frt	— —	— —

	PÉNZ	ÁRU
Liesingi serfőződe 100 frt 4%	66.50	67.—
Nezsideri papirgyárrészv.-t. 200 frt 5%	—.—	—.—
Prágai vasipar-társulat 200 frt	195.50	196.—
Rima-murányi vas.-társ. 100 frt 5%	125.—	125.50
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi fegyvergyár társaság 100 frt 5%	140.—	140.50
Általános waggon-kölcs.-t. Bpest 80 frt 5%	95. -	96.—
Bécsi épitő-társaság 100 frt	89.50	90.—
Assicurazioni gen. com. 1000 frt p.p. 5%	1900.—	— —
Azienda assicuratrice 1000 frt o.é.	— —	— —
«Duna» osztr. bizt.-társ. 200 frt 5%	—.—	—.—
Viszontbiztositó-társ. bécsi 200 frt 5%	76 —	80.—
«Securitas» viszontbizt.-társ. 250 frt	270 —	—.—
Bécsi élet- és járad.-bizt.-int. 200 frt 5%	— —	— —
Bécsi biztositó társaság 200 frt 5%	—.—	—.—
M) **Váltók** (látra).		
Amsterdamra 100 hol. frt 4%	99.35	99.45
Brüsseli 100 frank 3½%	— —	— —
Német bankpiaczok 100 márka 4%	58.55	58.70
London 10 font st. 4%	120.15	120 30
Milano 100 ol. lira 5%	—.—	—.—
Franczia bankpiaczok 100 frank 3%	— —	—.—
Páris 100 frank 3%	47.55	47.60
Pétervár 100 rubel 6%	—.—	—.—
Svájczi piaczok 100 frank 3%	47.55	47.60
Zürich 100 frank 3%	47.55	47.60
N) **Valuták.**		
Császári és királyi arany darabja	5.65	5.68
Császári és kir. reczés arany darabja	5.65	5.67
Osztrák-magyar 8 frtos arany darabja	9.51	9.52
20 frankos arany darabja	9.51	9.52
20 márkás arany darabja	11.72	11.74
Orosz imperiale darabja	9.80	9.82
Sovereigns darabja	11.96	12.—
Török arany lira darabja	10.82	10.84
Mária-Terézia (Levant) tallér darabja	— —	—.—
Ezüst 100 frt o.é.	— —	—.—
Ezüstjáradék-szelvény 100 frt o.é.	— —	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márka	58.55	58.65
Olasz bankjegy 100 ol. lira	47.55	47.65
Orosz papir rubel darabja	1.184	1.184

Magyarországnak legnevezetesebb és legszénsavdúsabb ásványvize a

SZOLYVAI és POLENAI

savanyúviz,

mely borral vegyitve a legkellemesebb italt nyujtja; **gyomor- és ideg rendszer-bántalmaknál** pedig kitünő szolgálatot tesz; a

LUHI ERZSÉBET

gyógyforrás,

hathatós gyógyszer **tüdő-bajoknál, hörg-bántalmaknál,** valamint **húgycső-hólyag hurutoknál** is. A megnevezett ásványvizek bármikor kaphatók és megrendelhetők frissen töltve **ÉDESKUTY L. kereskedésében Budapest, Erzsébet-tér 7.,** továbbá: **a munkácsi és nyiregyházi főraktárban,** végre: **Magyarország minden nagyobb gyógyszertárában és kereskedésében.**

Figyelmeztetés! Csak akkor tekinthetők valódiaknak és friss töltésüeknek fentnevezett ásványvizek, ha ugy a dugók beloldalukon; valamint az üveg czimlapjai védjegyemmel **„MARSALKO KÁROLY"** vannak ellátva. — Tisztelettel

MARSALKO KÁROLY,
a munkácsi uradalmi ásványvizek bérlője és kezelője.

6638

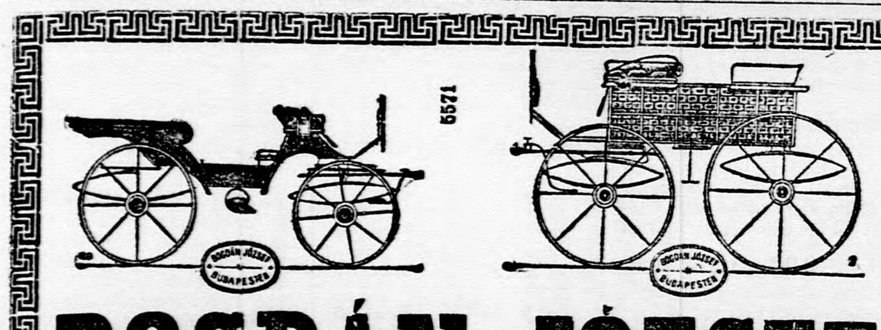

5571

BOGDÁN JÓZSEF

Raktár: muzeum-körút 19. **kocsigyárosnál** **GYÁR:** páva-utcza 10.

nagy választékban kaphatók **jótállás mellett** a legdiszesebb és legszolidabb **ruganyos díszkocsik** 200 frttól följebb; **homokfutó kosárkocsik** 140 frttól följebb; **divatos batárok** 400 frttól följebb; **halottas kocsik** 400 frttól följebb.

Halottas kocsik községek és szövetkezetek részére részletfizetés mellett is adatnak.

Nyaralókba, utazásra és Sport-czikkek.

Durranás nélküli **Flobert-fegyver** czél- és madár lövészethez frt 7, 10, 12, 24. Flobert-pisztoly ft 6—14. Csinos nickel légpisztoly golyóval és nyíllal frt 7.80. **Vas czéltábla** kiugró bohóczczal ft 3—5, bohóczczal és mozsárral ft 8—10. Kemény **fa kuglizó bábuk** 2.50. **Lignum-sanctum** golyó 1.50—4.—. **Croquet-játék** frt 11—15—20. **Uj Lawn-Tennis**-játék ft 29. Karikajáték tuczatja 1.80. **Accordeon tremolo** concertharmonika trombita-diszszel ft 7—11. **Szájharmonika** csengetyű-kisérettel 1.50. Uj meglepő változatos corall éneket hangoztató syrén-bugó ft 1. Domino-játék 1.25—5. Gummi ballonok —.15—1.50. **Horoghalászat összes kellékei.** **Torna-eszközök.** Mászókötél 5.80—8.80. Kötélhágcsó 8.25, trapez ruddal 8.50, trapez karikákkal 8.50. Teljes tornakészülék oskolával és ábrákkal ft 15. Gyermekhinta frt 9. Tornagolyó kilo 30 kr. Tornacipők gummitalppal 1.30. Léggel tölthető úszó-öv tanulóshoz 8—10.—. Két vívókészlet: kard, keztyű, álarcz 23.50. Súlyos athleta-bot 2.50—5.—, athleta box-keztyűk 4 drb frt 8. Indiai **függő hintaágy** 2.70, 4.50, 6.50, széjjelfeszítő léczekkel 14.50. Szines **lampionok** kerti ünnepélyekhez 20, 30, 40 kr. Papir léghajó —.75, 1—2.—. Tartós háromkerekű gyermek-**velocipedek** 22.50, 27—31.50. **Angol disznóbőr nyereg** frt 15—35. Egyes szárú kantár 2.65—4.—, kettős szárral 4.80—8.—. Kengyel-szíjjak 2.50—3.50. Kengyelvasak 1.60—2.50. Biztonsági rugóval kengyelvas ft 12, nyeregterhelők frt 2—7. **Uj terhelő önműködő szorítóval** ft 7. Izzasztó 2.75—6.—. Fehér mosható izzasztó 4.50. Zabla 1.80—3.—. Divatos nagy karikás trenzli 1.50, felcsatolható sarkantyú frt 2. Lovagló-kamasnik világos és sötét bőrből 4.50—8.—. Rhinocerosbőr ostor lóidomitáshoz —.60—3.—. Nyeregszappan 1 doboz 85 kr. Pegeot **lószőrnyíró olló** 5.—. Lófrottirozó keztyű 90 kr. **Uj drót lóvakaró** 1.15. Rugany lóláb sebmentő 2.—. Kocsibőr- és szerszámpuhító zsír —.50—1.—. **Nubian Blacking** bőrlack —.90. Özbőr kocsitisztitáshoz 1.—. Réz, ezüst és egyéb érczisztító por 25—50 kr. **Vadászat összes kellékei.** **Az egészség fentartásához** D. Févre párisi tartós szódavíz-gép tiszta üditő szódavíz önkészitéséhez 2 4 6 8 10 meszelyes. frt 7, 10, 12, 14.50, 17. Legjobb borkő és szóda csomagja 2.—. **Vízszűrő** egészségtelen víz tisztitásához 2.50, 3.50, 5.—. Italhűsítő medencze 1.60, 2.20, 2.75. Fagylaltkészitő **gép** receptekkel 3 6 12 adagra frt 7.50, 11.50, 16.50, kétféle fagylaltra frt 15—21. Vajkészítő vas hajtókerékkel 4.50—6.50. Vaj- és sajt-tányérok üvegfedővel 1—6.—. Sodrony ételborító legyek ellen —.50—1.80. Eczet- és olajtartó 1.80—10.—. Kis borsőrlő asztalra, a bors ereje nem pá-rolog el 1.20. Kerti gyertyatartó frt 1, 2, 3. Kerti ... —.10—2.—. Japáni kerti napernyő 1.—. Angol ...szekrény erős zárral 5.25—12.80. Konyhaberendezések. **Családi súlymérleg** 10 kiloig 6.—. Komfort kávégép 5.60—10.50. Angol evőeszközök. Vas mángorló nagy hajtókerékkel 50.—. **Kézi palaczkdugaszoló** 1.40. **Hidraulikus hordószád** italok megromlása ellen 1.—. Önműködő dugaszhúzó —.80—3.—. Szobapadló-fénymáz doboza —.70. Divatos hosszú mongramm fehérnemű-jelzéshez —.80—1.60. Ragasztószer üveg, porczellánhoz —.85. Önműködő egérfogó több egerekre —.70—1.—. Jótállás melletti fogkefék 30—70 kr. Torpedó a betörőt durranással elriasztja ft 5. Virágharmatozó —.40. Aczéldrót kefe fák tisztitásához —.70—1.50. **Anyáknak** önműködő szoptató-üveg 1.50. Ismert angol foggyöngy 3.—. Allövet- és anyaméhfecskendő 1.80—4.—. Fecskendő szekrényben nyomó-szerkezettel 3.50. Rechaud lámpa-gyorsforraló, gyermekeknél nélkülözhetlen 1.80—2.50. serpenyő hozzá 1.—. Erős gyermekkocsi ernyővel fehér és barna szinben 8—14.—. **Uj gyermekbölcső-kocsi** ft 15.

Utazóknak, touristáknak. Kézi- és nagy kofferek 3.—35.—. Berendezett utitáska 18—75.—. Praktikusan szilárd **tárgyakkal** berendezett uti-toilette-tekercs 6.—. Plaid-, ruha-, bot-, esernyőtartó tekercs 5—7.—. Berendezett pinczetok 5—7 üveggel. 9—11.—. **Borotválkozó-készlet** John Heifford hadseregi borotvával 6.50. Vállra függeszthető táska fehérneműnek is 4.50. Uti ivópohár —.40—1.50. Kulacsok 1.20—5.—. Bot-szék 4.50—10.—. Kanóczos gyufatartó —.85. Távcső 7.—. Erős zsebkés 1—3.—. Vízmentes **esőköpeny,** mindkét oldalán hordható ft 10, 12, 14. Kocsis-köpeny ft 15, 17, 19. Úton és háznál kényelmes, cserbőrrel bevont lószőr ülő- vagy fejpárna 6.20. **Tyúkszemkarika** doboz 24, 30 kr. Biztonsági belőtt **revolverek** frt 5, 6, 7. Vésett nickel finomabbak frt 8, 10, 12. Tömör formájú, erős lövésű Bulldog-revolver frt 10, 11, 12. Revolver-fegyver 10 lövésű 55.—. Életmentő zseb boxer 1.—. Jó erős, pontosan járó remontoir **zsebóra** kettős porfedéllel, kulcs nélkül felhuzható és igazitható 10.—. Kipróbált **ébresztő**-óra 5.50. Zsebbeli lapos nap-óra 1.—. Ruganydrót hajkefe ft 1, 1.50, 2.—. Plaid-szijjak 58 kr.—2.50.

Dohányzóknak. Egész vas dohányvágó-gép fogas hajtókerékkel, két késsel, tökéletes 18.—. Dohánytartó, melyben a dohány nyirkosan marad 4.50—6.—. Hibátlan tajtékpipa Rákóczy-forma, szépen szivódik, ezüst kupakkal 8.—. Pipe cosmopolite egészségi fapipa 1.—1.30. Legjobb Houblon kész cigaretta-papir szopókával három nagyságban, rajz szerint 100-a 35 kr. 1. 2. 3. tömő hozzá 30 kr. — Automát cigarettakészitő és csinos dohányszelencze, a fedél egyszerű betevése által kész cigarettát nyerünk 2.—. **Községeknek** tartós rézoldalú kihirdetési dob frt 15. Postatáska két kulcscsal 8—10.50.

Meg nem felelő tárgyakat visszavesz. Rendelményhez képes árjegyzéket mellékel.

KERTÉSZ TÓDOR

Budapest, Dorottya-utcza 1. sz.

Érdem-oklevél, nemzetközi gyógyászati kiállítás, Londonban, 1881.
Három arany érem.

koncentrált kivonat malátázott árpából, malátázott buzából és zabból.

Maltine védjegy.

E három terményből összeállitott egyedüli készitmény az orvosi fakultás legkitünőbb tagjai által Angolországban, Amerikában, Indiában, Chinában, Ausztráliában stb. rendeltetik és a legnagyobb kórházakban is elébe helyeztetik minden más maláta-kivonatnak. A maltin szó bejegyzett védjegyünket képezi s csakis saját készitményeinkre vonatkozik.

A maltin-készitmények jegyzéke:

Maltin, tiszta.
Maltin, komlózott.
Maltin, változtatásokkal.
Maltin, marhahussal és vassal.
Maltin, pepsinnel és pancreatinnel.
Maltin, csuka-máj-olajjal.
Maltin, csuka-máj-olajjal és phosphorral.
Maltin, csuka-máj-olajjal és jodiddal.
Maltin, csuka-máj-olajjal és pancreatinnel.
Maltin, jodiddal.
Maltin, peptonnal.
Maltin-bor.
Maltin phosphattal.
Maltin-bor pepsinnel és pancreatinnel.
Maltin-Yerbin.
Maltin alphosphorsavas savakkal.
Maltin phosphorsavas vassal s chininnel.
Maltin, phosphorral, chininnel, vassal s strychninnel.
Maltin phosphorvegyülékkel.
Maltin-Viburnin.

Bécs, 1882. május 18.

«A londoni Maltine Manufacturing Company maltin-készitményeit táplálkozási zavarok eseteiben, még ha ezek különféle lázas szenvedésekből következtek is be, melyek lelkibetegséggel voltak összekötve, táperélékükre nézve megvizsgáltam s a készitményeket e tekintetben legkitünőbbnek találtam. Ugyanaz áll e company maltin-vegyülékeiről mindenhol ahol használatba vétetnek. Prof. Dr. **Max Leidesdorf.**»

Bécs, 1882. április 28.

A Syphilis és annak higany nélküli kezelésére vonatkozó tanom szempontjából ajánlom a maltin-készitményeket vassal és csuka-máj-olajjal az eddig higanyos gyógyszerrel gyógyitott betegségek minden alakja ellen, részben mint önálló: részben mint jodgyógymódot kivánó gyógyszereket. **Dr. Joseph Hermann,** cs. kir főorvos Bécsben.

Bécs, 1882. április 8.

A londoni maltine manfacturing Company készitményei, ugy a tiszta maltin mint annak vegyülékei pancreatinnel és pepsinnel és a halzsiros maltin és malto Yerbin sikerült előállitása az **«allgemeine Wiener medizinische Zeitung»** leirása szerint figyelmemet felköltötték s azokat, miután hozzám — megvizsgálás végett — beküldettek, gondosan megvizsgáltam s a gyakorlatban alkalmaztam, mikor is azon meggyőződésre jutottam, hogy a tiszta maltin minden követelménynek megfelel, melyet a legjelesebb maltin-készitmény iránt támasztani lehet, hogy a maltin vegyüléke csukamájolajjal minden betegségben a hol maláta s csukamájolaj alkalmaztatik a legjobb gyógyszertári készitményt képezi és hogy a Pepton-maltin emésztési betegségeknél nagyon jó remedium. A malto-Yerbin légzési betegségek s zihálás ellen nagyon hatékony. **Dr. Ritter v. Vivenot,** cs. k. udv. tanácsos.

Bécs, 1882. márczius 29.

«A londoni maltine manfacturing Company maltin-készitményei, melyek nekem megvizsgálás és gyakorlatban való alkalmazás végett átadattak, engem legnagyobb mértékben kielégitettek. Ezek a legtisztább malátakészitmények vegyi és pharmacentikus tekintetben. A tiszta maltin hasonlithatlan módon van előállitva s használatában feljebb áll mint a Pharmacopöa austriaca hivatalos maláta-készitménye. A maltin pepsinnel és pancreatinnel emésztési bajok ellen jeles szer, a maltin vegyüléke pedig csuka májolajjal Rhachitis s görvély ellen igen megbizható gyógyszer. **Dr. Kainzbauer** med. s chir., kir. tanácsos és tanár.

6015

Kapható a magyarországi főraktárban Édeskuty L. urnál Budapesten. Erzsébettér 7.

LEGNAGYOBB

URI-, FIU

6762

és

gyermek-ruha-raktár

csodálatos **olcsó árak** mellett és pedig:

Divat-szövet öltöny	9	frttól	22-ig
Panama	„ 6	„	10 „
Nyers selyem	„ 8	„	12 „
Vászon-mosó	„ 4	„	8 „
Lustr. Saco	3	„	6 „
Divat-szövet nadrág	3.50 „		7 „
Vászon-mosó	„ 2	,	4 „
Gyermek szövet öltöny	5	„	10 „
Fiú vászon mosó	„ 3	„	6 „
Gyermek mosó costüm	1.50 „		3 „
Fehér piquet mellény	2.50 „		4 „
Salon öltönyök . .	16	„	26 „
Porköpeny	4	„	6 „

Adler D. Adolf-nál

Budapesten, Deák Ferencz-utcza 23.

PARÁD

Gyógyhely Hevesmegyében.

A leghathatósabb **vastimsós fürdőkkel, égvényes kénes savanyuviz és vasas savanyuvizforrásokkal,** megnyittatik **junius 1-én.** A lakások gyönyörü fekvésü vastimsós fürdőnél összpontosittattak, az igazgatóság ezen czélszerü intézkedése által Parádnak nemcsak folytonos haladását vélte biztositani le egyszersmind a t. cz. fürdővendégeknek egyik régen táplált óhaját teljesitette, ugy, hogy már az idén az eddigi kényelmes lakásokon kivül, több teljesen felszerelt nyári lak áll rendelkezésre.

A magy. állami vaspályának **Kaál-Kápolna** állomása és a parádi **vastimsós** fürdő között a nappali személyvonatokhozi csatlakozással naponkint számos hintófogatokkal kényelmes közlekedés tartatik fenn következő uti dijjal:

A közös hintófogatokon egy utas fizet 4 forintot.
két « « 6 «
3—4 « « 8 «
előre megrendelt külön fogat 8 forint

Utimálhák, melyek a fogatokon elhelyezhetők, dij nélkül száltittatnak, ellenben sulyos és külön kocsit igénylő daraboknál kilogrammonként 3 kr. viteldij fog számittatni.

A parádi fürdőbe utazó vendégeknek a m. kir. államvasutak igazgatósága közbejöttével **a vasuti viteldij 33⅓% mérsékeltetik,** mire nézve a vasuti állomásokon kifüggesztett külön hirdetmények a t. cz. közönséget tájékoznifogják. A fürdőnél van **gyógyszertár,** fürdőorvos **Dr. Losteiner Károly, kitünő konyha Egerland Lászlóné kezében,** jó zene, nagy kiterjedésü sétányok, általános rend és tisztaság, s minden irányban pontos kiszolgálat. 6514

Lakásmegrendeléseket elfogad s minden más Parádot érdeklő megkeresésre készséggel válaszol

Parádon **a fürdőigazgatóság.**

Cs. kir. kizárólag szabad.

5782

LEGUJABB JAVITOTT RUGANYOS SÉRVKÖTŐ.

A legujabb **találmány** az amerikai, ujonnan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából művészien szerkesztve s az a czélja, hogy még a legidültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál vagy a sokat járkálásnál, mint szinte éjjel alvásközben is használtathatik, a nélkül, hogy a sérvbajban szenvedő hivatásában legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy az **még éjjel** is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre **kiváltképen** jótékony kellemetes nyomást gyakorol s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legtöbb orvosi tekintélyek által elismerve, megvizsgálva s a legjobbnak találva: professor **Kovács** a sebészeti kóroda elnöke, dr. **Gross Lajos** magy. kir. egészségügyi tanácsos, dr. **Glück Ignácz** kir. törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia aczél sérvkötőkből, függesztő készülékeket (suspensorium) gummiból, szövötteket, mint szinte szarvasbőrből. A szarvasbőr és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák.

Méhfecskendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, präservativumok, gummiharisnyák és mindennemü gummi áruczikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szinte **a test bőségét** is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad

POLITZER MÓR

cs. kir. szab. sérvkötő-készitő Budapesten, Deák-Ferencz-utcza.

Árak: urak, hölgyek és gyermekek számára, egyoldalunak dbja 6—10 frt, a **kettősnek** dbja 10—16 frt, gyermekeknek felével olcsóbb.

Ugyanitt kapható **a legjobb amerikai sérvkenőcs.** Egy tégely ára 3 frt 50 kr.

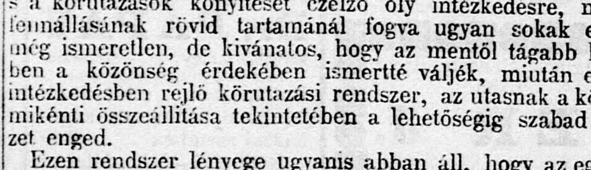

Az utazási évadnak megnyitása alkalmából illetékes helyről figyelmeztetve lettünk több vasut részéről életbe léptetett s a körutazások könyitését czélzó oly intézkedésre, mely fennállásának rövid tartamánál fogva ugyan sokak előtt még ismeretlen, de kivánatos, hogy az mentől tágabb körben a közönség érdekében ismertté váljék, miután ezen intézkedésben rejlő körutazási rendszer, az utasnak a körut mikénti összeállitása tekintetében a lehetőségig szabad kezet enged.

Ezen rendszer lényege ugyanis abban áll, hogy az egyes vonalrészekre és kocsiosztályakra szóló 33⅓%-al mérsékelt árú szelvények tetszés szerinti körutazási jegyekké állithatók össze, melyeknél a kiindulási állomásnak mindenkor a végállomást is kell képeznie s azoknak legalább is 300 kilométernyi körutat kell magukban foglalniok, miközben egyes mellékvonalok használata is megengedtetik.

Ily összeállitható körutazási jegyek jelenleg a magyar forgalomban a m. k. államvasutak, a kassa-oderbergi-alföld fiumei-, első erdélyi és magyar északkeleti vasut, az osztrák magyar forgalomban pedig a cs. k. nyugoti államvasutak, a déli-magyar nyugoti és m. k. államvasutak közt adatnak ki.

Annak oka, hogy ezen rendszer ezúttal még nagyobb terjedelemben nem volt életbe léptethető a jegyek kiállitása és elszámolásával járó jelentékeny nehézségekben és idővesztésben keresendő s ez oka annak is, hogy bizonyos vonalrészekre szóló szelvényeken alapuló rendszer felette sok vonalrészre kiterjedő forgalomban egyáltalában nem alkalmazható.

A fentebbi nehézségek megszüntetése czéljából a magy. kir. államvasutak részéről az ugynevezett ürbárcza-szelvények alkalmazása hozatott javaslatba, melyeken sem a kocsiosztály, sem bizonyos vonalrész kinyomtatva nincsen s mely rendszer folyó évi julius hó 1-től kezdve a magyar körutazási forgalomban alkalmaztatni is fog.

Az osztrák magyar gácsországi körutazási forgalomnak ugyanazon alapon való életbe léptetése iránt jelenleg tárgyalások vannak folyamatban.

Végül megjegyeztetik, hogy az összeállitható körutazási jegyek rendszerének, a német vasut egylet összes vonalaira való alkalmazása kilátásba van helyezve, ennek kivitele azonban valószinüleg csak a jövő évben lesz foganasitható.

Budapest, 1883 május hó 22-én.

Az igazgatóság.

Wiese és Társa

pénzszekrény-gyárosok
BÉCSBEN—PRÁGÁBAN.

Raktár: BÉCS, II., Untere Donaustrasse 25.
Gyár: BÉCS, II., Pappenheimgasse 58.
FIÓK: BUDAPESTEN,
Sugár-út, Fonciér-palota. 6251

Tüzi fecskendők 6071
községeknek és gyáraknak

Borszivattyuk.

Szivattyuk

minden szélra

jutányosan kaphatók

Geittner és Rauschnál

Sugárút 12.

Ruggyanta szivótömlők

Szilárd házi kutak költség-előirányzatok kivánatra.

Nyujtsuk a szerencsének jobbunkat!

500,000 **márka** főnyereményt igér kedvező esetben a legujabb hamburgi nagy *pénzsorsjáték*

mely a magas **kormány által** jóváhagyatott s biztosittatott.

Eme ujabb játék-tervezet előnyös berendezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban **46,600 nyereménynek** kell bizton történni, ezek között vannak főnyeremények esetleges **500,000** r. márka, illetőleg

1 nyerem. à m. 300,000	21 nyerem. à m. 10,000
1 nyerem. à m. 200,000	56 nyerem. à m. 5000
2 nyerem. à m. 100,000	106 nyerem. à m. 3000
1 nyerem. à m. 90,000	223 nyerem. à m. 2000
1 nyerem. à m. 80,000	6 nyerem. à m. 1500
1 nyerem. à m. 70,000	515 nyerem. à m. 1000
1 nyerem. à m. 60 000	869 nyerem. à m. 500
2 nyerem. à m. 50,000	26830 nyerem. à m. 145
1 nyerem. à m. 40,000	összesen 17,965 nyeremény
1 nyerem. à m. 30,000	à m. 200, 150, 124, 100, 94,
8 nyerem. à m. 15,000	67, 40, 20.

Ezen nyereményekből az első osztályban 4000 sorsoltatik ki 157,000 m. összegben. — Az 1 oszt. főnyeremény **50,000** mt. tesz s a 2-ikban **60,000,** a 3-ikban **70,000,** a 4-ikben **80,000,** az 5-ikben, **90,000,** a 6-ikban **100,000,** a 7-ikben azonban esetleg **500,000,** illetőleg **300.000 200,000** stb. márkára emelkedik. — A nyereményhuzások tervszerüleg hivatalosan vannak megállapitva.—Ezen nagy, az állam által biztositott pénz-sorsjáték **legközelebbi** nyereményhuzásához

1 egész eredeti sorsjegy csak 6 m. vagy **3.50** frt o. é.
1 fél » » » 3 » » **1.75** frt o. é.
1 negyed » » » 1½ » » **90** kr. o. é.

Mindennemü megbizások, **a pénz beküldése, postautoni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett** rögtön a leggondosabban teljesittetnek, mindenki az állam czimerével ellátott **eredeti sorsjegyet** tőlünk saját kezeibe kapja.

A megrendelésekhez a **szükséges** hivatalos tervezetek ingyen mellékeltetnek, melyekből ugy a nyeremények beosztása az illető osztályokra, mint szintén az illető betétek is megláthatók és minden huzás után érdekelt feleinknek felhivás nélkül megküldjük a hivatalos huzási lajstromot. Kivánatra a hivatalos tervet előre megküldjük megtekintés végett bérmentve, és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az összegnek visszafizetése mellett huzás előtt visszavenni.

A kifizetések tervszerün pontosan s az állam jótállása mellett történnek.

Csoportozatunk mindig a szerencse kegyeltje volt és érdekelt feleinknek gyakran a legnagyobb nyereményeket fizettük ki, többek között **250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000** stb márkával

Egy ily, a **legszolidabb alapokra** fektetett vállalatnál előreláthatólag mindenütt a legélénkebb részvétre lehet bizton számitani s kérjük ennélfogva, hogy minden megrendelést teljesithessünk, a megrendeléseket már **is minél előbb,** de mindenesetre **f. é. május 31-ike előtt egyenesen** hozzánk beküldeni.

Kaufmann és Simon bank- és váltó-üzlete **Hamburgban.**

U. i. Ezennel köszönetünket nyilvánitjuk az eddig megajándékozott bizalomért, s midőn eme ujabbi sorsjáték kezdetével a részvételre felhivnók, ezentul is igyekezni fogunk, állandóan pontos és lelkiisme retes kiszolgáltatás által igen tisztelt érdekelt feleink teljes megelégedését kiérdemelni. 6355 **A fentebbiek.**

Egy még egészen uj s nem is használt

marha-mérleg

1000—1250 kilóra vas rácsozattal és sulyokkal ellátva a **Bugányi és Társa**-féle hirneves gyárból. üzletfelhagyás miatt a rételi árból 70 frt veszteséggel 150 frton 8 évi jótállás mellett eladó **HEMMER S.**-nél, Bécs, Landstrasse, Kriegergasse 11. félemelet 5. ajtó sz. 6463.

Chocolat Lejet

6209

Legjobb készitmény. Kapható minden fűszerkereskedésben.

Ezen intézet, érdemteljes működéseért, az europai tudományos társaság részéről Párisban, első osztályu aranyéremmel tüntettetett ki. — Ugyanitt kapható **„az elgyengült férfierő"** (önsegély) czimü hires mű. Ára 2 frt 50 kr.

Mindennemü 6036

titkos betegséget

ugyszintén gyengeségi állapotokat, börkiütéseket, vizelési nehézséget ket, valamint száj- és garat-fekélyeket, ugyszintén **női betegségeket** ugyanazon bevált módszer szerint, melyet elődöm Weiss J. gyak. orvos érvényesitett, alaposan gyógyit **Dr. Spitzer J.** orvostudor, v. császári török katonai orvos, több kórodai osztályban. — Rendelő intézet: **Budapest, (koronaherczeg) uri-utcza 8. sz.** Naponkint: délelőtt 9—11-ig, d. u. 1—5-ig, este 7—8-ig. Dijjal ellátott levelekre válaszoltatik és gyógyszerek megküldetnek.

HOLLINGSWORT ÉS TIGER

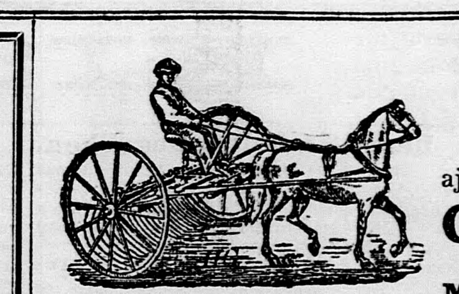

széna-gereblyék t

5761

ajánl legjutányosabb ár mellett

GRAEPEL HUGO

BUDAPESTEN, Gyár-utcza 58.
Marshall Sons & Co főügynöke.

Az alólirott bank elfogad betéteket

takarék könyvecskékre

4% kamat megtéritése mellet
a 10 %-nyi adó levonása nélkül

A visszafizetés történik:
1000 forintig felmondás nélkül.

1001	**forinttól**	**2000**	**frtig**	3 napi	felmondással
2001	«	**5000**	«	8 «	«
5001	«	**10000**	«	10 «	«

nagyobb összegeknél megállapitás szerint.

6701 **Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank.**

IGÉRVÉNYEK

junius 1-én leendő huzáshoz

1864-iki sorsjegyekre

egész 4 frt., fél 2 frt 25 kr.

és bélyeg:

Főnyeremény 200,000 o. ért. forint.

2 frt **Huzás 1883. junius 12-én.** 2 frt

MAGYAR ÁLLAM-SORSJEGYEK

5331 nyereménynyel **5331**

Összynyeremény	Főnyeremény
210,000 frt	**70,000 frt**

Magyar papirjáradékban.

A „MERCUR"

kiadóhivatalának bank- és váltó-üzlete Politzer S.

Budapest, Dorottya-utcza 12. 6770

HIDEGVIZGYÓGYINTÉZET

Szolyva Hársfalva.

Beregmegye, vasuti állomás MUNKÁCS.

Evad május 15-től szeptember végéig. Ásványvizgyógymód, meleg fürdők, savó- és természetes meleg tejkúra, gyönyörü fekvés. — Első rendű gyógyintézet tüdő- és gyomor-betegségek, vérszegénység, általános hurutok. görvély és bujakór, ideges bántalmak és különösen *malária és ennek következményei ellen.* — Posta állomás. 6562

Menet-térti vasuti jegyek $33^1/_3$% engedély.

Prospectusokkal díjmentesen szolgál **az intézeti igazgatóság.**

Fris töltésü SZOLYVAI ÁSVÁNYVIZ

kapható ÉDESKUTY L.-nél Budapesten és a forrás-kezelőnél Munkácson.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magy. irodalmi intézet és könyvnyomda kiadásában Budapesten (IV, egyetem-utcza 4. szám) megjelentek, és minden könyvárusnál kaphatók:

JUTALOM-KÖNYVEK

ELEMI- ÉS NÉPISKOLÁK SZÁMÁRA.

Ajáky. Uj magyar-német **képes olvasókönyv** 6—10 éves gyermekek számára 40 kr.

Andor Deák. **Köszöntő-könyv.** Nagy és kis deákok számára. Harmadik kiadás 20 kr.

Beniczky Irma. **Regélő Gólya.** Mesék, elbeszélések és költemények gyermekek számára 80 kr.

— **Kis koszoru.** Szorgalmas gyermekek számára. Négy szinezett képpel. Kötve 60 kr.

Bezerédy Amália. **Flóri könyve,** 120 benyomott képpel. Uj népkiadás 40 kr.

Block Mór. **Népszerü nemzetgazdaságtan.** A franczia akad. által a legelső dijjal koronázott pályamű. A nép- és iskolai könyvtárak használatára. Átdolgozta Dobóczky Lajos 40 kr.

Bodrogi Lajos. **A regélő tulipán.** Dalok és mesék, sok szép képpel. Gyermekek számára. Negyedik kiadás 80 kr.

Borza Nándor. **Szavaló-könyv.** Ötödik kiadás 30 kr.

B. Büttner Lina. **Egy rút kis leány története.** Elbeszéles fiatal leányok számára. — **Az én édesem.** — Rajz. Egy aczélmetszettel kötve 1 frt 20 kr.

Az állatvilág **csudái.** Számos képpel és képes boritékkal 80 kr.

A magyar **dalnok.** Legszebb nemzeti dalok, románczok, balladák és egyéb szavalásra alkalmas költemények gyüjteménye. Vászonba kötve 80 kr.

Dobos János. **A gyermekek imái** és első vallásos érzelmei. Protestáns iskolák és gyermekek számára. Kötve 80 kr.

Erdélyi Indali Péter. **Képes ABC.** Harmadik, nagy részben ujonnan átdolgozott kiadás., szines boritékba füzve 50 kr.

— **Képes Verses-könyv,** Ajándékul jó gyermekeknek. Szinezett képekkel. Második kiad. Kötve 1 frt.

Fáy András eredeti **meséi** és **aphorismái.** Negyedik kiadás. Kötve 1 frt 60 kr.

A Franklin-Társulat képes mesekönyvei.

Ara egy-egy kötetnek szines boritékba kötve 80 kr.

1. **Hamupipőke.**
2. **Csipkerózsa.**
3. **A hős szabó.**
4. **Hüvelyk Matyi.**
5. **Jancsi és Örzsike.**
6. **A vörösbóbitás kis leány.**

Frecskay János. **Képek az iparos világból.** Olvasókönyv néptanitók és iparos tanulók számára. 103 képpel 1 frt

Gönczy Pál. Oktatás a **gyümölcs- és eperfatenyésztésben.** Utmutatás a nép és népoktatási intézetek számára. Második bővitett kiadás 30 kr.

Gööz József dr. **Budapest története.** A magyar nép és ifjuság számára. A budapesti (budai) tanitó-egylet megbizásából. Képekkel diszitett kiadás. Füzve 1 frt.

Győrffy Iván. **Tréfás versek.** Humorgyöngyök gyönyörködtető gyüjteménye. Kötve 80 kr.

— **50 magyar népdal és dallam.** Szini Károly gyüjteménye nyomán az ifjuság számára alkalmazva 40 kr

— **Mennyei manna.** Katholikus ima- és énekkönyv. tanuló ifjak és éltesbek számára. Második kiadás. Kötve 50 kr.

— **Kis mennyei manna.** Kath. ima- és énekkönyvecske kis fiuk és leánykák számára. Harmadik kiadás. Kötve 25 kr.

Hoffmann Ferencz. **100 kis történet** jó kis gyermekek számára. 8 szinezett képpel. Harmadik kiad. Kötve 1 frt 20 kr.

— **50 kis mese.** Jó fiuk és jó leányok számára. 5 szin. képpel. Harmadik kiadás. Kötve 80 kr.

— **A kis regélő.** 50 uj kis mese jó kis fiuk és jó leányok számára. Hat szinezett képpel. Kötve 80 kr.

Horkai bácsi. **Kis hegedü.** Versek, mesék és dalok jó kis gyermekek számára. 40 kr.

Képes **játékkönyv.** 300-nál több mulattató foglalkozás, játék, talány és tréfa. Mindenkoru fiu- és leánygyermekek számára 1 frt.

Karády Ignácz. **Regék és mesék** az ifjuság számára. Sok képpel. Második bővitett és igazitott kiadás 1 frt 50 kr.

Képes-mesék gyermekek számára 40 kr.

Legujabb és legteljesebb **magyar köszöntő.** IV. kiadás. Kötve 50 kr.

Lukács bácsi. Kis postás. A kis magyarokhoz. 4 füzet füzetenkint 20 kr. Kemény kötésben 1 frt.

Lukács bácsi. **Erdélyi kis utazó.** 9—12 éves gyermekek számára. Keményen kötve 50 kr.

— **Kis furulya.** Kötve 50 kr.

— **Kis hegedü.** Kötve 50 kr.

— **Kis czitera.** Kötve 50 kr.

— **Béni kis naplója.** Kötve 50 kr.

Magyarok története versekben 50 kr. Kötve 1 frt.

Majer István. **A regélő István bácsi.** Mulatva oktató családkönyv a nép számára, számos ábrával 80 kr.

Mesekönyvecske képekkel. Egy-egy füzet 50 kr.

1. **Don Quichotte kalandjai.**
2. **Mokandah,** vagy **a fiatal indián főnök.**
3. **Csontos Siegfrid. — Szép Meluzina.**
4. **Robinzon Crusoe élete és kalandjai.**
5. **Oktávián császár. — Erneszt herczeg.**
6. **Fortunatus és fiai.**
7. **A Xa Xa barlangi lakat. — Szent Genovéfa története.**
8. **Öt mese Répafi nevü hegyi tündérről.**
9. **Csalavér róka története.**

Pásztory Lipót. **Ovodai és iskolai versek és dalok** kis gyermekek használatára 30 kr.

Pestalozzi Henrik. **Lénárd és Gertrud.** Magyaritotta Zsengeri Samu. A szerző életrajzával. Vászonba kötve 2 frt.

Rajka Teréz. **Flóri uj könyve.** Képekkel 80 kr.

— **Flóri és Kálmán könyve.** Képekkel 80 kr.

Réthy Lajos. **Beszélyek az ifjuság számára.** Kötve 1 frt 20 kr.

Schneider képes átlásza. A természettudományi földrajz kézi átlásza iskolai és házi használatra: Magyarra ford. Gönczy Pál és Hunfalvy János. Második kiadás. Füzve 1 frt 50 kr.

Tárkányi Béla. **Ifjuság kalauza az örök életre.** Katholikus imakönyv énekekkel és zsoltárokkal. Egy czimképpel. Vászonba kötve, aranyvágással 80 kr.

— **Ártatlanok öröme.** Katholikus imakönyvecske kis gyermekek számára. Sok képpel. Kötve 20 kr.

Tóth József. **A nagyapó elbeszélései.** Kötve 1 frt 40 kr.

Vachott Sándorné. **Rövid magyarok története.** 7—10 éves kis leánykák számára olvasmányul s tanodai használatra 50 kr.

— **Regék és beszélyek** az ifjuság számára. Kötve 1 frt 40 kr.

Valló Vilmos. **Népiskolai olvasmányok** a gazdasági chemia köréből 60 kr.

Vasárnapi könyvtár. Első folyam (képekkel).
1. **Regék a magyar előidőkből.** Irta Kisfaludy Sándor.
2. **A tatárjárás Magyarországon.** Irta Szalay László.
3. **Hunyady Mátyás király.** Irta b. Jósika Miklós.
4. **A természetből.** Közli dr. Hegedüs.
5—6. **Boldogháza.** 2 kötet.
7. **Utazások az északi sarkvidékeken.** Közli Fényes Elek.
8. **Vig elbeszélések.** Irta Kisfaludy Károly.
9. **A legvitézebb huszár.** Irta Jókai Mór.
10. **Ujabb magyar költők.** Összeszedte Boros Mihály.
Ára a tiz kötetnek 2 frt. Egyes kötetek **20 kr.**

Vasárnapi könyvtár. Második folyam.
1—2. **Mesék.** Ujra szerkeszté Czuczor Gergely. 2 kötet.
3. **Gróf Benyovszky Móricz élete.** Irta Gaal.
4. **A világ csudái.** Összeállitotta Szegfi Mór.
5—7. **András a szolgalegény.** 3 kötet.
8. **Rontó Pál élete és viszontagságai.** Irta Gaal.
9. **Regék a magyar előidőből.** Irta Kisfaludy Sándor.
10. **Szigetvár ostroma.** Irta Fényes Elek.
Ára a tiz kötetnek 2 frt. Egyes kötetek **20 kr.**

Vasárnapi könyvtár. Harmadik folyam.
1. **Regék.** Irta Jókai Mór.
2—4. **Robinson Crusoe élete és kalandjai. 3 kötet.**
5. **Pál és Virginia,** franciából.
6—7. **A vékfildi lelkész.** Elbeszélés angolból. 2 kötet.
8. **Attila Isten ostora.** Irta Pálffy Albert.
9. **Elbeszélések.** Irta Jósika Miklós.
10. **Péru fölfedezése és elfoglalása.** Irta Gaal.
Ára a tiz kötetnek 2 frt. Egyes kötetek **20 kr.**

Zólyomi J. **Kis nemzeti lant.** Dalok, szavalmányok és hazafias költemények gyüjteménye. 40 kr., kötve 80 kr.

E rovatban *minden szó* beiktatása *2 krba* kerül, hirdetések után, melyek a hirdető félnek külön lakczimével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdij fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal Levélbeli tudakozodásokra is pontosan válaszolunk ha a válaszra szükséges póstabélyeg beküldetik

Szép önálló özvegy- nél óhajtok vacsorálni. Leveleket «Özvegy» alatt a kiadóhivatalba. 3149

Démon! Pénteken este ott lesz levelem. Géza. 3175

Drága Gyulám! Csütörtökön délután 5 órakor várlak a Gyár-utcza sarkán. — Róza — Zsanette. 3907

Egy rendes viszo- nyok közt és jobb iparágboz tartozó 26 éves kath. ember szándékozik egy jó családból való kisasszonynyal vagy fiatal özvegygyel — ki 1—2000 frt vagyonnal bir legrövidebb idő alatt egybekelni. (Vallás nem lesz tekintetbe véve.) Szives ajánlatok fényképpel «Iparág» alatt a kiadóhivatalba kéretnek, melyek mielőbb válaszszal visszaküldetnek. 3168

Nősülni óhajt egy egészséges, jó külsejü és jólelkü magyar nemes ember, gyógyszerész. Kell ahoz hogy gyógytárt vegyen, még 5—6 ezer forint. A nő hozománya saját nevére biztosittatik, a megvett gyógytár értekén. Levelek «Chevalier» czim alatt e lapok kiadó hivatalába intézendők. 3826

Egy fiatal ember nősülni óhajt csinos, fiatal, szellemdus hölgygyel. Kedves modoron kivül háziasság és zeneismeret megkivántatik. Az illető kereskedő; szükséges, hogy a nő néhány ezer forinttal rendelkezzék. Ajánlatokat arczkép mellékésével «M. I. 27.» jegy alatt a kiadóhivatal közvetit. Titoktartás biztosittatik. 3086

Eladás.

B.-Füreden a savanyuviz közelében 6 holda szőllő, emeletes épülettel melléképületekkel eladandó 6000 frtért. A vevő a kiadóhivatalban jelentkezhetik. 2769

120.000 frtot for- galmazó füszer- és vegyes üzlet eladó. Közvetitők kerestetnek. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3009

Furó-gép petrole- umra. A «The Hungarian Petroleum & Ozokerit Company Ld.» tulajdonában lévő petroleum furógép leszállitott áron eladandó. E gép áll: egy 20 lóerejü hordozható gőzgépből s az ehhez tartozó furó-gépből, minden hozzá kivántató készülékkel, mint földvájók, iszap-szivattyu, kötelek, csövek stb. — Ezen gépezet Amerikából mint uj hozatott ezelőtt másfél éve Magyarországba s vele több turatott 1000 lábnál sziklába. A gép, mely teljesen jó állapotban van, jelenleg Ungmegyében Luhon áll s ott leend átveendő. — Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 3136

Egy 8 lóerejü C. Shutlevorth gőz és cséplőgép még több évekig is használható, 1000 forintért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 3165

Egy ház árnyékos kerttel 6500 frtért eladó. Budán Krisztina város a templomhoz közel. — Gellért utcza 27. szám. 3169

80 drb zongora és harmonium, uj és átjátszott, csak jóhirnevü gyártmányok, olcsón eladandó Éder Antal Gyula zongora gyáros és törv. esk. szakértőnél, Ferencziek tere 4. sz. Kérdezősködésekre szivesen válaszolok; minden hangszerért 3 évig jótállok. 3102

Egy keveset hasz- nált müködésben levő 25 lóerejü gőzgép és két 30—30 lóerejü Cornvall gőzkazán, malom nagyobbitás végett, együtt vagy külön-külön és olcsó áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2988

Egy 8 lóerejü gőzmozdony cséplőgéppel együtt eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 3878

Egy egészen uj malom, csak ez év elején in ult müködésbe, 3 pár 36″ kövekkel Pitle-szerkezettel, 10 lovas gőzgéppel, mindennemü berendezéssel teljesen ellátva, kőből épült malomház, vassal fedve, és cselédségnek lakóházzal, teljesen ellátva, szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3853

Egy I. D. Garett- féle tökéletes jó karban lévő locomobil és cséplőgép 8 lóerőre egészen uj csövekkel, teljesen ép állapotban 2800 frtért eladó ugy szinte egy 8 lóerejü kitünő locomobil, de a cséplő rosz állapotban van 1300 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3837

Eladó egy gőzma- lom igen jó karban lévő 12 lóerőre, két pár kövel, buzatisztitó géppel, igen jutányos áron egy nagy vidéki városban. Bővebben a kiadóhivatalban. 3769

Egy 8 lóerejü hasz- nált, de jó karban lévő gőzmozgony, cséplőgép stb. minden hozzátartozósággal ellátott garnitura 2000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3740

Szabolcs megye Gyüre községében, mintegy 450 holdból álló birtok, mely nagy részben szántó- és kaszálóföldből áll, a kis-várdi állomástól 1 óra járásnyira eladó. — Nevezett birtokban megterem minden nemü termény; dohány-termésre kitünő. Egészen vizármentes. 3745

Kunhegyesen egy 35 év óta fenálló füszer- és vegyes kereskedés családi körülmények miatt szabad kézből eladó. Bővebb értesités e lapok kiadóhivatalában. 3139

Czukrászda egy nagyobb vidéki városban, megye székhely, törvényszék, vasut mellett, egy czukrász-üzlet haláleset miatt eladó, hol? megmondja a kiadóhivatal. Közvetitők kizárva. 3060

Két malom- szerkezet eladó, mind a kettő fogaskerék hajtásra van alkalmazva, és igen jó állapotban a kövek 36″ és minden hozzátartozóval el van látva. Mint a két szerkezet 1600 frt biztositék mellett részletfizetésre is adatik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3844

Egy 10 lóerejü gőz- gép két kövü, berendezett malommal együtt, előnyös föltételek mellett eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 3845

Egy 8 lóerejü gőz- cséplő, egészen jó karban 1100 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3876

Bernhardt Terézia háza Szt-Endrén 352 sz. alatt a püspöki palota átellenében, családi viszonyok miatt eladó. A lakás áll 3 szép szoba, előszobából, konyha, éléskamra, pincze, udvar és kert, különösen alkalmas nyári lakásnak, de télen is lakható; minden a legjobb állapotban van; Kivánatra butorokkal együtt adatik át Tudakozódhatni fenti czim alatt. 3159

Szabolcs megyében, 400 holdas birtok, vasuti állomás mellett, lakház és gazdasági épületekkel együtt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3859

8 lóerejü állógép 2 pár kövel 38″ igen jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3855

Egy malomállvány, igen erős és jó 42″ kövekhez 450 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3852

Finom fehér- és ágyneműek, selyem- és házi ruhák, nagyobbrészt uj állapotban igen alkalmas menyaszonyi berendezéshez, családi viszonyok folytán eladók nádor utcza 34. II. 14. 4—7-ig. 3160

Egy liszt és füszer- kereskedés egy élénk vidéki városban átadandó. Értesités a kiadóhivatalban. 3163

Szabolcsmegyében egy 400 holdas birtok, szántó és kaszáló, csinos uri lakkal, szép kerttel, luczernás kertekkel, valamint 25 cat. hold dohányültetési engedélylyel eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 3890

A Józsefvárosban egy földszintes ház mely 800 frtot jövedelmez nagy udvar és kerttel, még adómentes eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 3886

Egy 10 lóerejü Höcker-féle széthuzó mozdony jó karban, olcsó áron eladandó Bővebbet a kiadóhivatalban. 3143

173 hold tagbirtok az összes II-od osztályu szántóföld, N.-Váradtól ¾ óranyira haszonbérbe kiadó, esetleg 12,000 forinton eladó. Felvilágositást ad a kiadóhivatal. 3145

Vétel.

Egy jól idomitott, kilovagolt, jámbor, nem drága, ha nem is fiatal női háti paripa megvételre kerestetik. Ajánlatok czimzendők Buday Sándornéhoz Csetfalván Tisza-Ujlakon. 3171

Készpénz-fizetés melletti megvétel végett kerestetik akár Bihar- Borsod- Heves- vagy Pestmegyében fekvő 2400—3000 holdnyi kiterjedésü, jóminőségü földbirtok. Ajánlatok «A. A.» czim alatt kéretnek e kiadóhivatalba. 3167

Kerestetik, Honth-, Nógrád-, Bars- és Gömör megyében egy 300—500 holdig birtok megvétel véget; főkelléke vasut, országut vagy város közelében, elegendő gazdasági épülettel, és uri lakkal ellátva legyen. Ajánlatokat elfogad. Winkler József. Zólyom, Osztrolúka. 3093

Faszenet vesz (bük- fából) nagyobb mennyiségben Éder Antal Gyula fütőszer nagybani üzlete ferencziek tere 4. Az árát vagonba rakva a legközelebbi vaspálya állomáshoz szállitva kérném. 3101

Egy Locomobil jó állapotban, azonnali megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3889

Egy mozdony és gőzcséplő, mely még igen jó karban van, azonnal megvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3798

Kerestetik egy jó forgalmu czukrászda nagyobb vidéki városban megvétel végett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3836

Egy 30—40 ezer forint értékü birtok, mely Szabolcs, Szatmár, Bihar, déli Zemplén és Abauj vagy Borsod és Hevesmegyében fekszik, megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3716

Egy már használt több lóerejü lokomobil, cséplőgéppel és hozzátartoz val megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3797

Nagyzálogházi czé- dulák becsáron felül is, fiók zálogjegyek alkuszerint megvétetnek délelőtt 9—12, délután 1—3 óráig. Belváros, szarka-utcza 5-ik szám, ajtó 2. 3173

Urilak, kerttel, istállóval, kerestetik a fővárossal jó összeköttetésü szép vidéken. Ajánlatok «urilak» czimen kéretnek a kiadóhivatalba. 3152

Kerestetik megvétel végett egy jó karban lévő 8 lóerejü gőzcséplőgép garnitura törlesztésre. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3828

Egy teljesen beren- dezett kettős malomszerkezettel és több lóerejü mozdonynyal ellátott gőzmalom kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3829

Egy teljesen beren- dezett malomszerkezett mozgonynyal együtt, mely jó forgalomnak örvend megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 3816

Egy jó karban lévő ruganyos kocsi kerestetik megvétel végett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3854

Egy 8 lóerejü még jó állapotban lévő cséplőgarnitura azonnal megvétetik jutányos áron. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3856

Alkalmazást nyer

Tanoncz felvétetik Becker Gusztáv uri-, női és gyermek fehérnemü áruk üzletében, sütő-utcza 7. sz. a szervita tér közelében. 3148

Egy önálló vidéki iparos keres egy polgáriasan nevelt csinos szőke 20—30 éves független prot. vallásu nőt gazdaszszonyúl 15 frt havi fizetés és teljes ellátás biztosittatik. 200 frt kaució szükséges. Bővebbet a kiadóhivatal. 3174

Két csinos fiatal leány alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal. 3170

Egy fiatal hűséges és becsületes leány vidékre kerestetik mint elárusitónő fizetes teljes ellátás és 10—15 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3900

Egy Bonne, ki e té- ren már müködött, ruhakészitésben ügyes, háziteendőkben jártas, 3 gyermekhez vidékre kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 3166

Egy helybeli füszer- üzletben egy tanoncz alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal. 3895

Egy gépész-kovács, ki cséplésnél mar alkalmazva volt, alkalmazást nyer az idén pedig mint gépész, jövőre mint gépészkovács. Bővebbet a kiadóhivatal ban. 3888

Egy helybeli füszer- kereskedésben 2 tanoncz azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3817

Egy gazdasági tan- intézetet végzett gazdatiszt, ki a gazdaság kezelését s vezetését elméletileg és gyakorlatilag érti, az állattenyésztésben, takarmányozásban kellő jártassággal bir, alkalmazást nyer. Lehet nős, de gyermektelen s keresztény vallásu legyen. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3824

Egy magányos urnő, keres egy franczia leányt, ki egyuttal a házi teendőkben és varrásban némi segédkezet nyujtana. Bővebbet a kiadóhivatal. 3823

Tanonczul felvéte- tik egy, legalább 2 gymn. vagy reál-osztályt jó sikerrel végzett fiu egy vidéki jó hirü nagy vas- és füszerkereskedésben. Bővebbet a kiadóhivatal. 3768

Egy nőtlen kertész helyben alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal. 3804

Egy tiszta és igen jól főző szakácsnő vidékre magányos urnál alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalhan. 3840

Kerestetik egy kö- zépkoru müvelt nő, ki francziául jól beszél, szépen zongorázik és egy finom ház vezetését is érti, nemkülönben egy 16 éves leány mellé mint vezetőnő alkalmas. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3848

Egy ügyes ruha- varrónő helyben állandó alkalmazást nyer; kik sza ni tudnak, előnyben részesülnek. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3871

Egy vidéki nagyobb füszerüzletbe tanoncz kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 3879

Bonne, ki magyarul, németül és francziául beszél, házi teendőkben is jártas, kis gyermekekhez kerestetik. Bővebben a kiadóhivatalban. 3124

Egy tanoncz papla- nos üzletben azonnal felvétetik. Bővebben a kiadóhivatalban. 3113

Egy csinos nő, gazdatisztnél szerény igények mellett, mint gazdasszony alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3820

Egy fiatal leány, ki németül és francziául folyékonyan beszél, kézimunkákban és a háziteendőkben némi ügyességel bir, gyermekek mellé vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3815

Kivántatik egy ház- vezetőnő egy magános urhoz. Legyen feddhetetlen jellemü, müvelt lelkü, házias, 20—35 éves, hajadon vagy özvegy, Vagyon előny, házasság nincs kizárva. Bővebbet a kiadóhivatal. 3150

Kunhegyesen egy nagyobb füszer- és vegyeskereskedéshez segéd kerestetik. Bővebb értesités e lapok kiadóhivatalában. 3140

Egy bonne, ki magyarul és németül valamint francziául jól tud, vidéki uri családnál alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal. 3814

Alkalmazást keres

Mint házikisasz- szony vidékre vagy mint társalgóné utazásra alkalmaztatni óhajt egy 31 éves magyar nö. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3172

Egy székálló 400 frt biztositással helyet keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 3137

Egy jó bizonyitvá- nyokkal ellátott erdész, ki mélt. gróf Festetich Pal és Andor és gr. Hunyady Imre birtokain 15 évig müködött keres hasonló állást. Bővebbet a kidóhivatal. 3133

Egy fiatal 16—17 éves leány, jó családból származó, óhajtana egy helyi czukrászdában vagy virágkereskedésben, mint eladónő alkalmazást nyerni. Bővebben a kiadóhivatal. 3128

Egy tapasztalt mű- kertész jó bizonyitványokkal alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 3882

Házfelügyelői állást óhajt egy müvelt, intelligens 30 éves férfi, jelenleg biztos jövedelemmel biró hivatalt visel, beszél németül és magyarul, érti az egyszerü és kettős könyvitelt valamint a levelezést. Tetszés szerinti biztositékot adhat. Czim megtudható a kiadóhivatalban. 3883

Egy csinos szobale- ány, jó bizonyitványokkal, varrni, fésülni, mosni és vasalni tud, szóval teendőit érti, hasonló alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3864

Egy okl. vinczellér és borász, ki már 3 év óta egy helyen szöllő és pinczészettel foglalkozik, hasonló alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3849

Egy franczia bonne alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3867

Egy köz- és váltó- ügyved, a magyar német, tót és letin nyelvben tökéletesen jártas, feddetlen életü sz r ny igényekmellett ke es alkalmazást, akár ügyvédi irodában segé i akár intézeteknél vagy magányzóknál levelezői, titkári vagy levéltárnoki minőségben. Szives ajánlatok intézendők «M. N. T. 36.» jelvénynyel e lap kiadóhivatalához. 3818

Egy csinos fiatal nő, ki a házi teendők körül igen ügyes, sütni, fő ni, vasalni jól tud, mint gazdasszony alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3839

Egy középkoru mü- velt nő, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen beszéli, a háztartás minden ágát alaposan érti, mint házvezetőnő, — akár ha gyermekek vannak tanitás végett — alkalmaztatni óhajt. 3860

Egy elméletileg és gyakorlatilag képzett gazdatiszt — 42 éves róm. kath. özvegy, magyar, német nyelvben egyaránt jártas, végzett m.-óvári gazdasági akadémista, később 20 évig országunk legelső mágnásánál mint önálló gazdatiszt müködött — ajánlja szolgálatát, nagyobb uradalmak, birtokok rendezésére, kezelésére. — Bővebb a kiadóhivatalban. 3157

Egy fiatal nő, ki gyermek korától kezdve mezei gazdaságban nevelkedett és a házi munkákat is érti. gazdasszonynak ajánlkozik helyben vagy vidékre. Bővebb értesitést kaphatni a kiadóhivatalban. 3158

Egy ügyes fiu alkal- mazást keres egy kereskedésben vagy mühelyben mint tanoncz. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3892

Mint volonteur óhajt egy fiatal ur a fővárossal jó összeköttetésü helyen fekvő birtokra jutni. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek «Volonteur» czim alatt. 3151

Egy gépész és kovács, ki már tiz évig hasonló állásban müködött, évi állásra alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3896

Egy 28 éves fiatal ember, kinek érettségi bizonyitványa van s fordit németből, francziából, latinból, alkalmazást keres a fővárosban vagy vidéken. Megkeresések «Viktor» jegy alatt a kiadóhivatalhoz. 3074

Egy épületasztalos, nős, gyermektelen ki mint házmester már alkalmazva volt, hasonló állást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3126

Egy a gabonakeres- kedésben tökéletesen jártas fiatal ember, ki az egyszerü és kettős könyvvitelt, valamint a levelezést, magyar és német nyelvben kifogástalanul érti, mint könyvvezető vagy mint pénztárnok alkalmaztatni óhajt, képességéhez mérten bármely más üzletben is alkalmazható. Kivánatra 2000 frt biztositékot adhat. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3801

Egy 35 éves, nős, tapasztalt gazdatiszt, kitünő bizonyitványokkal, ki jelenleg is mint önálló kezelő tiszt müködik, azonkivül érti a ló és vizsla-idomitást, állattenyésztést és erdőgazdaságot, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3870

Egy csinos szobale- ány, jó bizonyitványokkal, ki a mosást, vasalást és varrást, nem klüönben a fésülést és öltöztetést is érti, uri háznál alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3833

Ügyvédnek közép- koru, gyermektelen özvegye óhajt némi mellékjövedelmet és elfoglaltságot szerzendő, szerény feltételek mellett: Uri-czikkek kivételével bármi más áruknak, p. o. liszt, edény, sütemény, czikkeknek boltbani elárusitásával megbizatni. — Ellenbiztositás mellett ovadékot is hajlandó adni. — Közelebbi e lap kiadóhivatalában. 3865

Ispáni vagy irnoki állomást óhajt egy 35 éves hadmentes róm. kath. gazdálkodó, ki a keszthelyi felsőbb gazdasági intézetet jó sikerrel végezte s huzamosb ideig nagyobb uradalmakban müködött. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3106

Egy 16 éves csinos fiatal müvelt leány, ki zárdában nyerte neveltetését, minden nöimunkában tökéletes, mint bonne gyermekek mellé óhajt alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3891

Egy középkoru nő, ki igen jó főzönő és mint ilyen már müködött, hasonló alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3843

Egy műkertész jó bizonyitványokkal, ki hosszu időn át ezen a téren sikeresen müködött, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 3880

Egy okl. tanitóné, ki a háztartás minden ágát alaposan érti, mint házvezetőnő alkalmaztatni óhajt. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 3808

Egy urasági szakácsné jó bizonyitványokkal alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3843

Egy erőteljes és becsületes férfi, ki mint városi adóvegrehajtó több éveken át müködött, magyarul és németül jól tud, képességéhez mérten bármely alkalmazást elfogad. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3755

Lakás és bérlet.

Egy utczai lakás a Hatvani utczában 2 szoba előszoba stb. augusztus elsejére kiadó. Bővöbbet a kiadóhivatal 3897

Budapest környé- kén a pesti oldalon kerestetik egy nyári lakás. Bővebbet a kiadóhivatal. 3899

300—1000 holdas birtok kerestetik haszonbérbe vétel végett, lakházzal és gazdasági épületekkel, felszereléssel vagy anélkül, bármely egészséges vidéken. Bővebbet a kiadóhivatal. 3898

Egy szépen butoro- zolt hónapos szoba magányos urnak kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 3872

Balatoni nyaraló kiadó. Révfülöpi kikötő mellett a a Balatontól 120 méter távolságra 3 szoba, konyha, pincze és fürdőházból álló nyaraló 1883. idényre kiadandó, esetleg eladandó 300 ölnyi szőlőterülettel. Bérelni — venni szándékozók forduljanak a kiadóhivatalhoz. 3161

A budai oldalon a Gellérthegy délkeleti oldalán álló villa 7 szobával, kertészlakkal 750□ ölnyi telekkel, vizvezeték stb. eladó vagy butorozottan kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 3893

200—500 holdig ter- jedő kis birtok, lakház és elegendő gazdasági épületekkel együtt bérbe vétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 3869

Két hivatalnok az osztrák magyar államvaspálya közelében keresztény családnál egy vagy két butorozott szobát keres. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába «500 A.» szám alatt czimzendők. 3156

A Józsefvárosban, Nagy-köruton egy földszinti lakás, mely áll 2 szép utczai-szoba, hálófülke előszoba, konyha, éléskamrából, pincze, padlás és vizvezeték stb. augusztus 1-ére kiadó Bővebbet a kiadóhivatalban. 3830

Oktatás.

Északnémetországi tanitónő, középkoru, az angol és franczia nyelvben tökéletes, nyári tartózkodási helyet keres 2 hónapra egy előkelő, keresztény családnál. Ajánlatok Z. C. 150 j. a. a kiadóba intézendők 3168

Egy nevelő, ki a magyar, német és franczia nyelvet birja, zongorázni tud helyben alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal. 3894

Végzett pädagogus ki zongorázásban is képes oktatást adni, egy tizéves fiuhoz pusztára kerestetik. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 3104

Egy 19 éves róm. kath. nevelőnő, ki az elemi osztályokat magyar és német nyelven oktatni képes, ugy szinte a franczia nyelv és zongorajátékban is alaposan tanithat, alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3857

Egy angolul jól beszélő nevelőnő alkalmazást nyer helyben. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3841

Egy fiatal ember, ki a tantárgyakon kivül magyarul németül és francziául jól beszél és oktat, zongorázni tud, mint nevelő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 3846

Egy művelt nevelő- nő, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen beszéli és zongorázni is tud, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3827

Egy nevelő, ki a real-tantárgyakban alaposan oktatni képes, nemkülönben zenében is, helyben alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal. 3863

Egy nevelő, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen beszéli a zongorában alaposan tanithat, valamint a rajzban is jártas, alkalmazást nyer vidéken. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3877

Egy gyermekker- tésznő nappali foglalkozást nyerhet. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 3874

Egy nevelőnő, ki a magyar és franczia nyelvet szóban és irásban tökéletesen birja, németül beszél és zongorázni jól tud, vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3825

Egy okl. gyermek- kertésznő, ki e téren gyakorlatilag is müködött, a magyar és német nyelvet folyékonyan beszéli, bárminő kézimunkákbann jártas, mint ilyen alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3794

Egy okl. tanitó vagy tanárjelölt, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen beszéli és zongorázni jól tud, azonnal kedvező feltételek mellett alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3788

Kerestetik egy izr. nevelőnő, ki magyarul, németül és francziául beszél és jól zongorázik, nagyobb városba egy leányka mellé. Évi fizetés 400—500 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3099

Kerestetik egy izra- elita nevelőnő vidékre, ki magyarul, németül és francziául beszél és jól zongorázik, egy leányka mellé. Fizetés 400—500 frt. Bővebbet a kiadóhivatalnál. 3112

Egy férfi, ki az angol, német és franczia nyelvet tökéletesen beszéli, hajlandó volna a magyar nyelv megtanulása végett egy magyar nőtől leczke órákat venni, hogy ha az illető cserébe a fenti nyelvek valamelyikét megtanulni óhajtaná. Ajánlatok «A B. 101,» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 3146

Egy tanárjelölt, ki a gymnasiumi tantárgyakon kivül német- franczia nyelvből és gyorsirászatból alapos oktatást adhat, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3142

Egy ref. okl. tanitó, szerény feltételek mellett, mint nevelő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3772

Egy izralita neve- lőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvet jól beszéli és zongorában gyakorolt, vidékre alkalmazást nyer. Bővebben a kiadóhivatalban. 3763

Egy izr. nevelőnő ki az iskolai tantárgyakban oktathat, magyarul, németül és francziául beszél, zongorázni is tud, valamint kézimunkákban ügyes, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 3875

Egy vidéki uri ház- hoz kerestetik egy müvelt nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelven kivül a zongorában és rajzban alapos oktatást adhasson. Bővebbet a kiadóhivatal. 3885

Egy nevelőnő, ki a magyar és német tantárgyakban oktatni képes, franczia jól beszél és zongorázik, alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3858

Egy nevelőnő, 20 éves, ki magyarul, németül és némileg francziául beszél, mig zongorázni jól tud, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 3847

Egy müvelt intelli- gens nevelő, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen tudja és a felsőbb gymnasiumi tantárgyakban alaposan oktathat helyben alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3884

Tanárjelölt, ki mint nevelő évek óta tökéletes megelégedésre müködik, miről kitünő bizonyitványokat mutathat, ajánlkozik nevelőül. Tanképessége: elemi, gymnasiumi tárgyak, német s franczia nyelv, gyorsirászat s a zongora alapos tanitása. Bővebben a kiadóhivatalban. 3098

Egy okl. tanitónő, ki a magyar, német és franczia nyelvet szóban és irásban tökéletesen birja, az angol nyelvet is némileg beszéli, zongorában alapos oktatást adhat, a rajzban és festészetben jártas, a kézimunkában pedig ügyes és gyakorolt, mint nevelőnő valamelykeresztény háznál alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3780

Különféle.

Egy fiatal keres- kedő 4—5000 frttal, egy helybeli vagy nagyobb vidéki városban fennálló üzletbe mint társ óhajtana belépni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3868

Pénzkölcsön arany, ezüst ékszerek, állampirok, sorsjegyek és zálogjegyekre különösen olcsó feltételek mellett. Zálogban megmaradt ékszerek és órák nagyon olcsón kaphatók. Vidéki megbizások azonnal eszközöltetnek a Réthy-féle aranyáru üzletben. Hatvani-utcza 13. (Zálogiroda az udvarban jobbra). 3042

Családoknak, bármely állásuak, kik szükségletüket a divat- és vászon árukban fedezni akarják, egy helybeli legjobb hirnévnek örvendő divatárus üzletben tehetik azt, havonkénti részletfizetés mellett; titoktartás biztosittatik. Ajánlatok a lakczim pontos megjelölésével «Szolid» czim alatt elap kiadóhivatalához intézenők. 3132

Nedves falak földszinti vagy földalatti helyiségekben jótállás mellett szárazzá tétetnek. Régi falaknál csakis a vakolat eltávolitása szükséges. A kiszárító réteg tiszta asphaltból áll és a helyiség hollétes a muka kiterjedéséhez képest □méterenkint 1 frt 80 krba vagy 2 forintba kerül. Magyar asphalt részvénytársaság Budapest Erzsébet-tér 10. sz. 3164

Az önoktatásra legalkalmasabb nyelvtanok! TOUSSAINT-LANGENSCHEIDT tanmódszere nyomán mely szerint bármely nyelv rövid idő alatt tanitó nélkül alaposan megtanulható:

Uj kiadásokban most jelennek meg:

Levél szerinti oktatás a franczia nyelv tanulására. Toussaint-Langenscheidt tanmódja szerint Az eredeti 30-ik kiadása után átdolgozta SZ. NAGY SÁNDOR. A teljes mü mintegy 40 levélből fog állani, melyek két hetenkint fognak megjelenni. Előfizetési ár a teljes műre 10 frt, 20 levélre 5 frt 50 kr., 10 levélre 3 frt. Egyes levelek 30 krjával.

Levél szerinti oktatás a német nyelv tanulására. Toussaint-Langenscheidt tanmódszere szerint irta: RODER ADOLF. 2-ik jav. és átdolg. kiadás. A teljes mű 40 levélből fog állani. Előfizetési ára 6 frt. Az első folyam (1—20 levél) tokban 4 frt. Egyes levelek 20 krjával.

Teljesen megjelent: Az angol nyelv levélszerinti önoktatása. Toussaint-Langenscheidt (Robertson T.) tanmódja szerint irta 6366 Psenyeczki Nagy Sándor tanár. 32 levél tokban. Ára (10 frt helyett most csak) 5 frt. 6663 Egyes levelek már nem kaphatók.

Kaphatók GRIMM GUSZTAV könyvkereskedésében Budapesten, IV. ker. Ferencziek-tere 9. sz.

A Málnási fürdő

Háromszékmegye.

Utolsó vasuti állomás Földvár (Marienburg).

Idény kezdete junius hó 15-dike. A kitünő szénsavdus, vas-lythium, soda, borsav tartalmu és könyen óldó sós ivó vizei — ugyszintén kénes vasas, láp (moor) tükörfürdői és meleg kád fürdői — kitünő hatást eredményeznek: vérszegénység, sápkórság, gyomorgyengeségből származó emésztés hiánynál, idült gyomor-, bél- és hólyag hurutos bántalmaknál, méhvérzések, rendetlen havi bajoknál — idült köszvény csúzos bántalmaknál, — szivtágulás, bőrbetegség és nemi gyengeségeknél ideges bántalmaknál stb.

Egyes szobák 40—80 krig, jó étel és italról mérsékelt ár mellett, ugy szintén jó zenéről gondoskodva van. Bővebb felvilágositással a legnagyobb készséggel szolgál. 6689.

Az igazgatóság,

ÉRTESITÉS.

A magas tábornok, törzs- és főtiszturak szives figyelmébe!

Alulirottnak sikerült az általánosan ismert és kedvelt **Kenderesi Gergelyt,** a ki a cs. k. 68. gyalogezrednél 22 éven át müködött mint **ezred-szabó,** egyenruha-készitő vállalatának **megnyerni,** s igy annál is inkább azon kellemes helyzetbe jutott, hogy t. megbizóit minden tekintetben kielégitve, nagybecsü megrendeléseiket ezentúl is a legnagyobb pontossággal teljesithesse.

Mély tisztelettel

6773 **TILLER H.** Koronaherczeg-(uri)utcza 8. szám.

TITKOS BETEGSÉGEK minden alakját, az önfertőzés mindennemü utóbajait, férfi tehetetlenséget stb. alaposan gyógyit **Dr. GARAY ANTAL** orvos, sebész, szülész és szemész, volt cs. k. oszt. főorvos **Budapesten, Terézváros, Gyár-utcza 3.** Király-utcza közelében 2-ik emelet, bejárat a lépcsőről. — Rendel naponta 10-töl 4-ig, este 7-töl 8-ig levélileg is. 6576

Sáp-kór **nátha, köhögés, hurut** **Creosotikus labdacsok doctor Fourniertől** Egyedüli kitüntetés a párisi kiállitáson 1878-ban. **Magdalenen-Apoth. 5, rue Chauveau-Legarde, Paris.** Kapható: Budapesten Barna Zsigmond a «magyar királyhoz» czimzett gyógyszertárában, Erzsébet-tér. 585

EGGER B. *távirda készülék gyár* **Rudolf rakpart 8. szám alatt.,** ajánlkozik **villámháritók,** telefon- és házi sürgöny-vezetékek készitésére a legjutányosabb árak mellett. 6754

6746 **SAPONARIA** legjobb juh- és gyapjúmosószer hámozott, hámozatlan és darált 40 frttól 24 frtig pr. 100 Ko. *Dr. Wagner Jenő,* soroksári utcza 96. sz.

HASZONBÉRI HIRDETÉS. Sima pusztán — Nyiregyházától fél órányira — 400 kat. hold szántó részben kaszálóból álló tagositott birtok, lakás- és gazd sági épületekkel 1884. évi jan. 1-től 6 évre haszonbérbe adatik. 100 hold ugar őszi alá szántható már 1883. jul. 1-től. Értekezhetni Szobolcsmegye posta Demecser. 6760 **Elek László,** tulajdonossal.

FEIN ADOLF 6767 **kereskedelmi szaktan-intézete Erzsébettér 15.** *Engedélyeztetett és alapittatott 1876-ban.* Alapos s gyakorlati módszerinti tanitás az **egyszerü és kettős könyvvitelben,** magyar és német **keresk. levelezésben, számolás, váltójog, szép- s gyorsirásban.** Számos itteni üzleti irodákban jó sikerrel müködő tanulóim, eléggé tanusitják intézetem czélszerüségét, és biztositást nyujtanak arra nézve, hogy minden tanuló 2—3 hó alatt nálam irodai képzettséget nyerhet. Bővebb értesitést nyuit **FEIN ADOLF** keresk. szaktanár és gyakorlott könyvvivő **Erzsébettér 15. sz.** Franczia és angol nyelv külön tanittatik.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, himző- és kalap-utcza sarkán, 1. szám.

GUMMI ÉS HALHÓLYAG a legjobb s legbiztosabb óvszer keszülékek egyedül valódi párisi tuczatja 1, 2, 3, 4 és 5 frt, megküldi titoktartás mellett utánvéttel **Mosé Sándor gummi-áruk ügynöksége Bécs, Kölnerhofgasse 4:** 6119 *Ugyszintén párisi szivacskák tuczatja 2 és 3 frt.*

Tánczos Rezső

Budapest, sugár-ut 28. sz. ajánlja saját gyártmányu m. kir. kizár. szab. tüzmentes és betörés ellen biztos, legj. szerkezetü **pénzszekrényeit** nagyszerü választékban, **jutányos árak mellett. Kéziszekrénykék, műzárak s másoló sajtók** szintén nagy választékban. 5701 **Ábrákkal ellátott árjegyzékek kivánatra bérm. küldetnek.**

HIRDETMÉNY. 6775 **Testory Antal I. cs. kir. szab. lámpa- és fémáruk gyára Budapest és Kőbányán csődtömege.** A Testory Antal-féle csődtömeg összes áruinak nagybani eladása Weiss M. Mór urra ruháztatott. Addig, mig a készlet tart, asztali lámpák, függőlámpák, konyhalámpák, kertigyertyatartók stb. birósági becsü szerint a **beszerzési áron alul** készpénzfizetés vagy utánvét mellett eladatnak. **Ismétárusitók a megrendelés mérve szerint legmagasabb árleengedésekben részesittetnek.** Mintakönyvek és árjegyzék ingyen és bérmentve. Megrendelések intézendők **WEISS MÓR M.-hez sugár-út 26. sz.** A Testory Antal csődtömegének raktára, nagy és kicsinybeni eladása.

Van szerencsém a t. c. közönségnek jelenteni, hogy **43 év előtt** általam alapitott 6555 **STETTNER J.** szőr-áru üzletben **Budapesten, V., nagy korona-utcza 4. szám.** mindennemü szőráruk, valódi szőrből, legfinomabb és legközönségesebb minőségben, legolcsóbb árakon kaphatók s bátorkodom t. feleimet figyelmeztetni, hogy az általam előállitott áruk elárusitási helyisége **egyes egyedül nagy korona utcza 4. sz. a. létezik.** Tisztelettel **STETTNER J.**

DEUTSCH ALBERT

amer. kerti eszköz, szerszám és gépraktára május 1-től fogva **Károly-utcza, Károly-kaszárnya 21. sz. bolt** alatt létezik. Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legujabb **javitott kerti eszközök** legolcsóbb leszállitott árakon. **Pázsit-kaszálló gép,** am. **széna- és trágya-villa,** amerik. szénafürész, minden gyümölcsfatulajdonosnak nélkülözhetlen **angol aczéldrót fakefe,** továbbá géptulajdonosoknak mindennemü szerszámok, gépszijjak, gummi és sürüsödési szerek stb. stb.

6602 **Árjegyzék ingyen. Ismétárusitóknak árleengedés.**

Préservatifs. Legujabb és legjobb valódi párisi kautschuk- és halholyagban, finomság szerint tuczatja 1, 2, 3, 4 és 5 frt. — **Ovatossági szivacsok** tuczatonkint 2, 3, 4 frt, valamint különös gummi-czikkek utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett **közvetlen** kapható **PIERRE MOUNIER** párisi gummi különlegesség raktárában **Bécsben,** I., Kärnthnerstrasse 14. a bazárban jobbra és a fiókban: I., Freiung 2. a bazárban jobbra. 6084 **Elárusitók nagyobb városokban kerestetnek.**

Fürdő-zsöllyét

praktikusat és jutányosat mindenki szerezhet, anélkül, hogy ama bizonyos divatos részletfizetésekre szo itkoznék, vagy osztá y - igazolással egyéb ked ezménybe n részesülne, miután nálam a fürdő berendezésnek már tökéletes birtokába jutott az ember- mig (másnál vásárolván) csak az első részlet van lefizetve. Eladok fürdő-zsöllyét **12 és 15 forintért** **Patent-fütéssel 20 frtért,** márványozva és dúsan aranyozva, diszitményekkel, igen csinos **28 frt. Fürdő- és lakóházak teljes berendezését elvállalom. Szag nélküli házi és szoba-clossetek, belégzési készülékek** és minden az egészség fentartásához szükséges eszköz, dús választékban. **STEINER M.** gyár és raktár: Bécsben II. Taborstrasse 29. a cs. kir. posta mellett. Képes árlapok ingyen. 6631

Lakás.

Egy 6 utczai szobából és a szükséges mellékhelyiségekből álló lakás folyó évi november hó 1-tol bérbe adandó. Belváros kecskeméti utcza 13 szám. Bővebb felvilágositást a házmester ad. 6765

Titkos betegségek miden alakját, az önfertőzés mindennemü utóbajait, férfi tehetetlenséget stb. alaposan gyógyit **Dr. PÁPAY** koronás arany érdemkeresztes tiszteletbeli megyei főorvos. Budapesten, ujvilág-utcza 33. I. em. a Ferenczi kávéházzal szemben. 6309 Rendel 9—5-ig délután este 7—8-ig levélileg is.

Szabad. sarjúkaszáló

(különlegesség) **Kraus & Comp** cs. kir. szab. gépgyárából Bécsben, Währing. Könnyen kezelhető, nagy munkaképességgel és gyakorlatilag kipróbált, ennélfogva kis és nagy kertek tulajdonosainak legmelegebben ajánlható. — Vágási szélesség 400 és 500 mm. Ára 12 frttól 15 frtig. 6667

Estragon-mustár in Pant Pteackung **Victor Schmidt & Söhne bécsi különlegességei** legjobb belföldi jelzék ⅛, ¼, ½ kilos poharakban, valódian csakis védjegygyel kapható minden üzletben, füszer- és csemege-kereskedésben. 5809

Triest 1882. arany érem Erdélyi borok.

1872 Kiskükülllőmenti Ára palaczkonkint 60 kr. **Nagykükülllőmenti** erős ó-bor Ára palaczkonkint 80 kr. **Teutsch B. József-től,** Segesvárott, Erdélyben. Budapesten, **VÁMOSY LAJOS-nál** 6134 sugárut 2. a Foncière-palotában.

NEVELŐNŐKET, Bonnokat, magyar, észak-német, franczia és angolokat ajánl BRESÁNYI A. irodája Budapesten, Haris-Bazár 17. sz. Tudakozodásra 15 kros levélbélyeg beküldése mellett pontos felvilágositás adatik. 6759

A Szobránczi fürdő

négy ásványos forrásának **hideg, sós- kénes ize,** biztos segélyt nyujt: mindennemü **bőrkiütésekben, gyomor és májbajokban, görvélyes betegségekben, csúzos és köszvényes bántalmakban, daganatok, vértódúlás, szemgyengülés, nemi bajok és kövérség** ellen.

Az ujabbi berendezés és átalakitás teljes kényelmet biztosit a vendégeknek, s ugy a lakások, miként az étkezes ára mérsékelve lett és jutányossá tekinthető.

A fürdő vendégek, az oda és visszautazásra, **vasuton Ungváron át, egy harmad dijj leengedésben részesülnek** Ungvárról Szobránczra jó bérkocsik közlekednek.

Ezen páratlan gyógyviz üvegekben több évig megtartja gyógyerejét, miért is azt a beteg, **otthon is,** sikerrel használhatja. Egy **nagy láda 40** üveggel a fürdőben **7 frt., kisebb láda 20** üveggel **4 frt.** A vizszállitás is vasuti kedvezményben részesül. Megrendeléseket a «**Fürdő-igazgatósághoz** kell czimezni. — Budapesten ezen viz csupán **Édeskuty L.-nál** kapható.

A fördőben még három hideg édesviz forrás is van, mely a hideg viz használatát lehetővé teszi. 6381

Fürdő-orvosul, a kerületi orvos Dr. Russay ur van megnyerve.

Szobráncz, 1883. **A fürdő igazgatóság.**

6774 # ÉRTESITÉS.

Van szerencsém a t. kereskedő uraknak valamint a nagy érdemü közönségnek tudomására hozni, miszerint a bécsi Stiassny czég csődtömeg egész nap- és esernyőraktárát megvásároltam, miáltal azon helyzetben vagyok ezen czikkeket bámulatos olcsó árakon nagyban valamint kicsinyben elárusithatni, és pedig:

Napernyőket uraknak és hölgyeknek drillből darabja 1 frt, doubl és satinból 1 frt 50 kr., félselyemből 2 frt, egész selyemből 3 frt.

Néhány 1000 darab esernyő clothból 1 frttól 2 frtig, gyapjuból 2 frttól 2 frt 50 kr.-ig, selyemből 3 frttól 6 frtig.

Napernyők gyermekek részére szines creton és ruschból 50 kr.-tól 70 kr.-ig.

Hölgynapernyők creton és clothból 75 kr.-tól 1 frt 50 kr.-ig, cretonból csipkével 1 frt 25 kr.-tól 2 frtig, selyemből 2 frttól 3 frtig a legfinomabb atlas és selyemből 3 frttól 5 frtig.

Különösen figyelmeztetem több 1000 darab nyersselyem napernyőimre, melyek darabját 2 frttól egész 4 frtig árusitom, ezek ára ezelőtt 10 frt volt.

Vidéki megrendelések azonnal teljesittetnek. Kereskedők árengedményben részesittetnek. Számos látogatásért esd **SCHEIN MÓR nagykereskedő Budapest,** Erzsébet-tér 17. sz.

6659 Valódi amerikai **Gummi-tömlőket,** technikai gummi-arukat, KENDERTÖMLŐKET, saját gyártmányú **bőr-gépszijjakat, varró- és kötőszijjakat,** legfinomabb **GÉPOLAJAT,** vizhatlan **TAKARÓ-PONYVÁKAT,** *jutányos árakon ajánlanak* **HUBERT FÜLÖP ÉS TÁRSA** **45. sugárut 45, az uj dal-szinházzal szemben.**